

Kaupunginhallitus

11.04.2023

AIKA 11.04.2023 klo 17:00 - 19:01
 PAIKKA Teams-kokous/Kaupunginhallituksen huone

OSALLISTUJAT

LÄSNÄ	Luoma Pekka	puheenjohtaja, kh:n huone, §§ 134-136; 138-152
	Maittila Hannele	1. varapuheenjohtaja, §§ 134-136; 138-152
	Lackman Taina	2. varapuheenjohtaja, klo 17.21-19.01; §§ 138-152
	Forsström Pirjo-Leena	jäsen, §§ 134-136; 138-152
	Hillner Tom	varajäsen, kh:n huone, klo 17.07-17.21; § 137
	Junnilla Matti	varajäsen, klo 17.07-17.21; § 137
	Järvinen Juhani	varajäsen, klo 17.07-17.21; § 137
	Murto Risto	varajäsen, klo 17.07-17.21; § 137
	Nevalainen Merja	varajäsen
	Paakkunainen Lotta	varajäsen
	Pajuoja Matti	jäsen, kh:n huone, §§ 134-136; 138-152
	Saarinen Markku	jäsen, §§ 134-136; 138-152
	Saukkola Heli	jäsen
	Skaffari Laura	jäsen, §§ 134-136; 138-152
	Sundqvist Kaj	jäsen, §§ 134-136; 138-152
	Tallqvist Jan	varajäsen, klo 17.07-17.21; § 137
	Turunen Janne	jäsen, §§ 134-136; 138-152
	Uotila Urpo	jäsen, §§ 134-136; 138-152
	Väre Jari	varajäsen, klo 17.07-17.21; § 137
	Wejberg Otto	varajäsen, puheenjohtaja, klo 17.07-17.21; § 137
POISSA	Alanne Päivi	jäsen
	Sassi Jukka	jäsen
MUUT LÄSNÄOLIJAT	Räsänen Joonas	valtuuston puheenjohtaja, klo 17.00-18.03; §§ 134-140
	Slunga-Poutsalo Riikka	valtuuston 1. varapuheenjohtaja
	Patinen Jussi	valtuuston 2. varapuheenjohtaja, klo 17.46-19.01; §§ 140-152
	Lehmus Juha-Pekka	kaupunginjohtaja vs., esittelijä
	Lundström Sanna	hallintojohtaja, pöytäkirjanpitäjä
	Puistosalo Pekka	kaupunkirakennepäällikö, klo 17.31-18.07; §§ 139-140
Roine Marjaana	henkilöliikennelogistikko, klo 17.38-18.07; § 140	
Ruutiainen Tapio	kaupungingeodeetti, klo 18.10-18.28; § 142	

KÄSITELLYT ASIAT §:t 134 - 152

ALLEKIRJOITUKSET

Pekka Luoma
puheenjohtaja
§§ 134-136; 138-152

Otto Wejberg
puheenjohtaja
§ 137

Sanna Lundström
pöytäkirjanpitäjä

PÖYTÄKIRJAN
TARKASTUS

Lohja 14.4.2023

Lohja 14.4.2023

Lohja 11.4.2023

Kaj Sundqvist
§§ 134-136; 138;
140-152

Janne Turunen
§§ 134-136; 138;
140-152

Kaupunginhallitus
§§ 137, 139

PÖYTÄKIRJA ON
PIDETTY NÄHTÄVÄNÄ

yleisessä tietoverkossa osoitteessa lohja.fi 17.04.2023
pöytäkirja on julkaistu nähtäville uudelleen §:n 141 osalta 26.6.2023
kirjoitusvirheen korjaamisesta johtuen

Sanna Lundström, hallintojohtaja

KÄSITELLYT ASIAT

	Sivu
§ 134 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	4
§ 135 Pöytäkirjan tarkastus	5
§ 136 Asioiden käsittelyjärjestyksen hyväksyminen	6
§ 137 Kilpailu- ja kuluttajaviraston päätös Lännen 8600 Kaivurikuormaajan hankinta-7 asiaan	7
§ 138 Kaupunginjohtajan ajankohtaiskatsaus	9
§ 139 Y9 Taajamaosayleiskaavan päivittäminen, tavoitteet	10
§ 140 Joukkoliikenteen palvelutaso	13
§ 141 Maankäyttösopimus asemakaavanmuutokseen L72 Hiidenlinna, Norecom Oy / oikaisuvaatimukset	21
§ 142 Muijalan uuden asemakaava-alueen tonttien hinnoittelu	35
§ 143 Kaupunginhallituksen ja- valtuuston kokouspäivät 29.5.2023 -30.6.2024	39
§ 144 Liittyminen Hansel Oy:n yhteishankintaan "Koulu- ja askartelutarvikkeet 2024 - 2026 (2028)"	41
§ 145 Hiiden Opiston maksut ja taksat 1.8.2023 alkaen	42
§ 146 Valtuustoaloite psykiatrian sairaanhoitajien palkkaamiseksi osaksi kouluterveydenhuoltoa jokaiselle Lohjan koulualueelle	44
§ 147 Valtuustoaloite kouluterveydenhoitajan toimen säilyttämisestä	55
§ 148 Valtuustoaloite erityislasten palveluiden parantamisesta	62
§ 149 Kuntalaisaloite: haja-asutuksen jätevesiasetus 157/2017 otetaan käyttöön Lohjalla	69
§ 150 Kuntalaisaloite: Suojellaan villieläimiä	74
§ 151 Otto-oikeuden käyttäminen viranhaltijapäätöksiin	78
§ 152 Tiedotusluontoiset asiat	80

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kaupungin­hallitus 11.04.2023 § 134

Hallintosäännön 134 §:n mukaan avattuaan kokouksen puheenjohtaja toteaa läsnä olevat sekä onko kokous laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen. Toimielimen kokous on laillinen, jos se on toimielimen tai puheenjohtajan päättämänä kokousaikana (hallintosääntö § 125). Toimielimen kokous on päätösvaltainen, kun läsnä on vähintään puolet toimielimen jäsenistä tai varajäsenistä.

Esittelijä Kaupunginjohtaja vs. Lehmus Juha-Pekka

Päätösehdotus Kaupungin­hallitus toteaa, että kokous on laillinen ja päätösvaltainen.

Päätös Kaupungin­hallitus päätti esityksen mukaan.

Pöytäkirjan tarkastus

Kaupunginhallitus 11.04.2023 § 135

Pöytäkirjan pitämisestä ja tarkastamisesta määrätään hallintosäännön 147 §:ssä.

Kaupunginhallitus on kokouksessaan 30.8.2021 § 277 päättänyt, että pöytäkirjan tarkastaa kaksi kussakin kokouksessa valittua pöytäkirjantarkastajaa. Pöytäkirja tarkastetaan sähköisesti siten, että valmistunut pöytäkirja toimitetaan sähköpostilla puheenjohtajan hyväksyttäväksi ja pöytäkirjantarkastajien tarkastettavaksi. Puheenjohtaja hyväksyy pöytäkirjan sähköpostilla. Tarkastus suoritetaan viimeistään kokousta seuraavana sunnuntaina siten, että tarkastajat kuittaavat puheenjohtajan hyväksymän pöytäkirjan oikeellisuuden sähköpostilla. Puheenjohtaja ja tarkastajat allekirjoittavat pöytäkirjan seuraavassa kokouksessa.

Mikäli tarkastaja ja puheenjohtaja taikka tarkastajat keskenään ovat erimielisiä pöytäkirjan sisällöstä, tarkastetaan pöytäkirja erimielisyyttä koskevilta osin kaupunginhallituksen seuraavassa kokouksessa.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja vs. Lehmus Juha-Pekka

Päätösehdotus

Tämän pöytäkirjan tarkastajiksi valitaan kaupunginhallituksen jäsenet Kaj Sundqvist ja Janne Turunen .

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esityksen mukaan.

Asioiden käsittelyjärjestyksen hyväksyminen

Kaupunginhallitus 11.04.2023 § 136

Kaupunginhallitukselle on toimitettu kokouksen esityslista. Hallintosäännön 136 §:n mukaan asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimitella toisin päätä.

Hallintosäännön 137 §:n mukaan toimitella voi esittelijän ehdotuksesta tai jäsenen ehdotuksesta, jota on kannatettu, ottaa enemmistö päätöksellä käsiteltäväksi asian, jota ei ole mainittu kokouskutsussa.

Esittelijä	Kaupunginjohtaja vs. Lehmus Juha-Pekka
Päätösehdotus	Päätetään käsitellä asiat ennalta jaetun esityslistan mukaisesti.
Käsittely	Esittelijä esitti asian 9 (Y9 Taajamaosayleiskaavan päivittäminen, tavoitteet) siirtämistä käsiteltäväksi asian 5 jälkeen.
Päätös	Kaupunginhallitus päätti 1. käsitellä asian 9 (Y9 Taajamaosayleiskaavan päivittäminen, tavoitteet) asian 5 jälkeen; sekä 2. käsitellä muut asiat ennalta jaetun esityslistan mukaisesti.

Kilpailu- ja kuluttajaviraston päätös Lännen 8600 Kaivurikuormaajan hankinta-asiaan

1142/02.08.00/2022

Kaupunginhallitus 11.04.2023 § 137

Kilpailu- ja kuluttajavirasto on 17.3.23 antanut päätöksen Lohjan kaupungin kaivurikuormaajan hankintaa koskevassa asiassa. Kilpailu- ja kuluttajavirasto on ottanut asian tutkittavakseen omasta aloitteestaan.

Johtopäätöksensä päätöksessään Kilpailu- ja kuluttajavirasto toteaa, että Lohjan kaupunki on kyseisen kaivurikuormaajan (Lännen 8600K) hankintaa tehdessään laiminlyönyt hankintalain 1 §:n mukaisen velvollisuutensa kilpailuttaa hankinta mainitun lain mukaisesti. Kaupunki on tehnyt suorahankinnan ilman hankintalaissa säädettyä perustetta. KKV toteaa, että Lohjan kaupungin olisi tullut kilpailuttaa kaivurikuormaajan hankinta julkaisemalla siitä hankintalain mukainen hankintailmoitus. Edellä ilmenevillä perusteilla Kilpailu- ja kuluttajavirasto antaa Lohjan kaupungille huomautuksen hankintalain noudattamatta jättämisestä.

Asia tulee tuoda kaupunginhallituksen esteettömälle kokoonpanolle tiedoksi. Esteellisiä ovat kaupunginhallituksessa 19.9.2022 § 282 hankintapäätöksen tehneet.

Lisätiedot hallintojohtaja, Sanna Lundström, sanna.lundstrom@lohja.fi

Oheismateriaali Kilpailu- ja kuluttajaviraston päätös 17.3.2023

Esittelijä Kaupunginjohtaja vs. Lehmus Juha-Pekka

Päätösehdotus Kaupunginhallitus päättää

1. merkitä kilpailu- ja kuluttajaviraston päätöksen tiedoksi; sekä
2. tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta kokouksessa.

Käsittely

Esteellisyys Kaupunginhallituksen puheenjohtaja Pekka Luoma, kaupunginhallituksen 1. varapuheenjohtaja Hannele Maittila, kaupunginhallituksen jäsenet Pirjo-Leena Forsström, Matti Pajuojja, Markku Saarinen, Laura Skaffari, Kaj Sundqvist, Janne Turunen ja Urpo Uotila ovat esteellisiä tämän asian käsittelyssä, koska ovat olleet osallisia kilpailuviraston tutkittavana olleessa päätöksessä ja poistuivat kokouksesta asian käsittelyn alkaessa kello 17.06.

Esteellisten jäsenten tilalle kokoukseen liittyivät klo 17.07 kaupunginhallituksen varajäsenet Tom Hillner, Jan Tallqvist, Jari Väre, Juhani Järvinen, Merja Nevalainen, Risto Murto, Otto Wejberg ja Matti

Kaupunginhallitus

§ 137

11.04.2023

Junnila. Selvyyden vuoksi todetaan, että lisäksi paikalla tässä asiakohdassa olivat Lotta Paakkunainen, Heli saukkola.

Puheenjohtajan valinta

Koska kaupunginhallituksen puheenjohtaja Pekka Luoma ja kaupunginhallituksen 1. varapuheenjohtaja Hannele Maittila olivat esteellisinä pois asian käsittelystä, kaupunginhallitus valitsi yksimielisesti väliaikaiseksi puheenjohtajaksi tähän asiakohtaan Otto Wejbergin.

Vastaesitys

Keskustelun kuluessa kaupunginhallituksen varajäsen Jan Tallqvist teki kaupunginhallituksen väliaikaisen puheenjohtaja Otto Wejbergin kannattamana seuraavan vastaesityksen:

”Kaupunginhallitus päättää:

1. merkitä kilpailu- ja kuluttajaviraston päätöksen tiedoksi;
2. velvoittaa viranhaltijaorganisaatiota ryhtymään tarvittaviin toimenpiteisiin varmistaakseen että jatkossa organisaatiossa osataan kilpailuttaa hankinnat lain mukaisesti; sekä
3. tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta kokouksessa.”

Päätös

Kaupunginhallitus päätti:

1. merkitä kilpailu- ja kuluttajaviraston päätöksen tiedoksi;
2. velvoittaa viranhaltijaorganisaatiota ryhtymään tarvittaviin toimenpiteisiin varmistaakseen että jatkossa organisaatiossa osataan kilpailuttaa hankinnat lain mukaisesti; sekä
3. tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta kokouksessa.

Täytäntöönpano

tiedoksi kaupungin johtoryhmä

Kaupunginhallituksen varajäsenet Tom Hillner, Jan Tallqvist, Jari Väre, Juhani Järvinen, Merja Nevalainen, Risto Murto, Otto Wejberg ja Matti Junnila poistuivat kokouksesta tämän asian käsittelyn jälkeen klo 17.21.

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja Pekka Luoma, kaupunginhallituksen 1. varapuheenjohtaja Hannele Maittila, kaupunginhallituksen jäsenet Pirjo-Leena Forsström, Matti Pajujoja, Markku Saarinen, Laura Skaffari, Kaj Sundqvist, Janne Turunen ja Urpo Uotila palasivat kokoukseen tämän asian käsittelyn jälkeen klo 17.21.

Kaupunginhallituksen 2. varapuheenjohtaja Taina Lackman liittyi kokoukseen tämän asian käsittelyn jälkeen klo 17.21.

Kaupungin­johtajan ajankohtais­katsaus

Kaupungin­hallitus 11.04.2023 § 138

Kaupungin­johtaja esittää kaupungin­hallitukselle ajankohtais­katsauksen.

Esittelijä

Kaupungin­johtaja vs. Lehmus Juha-Pekka

Päätösehdotus

Kaupungin­hallitus päättää merkitä tiedoksi kaupungin­johtajan ajankohtais­katsauksen.

Päätös

Kaupungin­hallitus päätti esityksen mukaan.

Kaupunkikehityslautakunta
Kaupunginhallitus

§ 52
§ 139

22.03.2023
11.04.2023

Y9 Taajamaosayleiskaavan päivittäminen, tavoitteet

864/10.02.02/2022

394/10.02.02/2020

Vetovoimalautakunta 15.12.2020 § 185

Kaavoitusohjelmassa on yleiskaavakohde Y9 Taajamaosayleiskaavan päivittämistarpeet. Selvitys on tullut tarpeelliseksi erityisesti osayleiskaavan Y5 Lohjansolmun asemanseudun ja Lehmijärvi-Pullin maaseutualueiden osayleiskaavan laatimisen yhteydessä. Kaavoitusohjelman tavoitteellinen valmistumisaikataulu on vuoden 2020 loppuun mennessä.

Taajamaosayleiskaava on laadittu vuosina 2006-2012 kaupungin omana työnä. Kaavan laatimisen aikana selvitettiin mm. Espoo-Salo -oikoradan linjaus Lohjan kohdalla sekä mahdolliset Länsiradan asemat Lohjalla. Kaavan laatimiseen vaikutti mm. Länsiradan maankäytön kehityskuvaselvitys ja 2. vaihemaakuntakaavan laatiminen. Osayleiskaava on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 10.10.2012 § 84 ja oikaisukehotuksen jälkeen uudestaan 17.4.2013 § 63.

Taajamaosayleiskaavan päivittämistarpeita tarkastellaan suhteessa kaavan toteutumiseen, toimintaympäristön muutoksiin sekä lainsäädännön ja kaavoituksen kehittämisenäkymiin.

Lisätiedot

kaavoituspäällikkö, Leena Iso-Markku, leena.iso-markku@lohja.fi

Oheismateriaali

- Taajamaosayleiskaavan päivittämistarpeet

Esitys

Elinvoimajohtaja

Vetovoimalautakunta merkitsee tiedoksi selvityksen Y9 Taajamaosayleiskaavan päivittämistarpeet 15.12.2020.

Päätös

Hyväksyttiin.

Kaupunkikehityslautakunta 22.03.2023 § 52

Y9 Taajamaosayleiskaavan päivitys sisältyy kaupunkisuunnittelulautakunnan 13.12.2022 hyväksymään kaavoitusohjelmaan vuosille 2023-2025.

Kaava-alue käsittää nykyiset taajama-alueet sekä taajamien lievealueita seuraavasti: Suunnittelualue alkaa etelässä Kirkniemestä ja Virkkalan Ristin eteläpuolelta, ulottuu lännessä ja luoteessa Kotniemen ja Karnaisten alueille, rajautuu edelleen Lempolan kohdalla E18 moottoritiehen ja käsittää Nummenkylän alueen Vihdin kunnan rajaan saakka. Idässä suunnittelualue rajautuu Lohjanharjun kaakkoispuoliseen peltolaaksoon Veijolaan saakka ja siitä edelleen Siuntion kunnan rajaan. Kaava-alueeseen ei sisälly keskustan ja Paloniemen alueet.

Kaupunkikehityslautakunta
Kaupunginhallitus

§ 52
§ 139

22.03.2023
11.04.2023

Taajamaosayleiskaavan päivitystyöhön kuuluu oikeusvaikutteisen osayleiskaavan laatiminen. Tavoiteaikataulun mukaan kaavan on tarkoitus valmistua vuonna 2025. Kaavatyön aikana selvitetään mahdollisuutta ajantasaistaa kaavaa jatkossa neljän vuoden sykleissä, valtuustokausittain. Jokaisella valtuustokaudella kaavasta voidaan tarkistaa tietyt teemat tai alueet. Kyseinen toimintatapa nopeuttaa kaavaprosessia. Lisäksi taajamaosayleiskaavan päivittämistyön yhteydessä valmistaudutaan kaavatietomallin käyttöönottoon.

Taajamaosayleiskaavalla suunnitellaan Lohjan nauhataajaman maankäyttöä noin vuoteen 2050 saakka.

Työn lähtökohtina ovat ilmastonmuutoksen hillintä, luontoarvojen turvaaminen ja Lohjan nauhataajaman, keskustan ja Lohjansolmun alakeskuksen muodostuminen yhtenäiseksi kokonaisuudeksi.

Taajamaosayleiskaavan päätavoitteiksi on valittu neljä eniten ajantasaistamista vaativaa maankäytön teemaa: täydentyvä asuminen, kestävä liikkuminen, tasapainoinen kaupan kehitys ja tulevaisuuden työpaikka-alueet. Päivittämistyössä keskitytään ratkaisemaan näihin teemoihin liittyvät keskeiset kysymykset.

Pääteemojen lisäksi päivittämistyössä on neljä läpileikkaavaa kokonaisuutta, joiden turvaaminen kaavan ratkaisulla halutaan varmistaa, vaikka ne eivät ole nyt suunnittelun keskiössä. Näitä kokonaisuuksia ovat monimuotoinen luonto, kaavan taloudellisuus, kestävä energiantuotanto ja palveluverkon tukeminen.

Taajamaosayleiskaavan päivitystyön tavoitteet on muodostettu kaavan päivittämistarpeistan tehdyn esiselvityksen ja suunnittelutilanteen pohjalta sekä kaupunkikehityslautakunnalle, kaupunginhallitukselle, lupajaostolle ja kaupungin asiantuntijoille järjestettyjen tavoitetyöpajojen tulosten pohjalta. Tavoitteet perustuvat myös kaupunkistrategiaan 2023-2030.

Lisätiedot

yleiskaavoittaja Kaisa Leppikangas, kaisa.leppikangas@lohja.fi
kaavoituspäällikkö Kristiina Rinkinen, kristiina.rinkinen@lohja.fi

Oheismateriaali

- Y9 Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (22.3.2023)
- Taajamaosayleiskaavan päivittämistarpeet (15.12.2020)

Liite

- Y9 Tavoitteet (22.3.2023)

Esittelijä

Kaupunkirakennejohtaja Puistosalo Pekka

Päätösehdotus

Kaupunkikehityslautakunta päättää esittää kaupunginhallitukselle, että se

1. merkitsee tiedoksi Y9 Taajamaosayleiskaavan päivityksen osallistumis- ja arviointisuunnitelman (22.3.2023),

2. hyväksyy 22.3.2023 päivätyn Y9 Taajamaosayleiskaavan päivityksen tavoitteet.

Kaupunkikehityslautakunta § 52 22.03.2023
Kaupungin­hallitus § 139 11.04.2023

Päätös Kaupunkikehityslautakunta päätti esityksen mukaan.

Täytäntöön­paho Kaupungin­hallituksen listalle

Kaupungin­hallitus 11.04.2023 § 139

Lisätiedot yleiskaavoittaja Kaisa Leppikangas, kaisa.leppikangas@lohja.fi
kaavoitus­päällikkö Kristiina Rinkinen, kristiina.rinkinen@lohja.fi

Oheismateriaali - Y9 Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (22.3.2023)
- Taajamaosayleiskaavan päivittämistarpeet (15.12.2020)

Liite - Y9 Tavoitteet (22.3.2023)

Esittelijä Kaupunginjohtaja vs. Lehmus Juha-Pekka

Päätösehdotus Kaupungin­hallitus päättää

1. hyväksyä 22.3.2023 päivätyn Y9 Taajamaosayleiskaavan päivityksen tavoitteet, ja

2. tarkistaa pöytäkirjan tämän asian osalta kokouksessa.

Päätös Kaupungin­hallitus päätti esityksen mukaan.

Täytäntöön­paho ote toimistosihteri Lintuniemi
tiedoksi yleiskaavoittaja Leppikangas, kaavoitus­päällikkö Rinkinen

Kaupunkirakennejohtaja Pekka Puistosalo liittyi kokoukseen asiantuntijaksi tämän asian käsittelyn alkaessa klo 17.31

Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 171	13.12.2022
Kaupunginhallitus	§ 40	06.02.2023
Kaupunginhallitus	§ 107	20.03.2023
Kaupunginhallitus	§ 140	11.04.2023

Joukkoliikenteen palvelutaso

330/08.01.00/2022

Kaupunkisuunnittelulautakunta 13.12.2022 § 171

Lohjan ja Länsi-Uudenmaan sisäinen joukkoliikenne hoidetaan lähes kokonaan sopimusliikenteenä, jossa tilaajana on joko kaupunki tai Uudenmaan ELY-keskus. Lohjalla markkinaehtoisesti liikennöidään ainoastaan Virkkala–Muijala–(Nummela)–Helsinki-vuorot pääasiassa Vainion Liikenteen toimesta.

Länsi-Uudellamaalla valmistui 12.4.2022 Uudenmaan ELYn ja Länsi-Uudenmaan kuntien eli Vihdin, Lohjan, Inoon ja Karkkilan Swecolta tilaama ”Länsi-Uudenmaan joukkoliikenteen järjestämistapaselvitys”. Selvityksessä on tuotu esille joukkoliikenteen selkeitä ongelmia sopimus- ja markkinaehtoisen liikenteen yhteensovittamisessa niin lippuratkaisujen kuin myös liikenteen pitkäjänteisyyden suhteen. Tämän selvityksen pohjalta Lohjan kaupungin joukkoliikennetyöryhmä puheenjohtajanaan Kirsi Ferin esitti kaupunkisuunnittelulautakunnalle, että Lohja alkaa yhdessä Uudenmaan ELYn ja Länsi-Uudenmaan kuntien kanssa valmistella joukkoliikenteen yhtenäistämistä niin, että kaikki sopimusliikenne hankitaan jatkossa ELYn kautta yhteishankintana ja samalla myös yhtenäistetään lippu- ja maksujärjestelmä sekä kalustoa ja tiedottamista koskevat laadulliset tekijät. Lautakunta hyväksyi ELY-vetoisen liikennestrategian ja järjestämistavan kokouksessaan 1.6.2022.

Joukkoliikenteen kokonaisvaltainen hallintaan ottaminen Länsi-Uudellamaalla on tarkoitus tehdä vaiheittain niin, että syksyllä 2023 yhtenäistetään kuntien sisäistä ja seudullista liikennettä ja syksyyn 2024 mennessä selvitetään myös Helsinkiin suuntautuvan liikenteen muuttaminen sopimusliikenteeksi.

Lohjan kaupunki tilasi myös Swecolta lisätyönä Lohjan sisäisen joukkoliikenneselvityksen, joka valmistui 22.6.2022. Siinä esitettiin kaksi aikataulullisesti nykyliikenteeseen nähden paranneltua liikennemallia, Perus ja Parempi, kustannusarvioineen.

Lohjalla joukkoliikennekustannukset vuonna 2021 jakoutuivat seuraavasti:

- Kaupungin oma ostoliikenne noin 400 000 euroa/vuosi.
- Lohjan osuus ELYn ostoliikenteestä noin 95 000 euroa/vuosi.

Kaupungin omiin joukkoliikennehankintoihin myönnetään takautuvasti valtion joukkoliikennetukea, joka on maksimissaan 50 % kaupungin oman ostoliikenteen kustannuksista.

Vaikka palvelutaso ja vuorotarjonta on pidetty vuodelle 2022 lähes samalla tasolla kuin vuonna 2021, pitää kuitenkin varautua runsaaseen kustannusten korotukseen. Yleinen kustannuskehitys on korottanut

Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 171	13.12.2022
Kaupunginhallitus	§ 40	06.02.2023
Kaupunginhallitus	§ 107	20.03.2023
Kaupunginhallitus	§ 140	11.04.2023

liikennöintikustannuksia yli 10 % (linja-autoliikenteen kustannusindeksin nousu 10/2021 verrattuna 10/2022 indeksiin oli 10,8 %). Pohjan Liikenteen päätös lopettaa markkinaehtoinen liikenne Länsi-Uudellamaalla lisäksi myös huomattavasti niin kaupungin sisäisen kuin myös seudullisen sopimusliikenteen määrää.

Nykyiset kaupungin sisäiset joukkoliikenneyhteydet kattavat pääosin vain peruspalvelutason mukaiset yhteydet niin, että Lohjan keskusten välillä päivätyöntekijät, koululaiset ja opiskelijat pääsevät arkisin työpaikoille, kouluihin ja oppilaitoksiin. Kaupungin houkuttelevuuden kannalta joukkoliikenneyhteyksiä tulisi lisätä myös ilta- ja viikonloppuliikenteessä. Lisäksi joukkoliikenteen laatutekijöitä tulisi parantaa mm. selkeämmillä taksa- ja lippujärjestelmillä sekä informaatiojärjestelmällä.

Konsulttiselvityksen mukaan joukkoliikennepalvelujen parantaminen vuoden 2024 syysliikenteestä lähtien kasvattaisi joukkoliikenteen kustannuksia Lohjalla. Näihin kustannuksiin sisältyy Helsinkiin suuntautuva liikenne sopimusliikenteenä sekä liikenneyhteyksien parantaminen niin Lohjan sisäisessä kuin myös seudullisessa liikenteessä.

Vaihtoehto 1: Nykyinen Lohjan sisäinen ja seudullinen liikenne vuoden 2022 kustannuksilla ja palvelutasolla on kaupungin oman ostoliikenteen osalta noin 650 000 euroa vuodessa sekä kutsu- ja palveluliikenteen kustannukset ovat noin 110 000 euroa vuodessa. Näihin saadaan valtionavustusta, joka vuodelle 2022 on noin 400 000 euroa. Näin kaupungin oman ostoliikenteen kustannukset olisivat noin 370 000 euroa. ELYn ostoliikenteestä Lohjan osuus on noin 95 000 euroa vuodessa, joten Lohjan sisäisen liikenteen kustannukset ovat vuonna 2022 noin 465 000 euroa. Lisäksi Helsingin liikenteen arvioidut kustannukset konsulttiselvityksen mukaan perustasolla ovat 460 000 euroa. Kokonaiskustannukset liikenteen osalta olisivat yhteensä siis noin 925 000 euroa vuodessa.

Vaihtoehto 2: Konsultin esittämän Perus-palvelutasoinen Lohjan sisäinen, seudullinen ja Helsingin suunnan liikenne, jonka kokonaiskustannus olisi noin 1,7 miljoonaa euroa vuodessa, josta on jo vähennetty lipputulosten lisäksi myös valtionavustus.

Vaihtoehto 3: Konsultin esittämän Parempi-palvelutasoinen Lohjan sisäinen, seudullinen ja Helsingin suunnan liikenne, jonka kokonaiskustannus olisi noin 2,2 miljoonaa euroa vuodessa, josta on jo vähennetty lipputulosten lisäksi myös valtionavustus.

Kustannuslaskelmissa on vaihtoehdossa 1 kaupungin sisäisessä- ja seudullisessa liikenteessä laskettu kustannukset, lipputulot ja valtionavustus todellisten, vuoden 2022 kustannusten mukaan. Vaihtoehdoissa 2 ja 3, sekä Helsinkiin suuntautuvassa liikenteessä on lipputulosten suuruudeksi laskettu 80 % ja muussa liikenteessä 50 % liikennöintikustannuksista. ELYn valtion tueksi on laskettu 30 %

Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 171	13.12.2022
Kaupunginhallitus	§ 40	06.02.2023
Kaupunginhallitus	§ 107	20.03.2023
Kaupunginhallitus	§ 140	11.04.2023

liikennöintikustannuksista. Yksityiskohtaisempi erittely muutoksista on kirjattu konsultin tekemään joukkoliikenneselvitykseen.

Vaihtoehdon 2 kustannukset olisivat siis noin 775 000 euroa enemmän kuin nykyiset ostoliikenteen kustannukset, ja vaihtoehdossa 3 ero nykykustannuksiin olisi noin 1 275 000 euroa. On kuitenkin huomioitavaa, että vaihtoehtojen 2 ja 3 kustannukset on laskettu pääosin vuoden 2021 kustannuksista, jotka nykyisessä muuttuvassa maailmantilanteessa ovat kasvaneet selvästi jo vuodelle 2022, joten vuoteen 2024 mennessä kustannukset saattavat vielä muuttua.

Lisätiedot	henkilöliikennelogistikko Tapio Heinonen, tapio.heinonen@lohja.fi
Esittelijä	Elinvoimajohtaja Puistosalo Pekka
Päätösehdotus	Kaupunkisuunnittelulautakunta päättää esittää hallitukselle ja edelleen valtuustolle, että joukkoliikennettä kehitetään Lohjalla vaihtoehdon kolme mukaisesti niin, että liikenteen suunnittelu ja valmistelut aloitetaan Lohjalla jo vuoden 2023 aikana, jotta liikenne voidaan kilpailuttaa hyvissä ajoin ennen sen aloittamista syksyllä 2024.
Päätös	Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti esityksen mukaan. Henkilöliikennelogistikko Tapio Heinonen saapui kokoukseen asiantuntijaksi tämän asian esittelyn ajaksi klo17.36-18.01.
Liite 1	- Joukkoliikenneselvitys

Kaupunginhallitus 06.02.2023 § 40

Joukkoliikennevalmistelu siirtyy kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston käsittelyn jälkeen Ely vetoiseen valmisteluun, jossa Ely ja alueen kunnat alkavat valmistella tulevaa alueen kilpailutusta. Kilpailutuksen valmistelun yhteydessä ns. lukitaan kilpailutettavat liikennöintisuunnat ja -tasot. Kilpailutuksen käynnistyessä tehdyt linjaukset tulevat olemaan jatkossa joukkoliikenteen pohjaratkaisu. Kilpailutuksen valmistelun yhteydessä on tärkeää, että valmistelun etenemisestä informoidaan kaupunginhallitusta riittävän usein ja pyydetään tarvittaessa ennakoarvioita kokonaisuudesta, ennen lopullisten kilpailutusasiakirjojen valmistumista.

Kaupunginhallitus kiittää joukkoliikennetyöryhmää tehdystä hyvästä työstä. Samalla kaupunginhallitus toteaa, että joukkoliikennetyöryhmä voidaan lakkauttaa.

Lisätiedot	henkilöliikennelogistikko Tapio Heinonen, tapio.heinonen@lohja.fi
Liite	Joukkoliikenneselvitys

Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 171	13.12.2022
Kaupunginhallitus	§ 40	06.02.2023
Kaupunginhallitus	§ 107	20.03.2023
Kaupunginhallitus	§ 140	11.04.2023

Esittelijä Kaupunginjohtaja Perämäki Pasi

Päätösehdotus Kaupunginhallitus päättää

1. lakkauttaa joukkoliikennetyöryhmän; sekä
2. edellyttää, että kaupunginhallitusta informoidaan riittävän usein valmistelun etenemisestä; sekä
3. tehdä kaupunginvaltuustolle seuraavan päätösesityksen:

Valtuusto päättää, että joukkoliikennettä kehitetään Lohjalla vaihtoehdon kolme pohjalta niin, että liikenteen suunnittelu ja valmistelut aloitetaan Lohjalla jo vuoden 2023 aikana, jotta liikenne voidaan kilpailuttaa hyvissä ajoin ennen sen aloittamista syksyllä 2024.

Vastaesitys Kaupunginhallituksen 2. varapuheenjohtaja Taina Lackman teki kaupunginhallituksen puheenjohtaja Pekka Luoman, kaupunginhallituksen 1. varapuheenjohtaja Hannele Maittilan, kaupunginhallituksen jäsenten Pirjo-Leena Forsströmin, Markku Saarisen, Janne Turusen, Heli Saukkolan, Urpo Uotilan, Matti Pajuojan ja kaupunginhallituksen varajäsenen Otto Wejbergin kannattamana seuraavan vastaesityksen:

“Esitän, että asia jätetään pöydälle.”

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja tiedusteli voidaanko asiassa olla yksimielisiä? Koska kukaan ei vastustanut tehtyä esitystä totesi kaupunginhallituksen puheenjohtaja sen tulleen yksimielisesti kaupunginhallituksen päätökseksi.

Päätös Kaupunginhallitus päätti jättää asian pöydälle.

Täytäntöönpano kaupunginhallituksen listalle

Teknisenä korjauksena korjattiin kohtaan vaihtoehto 1: Näihin saadaan valtionavustusta, joka vuodelle 2022 on noin 400 00 euroa korjattiin summaksi 400 000 euroa.

Teknisenä korjauksena päätösehdotuksen sanan ”aloittamista” tilalle korjattiin sana ”aloittamista”.

Kaupunginhallitus piti neuvottelutauon tämän asian käsittelyn aikana kello 17.00-17.15.

Kaupunginhallitus 20.03.2023 § 107

Kaupunginhallitus päätti kokouksessaan 6.2.2023 § 40 jättää asian pöydälle. Kaupunginhallitus jatkaa asian käsittelyä.

Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 171	13.12.2022
Kaupunginhallitus	§ 40	06.02.2023
Kaupunginhallitus	§ 107	20.03.2023
Kaupunginhallitus	§ 140	11.04.2023

Lisätiedot Kaupunkirakennejohtaja Pekka Puistosalo, pekka.puistosalo@lohja.fi

Oheismateriaali Lohjan alueiden johtokunnan vetoomus Lohjan kaupunginhallitukselle joukkoliikenteen kehittämistyön aloittamiselle

Liite Joukkoliikenneselvitys

Esittelijä Kaupunginjohtaja Perämäki Pasi

Päätösehdotus Kaupunginhallitus päättää

1. lakkauttaa joukkoliikennetyöryhmän; sekä

2. edellyttää, että kaupunginhallitusta informoidaan riittävän usein valmistelun etenemisestä; sekä

3. tehdä kaupunginvaltuustolle seuraavan päätösesityksen:

Valtuusto päättää, että joukkoliikennettä kehitetään Lohjalla vaihtoehdon kolme pohjalta niin, että liikenteen suunnittelu ja valmistelut aloitetaan Lohjalla jo vuoden 2023 aikana, jotta liikenne voidaan kilpailuttaa hyvissä ajoin ennen sen aloittamista syksyllä 2024.

Käsittely

Esitys asian palauttamisesta valmisteluun

Keskustelun kuluessa kaupunginhallituksen jäsen Janne Turunen teki kaupunginhallituksen puheenjohtaja Pekka Luoman, kaupunginhallituksen 2. varapuheenjohtaja Taina Lackmanin sekä kaupunginhallituksen jäsenten Matti Pajuoja, Jukka Sassi, Pirjo-Leena Forsström ja Markku Saarinen kannattamana seuraavan esityksen asian palauttamisesta uudelleen valmisteluun:

”Hallitus palauttaa asian uudelleen valmisteluun, jossa selvitetään mahdollisuus jättää runkoliikenne kilpailun ulkopuolelle sekä selvittämällä toteutustapa yhtenäisen lippujärjestelmän luomiseksi.”

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja esityksestä suoritettiin sähköinen äänestys seuraavasti:

ne, jotka kannattavat asian käsittelyn jatkamista äänestävät JAA;
ne, jotka kannattavat asian palauttamista uudelleen valmisteluun äänestävät EI.

JAA: 4 ääntä (Hannele Maittila, Urpo Uotila, Laura Skaffari, Lotta Paakkunainen)

EI: 8 ääntä (Taina Lackman, Pekka Luoma, Pirjo-Leena Forsström, Markku Saarinen, Janne Turunen, Jukka Sassi, Matti Pajuoja, Heli Saukkola)

Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 171	13.12.2022
Kaupungin­hallitus	§ 40	06.02.2023
Kaupungin­hallitus	§ 107	20.03.2023
Kaupungin­hallitus	§ 140	11.04.2023

POISSA: 1 (Kaj Sundqvist)

Päätös Kaupungin­hallitus päätti palauttaa asian uudelleen valmisteluun.

Täytäntö­on­pano tiedoksi henkilö­liikenne­logistikko Roine hallituksen esitys­listalle

Kaupungin­hallitus piti neuvottelutauon tämän asian käsittelyn aikana klo 18.22-18.35.

Kaupungin­valtuuston 2. varapuheenjohtaja Jussi Patinen poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana klo 18.22.

Kaupungin­hallitus 11.04.2023 § 140

Viranhaltijat ovat kaupungin­hallituksen edellisen kokouksen jälkeen olleet kaupungin­hallituksen päätökseen pohjautuen yhteydessä Uudenmaan Ely-keskukseen, ja kysyneet sieltä kannanottoa siihen, mitkä olisivat mahdollisuudet jättää runkoliikenne kilpailun ulkopuolelle ja millainen olisi tällaisessa tapauksessa mahdollinen toteutustapa yhtenäisen lippujärjestelmän luomiseksi. Uudenmaan Ely-keskus on asiaan antanut oman kirjallisen vastineensa, joka on tämän asian oheismateriaalina.

Uudenmaan Ely-keskuksen vastineessa esille tuodut seikat antavat indikaation, että joukkoliikenteen kilpailutus kannattaa kuntien näkökulmasta toteuttaa kokonaisuutena, joka sisältää myös ns. runkoliikenteen. Uudenmaan ELY-keskus katsoo, että Länsi-Uudenmaan joukkoliikenteen kokonaisvaltaisen kehittämisen takia seudun nykyinen kuntien ja ELYn hankkima sopimusliikenne sekä alueella vielä oleva markkinaehtoinen liikenne tulisi kaikki yhdistää kokonaisuudeksi nyt suunniteltuun joukkoliikenteen järjestämistapamalliin. Mikäli Lohjan kaupunki haluaisi säilyttää markkinaehtoisen liikenteen ensisijaisena yhteytenä Helsinkiin, tulisi Lohjan ja muun Länsi-Uudenmaan joukkoliikenteen yhteensovittamisesta sopia erikseen. Tämä voisi aiheuttaa omanlaisiaan haasteita kokonaisuuden muodostamisen osalta.

Tärkeintä olisi nyt muodostaa joukkoliikenteen kokonaisuus, joka olisi Lohjan kaupungin kannalta kustannuksellisesti ja toiminnallisesti mahdollisimman mielekäs. Tärkeää on myös joukkoliikenteen kokonaisuuden muodostamista ajatellen huomioida asiakkaan näkökulma, että tulevaisuuden joukkoliikennemallista saadaan joukkoliikennettä käyttävien asiakkaiden näkökulmasta mahdollisimman toiminnallinen, sujuva ja helppokäyttöinen. Sitä kautta saadaan Lohjan kaupungin imagoakin parannettua tutkimuksissa tällä hetkellä Lohjan suurimmaksi asiakasnäkökulmalliseksi haasteeksi osoittautuneen joukkoliikenteen osalta.

Lisätiedot Kaupunkirakennejohtaja Pekka Puistosalo, pekka.puistosalo@lohja.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 171	13.12.2022
Kaupunginhallitus	§ 40	06.02.2023
Kaupunginhallitus	§ 107	20.03.2023
Kaupunginhallitus	§ 140	11.04.2023

Oheismateriaali	Lohjan alueiden johtokunnan vetoomus Lohjan kaupunginhallitukselle joukkoliikenteen kehittämistyön aloittamiselle Uudenmaan Ely-keskuksen vastine
Liite	Joukkoliikenneselvitys
Esittelijä	Kaupunginjohtaja vs. Lehmus Juha-Pekka
Päätösehdotus	<p>Kaupunginhallitus päättää</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. lakkauttaa joukkoliikennetyöryhmän; sekä 2. edellyttää, että kaupunginhallitusta informoidaan riittävän usein valmistelun etenemisestä; sekä 3. tehdä kaupunginvaltuustolle seuraavan päätösesityksen: <p>Valtuusto päättää, että joukkoliikennettä kehitetään Lohjalla vaihtoehdon kolme pohjalta niin, että liikenteen suunnittelu ja valmistelut aloitetaan Lohjalla jo vuoden 2023 aikana, jotta liikenne voidaan kilpailuttaa hyvissä ajoin ennen sen aloittamista syksyllä 2024.</p>
Käsittely	<p>Keskustelun kuluessa kaupunginhallituksen 2. varapuheenjohtaja Taina Lackman teki kaupunginhallituksen puheenjohtajan Pekka Luoman ja kaupunginhallituksen jäsenten Matti Pajujan, Markku Saarisen, Pirjo-Leena Forsströmin, Kaj Sundqvistin ja Janne Turusen kannattamana seuraavan vastaesityksen:</p> <p>“kohta 3. tehdä kaupunginvaltuustolle seuraavan päätösesityksen: Valtuusto päättää, että joukkoliikennettä kehitetään Lohjalla siten, että (Virkkala -) Lohjan keskusta – Helsinki linjat ja Lohjan keskustan sisäinen liikenne (noin alueella Virkkala (sairaala) – Routio/Hiidensalmi – Lempola – Gunnarila) jätetään markkinaehtoisiksi. Muun liikenteen osalta edetään kevennetyn vaihtoehdon (perustaso) pohjalta ELY-vetoisesti, Inkoon, Karkkilan, Lohjan ja Vihdin sekä myös Siuntion, Raaseporin ja Hangon osalta siten, että kilpailutetun liikenteen vuorotiheydestä voidaan päättää hyvissä ajoin keväällä 2024 ja että kustannustaso pysyy kohtuullisena ja että suunnitelmissa on otettu huomioon myös palveluliikennemahdollisuus. Lopulliset päätökset vuorojen tiheydestä täytyy tuoda erikseen kaupunginhallituksen päätettäväksi siinä vaiheessa, kun tieto kokonaiskustannuksista on selkeytynyt, viimeistään keväällä 2024.”</p>
Äänestys	<p>Puheenjohtaja totesi, että koska asiassa ei olla yksimielisiä, siitä on äänestettävä. Puheenjohtajan esityksestä suoritettiin sähköinen äänestys seuraavasti:</p> <p>ne, jotka kannattavat pohjaesitystä, äänestävät JAA;</p> <p>ne, joka kannattavat Lackmanin vastaesitystä, äänestävät EI.</p> <p>JAA: 4 ääntä (Lotta Paakkunainen, Urpo Uotila, Hannele Maittila, Laura</p>

Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 171	13.12.2022
Kaupunginhallitus	§ 40	06.02.2023
Kaupunginhallitus	§ 107	20.03.2023
Kaupunginhallitus	§ 140	11.04.2023

Skaffari)

EI: 8 ääntä (Pirjo-Leena Forsström, Markku Saarinen, Pekka Luoma, Kaj Sundqvist, Matti Pajuoja, Merja Nevalainen, Janne Turunen, Taina Lackman)

TYHJÄ: 1 ääni (Heli Saukkola)

Puheenjohtaja totesi, että äänin 4-8 vastaesitys on tullut kaupunginhallituksen päätökseksi.

Päätös

Kaupunginhallitus päätti

1. lakkauttaa joukkoliikennetyöryhmän; sekä
2. edellyttää, että kaupunginhallitusta informoidaan riittävän usein valmistelun etenemisestä; sekä
3. tehdä kaupunginvaltuustolle seuraavan päätösesityksen:

Valtuusto päättää, että joukkoliikennettä kehitetään Lohjalla siten, että (Virkkala -) Lohjan keskusta – Helsinki linjat ja Lohjan keskustan sisäinen liikenne (noin alueella Virkkala (sairaala) – Routio/Hiidensalmi – Lempola – Gunnarla) jätetään markkinaehtoisiksi. Muun liikenteen osalta edetään kevennetyn vaihtoehdon (perustaso) pohjalta ELY-vetoisesti, Inkoon, Karkkilan, Lohjan ja Vihdin sekä myös Siuntion, Raaseporin ja Hangon osalta siten, että kilpailutetun liikenteen vuorotiheydestä voidaan päättää hyvissä ajoin keväällä 2024 ja että kustannustaso pysyy kohtuullisena ja että suunnitelmissa on otettu huomioon myös palveluliikennemahdollisuus. Lopulliset päätökset vuorojen tiheydestä täytyy tuoda erikseen kaupunginhallituksen päätettäväksi siinä vaiheessa, kun tieto kokonaiskustannuksista on selkeytynyt, viimeistään keväällä 2024.

Täytäntöönpano

ote joukkoliikennetyöryhmän jäsenet tiedoksi henkilöliikennelogistikko Roine valtuuston esityslistalle

Henkilöliikennelogistikko Marjaana Roine liittyi asiantuntijaksi kokoukseen tämän asian käsittelyn alkaessa klo 17.38.

Kaupunginvaltuuston 2. varapuheenjohtaja Jussi Patinen liittyi kokoukseen tämän asian käsittelyn aikana klo 17.46.

Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Joona Räsänen poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana klo 18.03.

Henkilöliikennelogistikko Marjaana Roine ja kaupunkirakennepuoluejohtaja Pekka Puistosalo poistuivat kokouksesta tämän asian käsittelyn jälkeen klo 18.07.

Kaupunkikehityslautakunta	§ 23	16.02.2023
Kaupunginhallitus	§ 61	27.02.2023
Kaupunginhallitus	§ 141	11.04.2023

Maankäyttösopimus asemakaavanmuutokseen L72 Hiidenlinna, Norecom Oy / oikaisuvaatimukset

111/10.00.00/2022

Kaupunkikehityslautakunta 16.02.2023 § 23

1) Taustaa

Asemakaavanmuutos L72 Hiidenlinna on ollut vireillä loppuvuodesta 2017. Nyt helmikuussa 2023 se on menossa viimeiseen käsittelyvaiheeseen yhdessä tämän maankäyttösopimuksen kanssa. Asemakaavanmuutos koskee Roution kaupunginosan korttelin 667 **osaa**.

Maankäyttösopimuksen tekemisen kynnys, vähintään 500 k-m² uutta asuinrakennusoikeutta, ylittyy vain Norecom Oy:n omistamille tiloilla (ks. karttaliite 1 sopimuksen lopussa). Se ei ylitä yhdelläkään vielä nyt voimassa olevan asemakaavan RA-alueiden maanomistajilla eikä toisella KLT-alueen maanomistajalla (ollut ja oleva omakotitalo).

KLT-alueiden vielä nyt voimassa oleva asemakaava on Lohjan kunnan aikainen rakennuskaava RK56 voimaantulolla 15.4.1987 ja RA-alueiden RK37 voimaantulolla 25.5.1984. (Huomattavaa on, että vaikka käyttötarkoituksmerkintä osassa korttelia 667 on RA, loma-asuntojen korttelialue, niin kyse **ei ole ranta**-asemakaavasta eikä kumotun vanhan rakennuslain (378/1958) mukaisesta rantakaavasta.)

Asemakaavanmuutoksen sisällöstä johtuen tähän maankäyttö-sopimukseen ei liity mitään maa-alueiden luovutuksia eikä saantoja kaupungilta / kaupungille. Asemakaavanmuutoksessa ei ole yhtään katua eikä puistoa eikä muutakaan yleistä aluetta. LPA-alueet ovat myös korttelissa. Vesialueilla liikkuminen perustuu häiriöttömään jokamiehenoikeuteen.

Tämän asemakaavanmuutoksen ja myös maankäyttösopimuksen alettu ennen kaupunginvaltuuston uuden maapoliittisen ohjelman päätöstä, 14.12.2022 § 158, tulee sopimuskorvauksen laskennassa huomioitua myös olevien rakennusten purkukustannukset vähentävänä tekijänä. Tämä on todennettuna hyväksytyt päätösehdotuksen toisessa kappaleessa. (Toisaalta uusi maapoliittinen ohjelma ei ole voimassa hallinto-oikeusvalituksen vuoksi; ei ole ollut aiemmin tiedoksi-asiana kaupunginhallituksessa eikä kaupunkikehityslautakunnassa.)

2) Arvonnousu

Arvonnoususta (ts. maan arvo uuden ja vanhan asemakaavan mukaan) on olemassa kahden (2) ulkopuolisen riippumattoman kansallisen tason AKA-arvioijan arviot. Uuden asemakaavan mukainen rakennusoikeus AP-3 -tontilla (osuus osin myös Norecom Oy:n maalle) on muuttunut

Kaupunkikehityslautakunta	§ 23	16.02.2023
Kaupunginhallitus	§ 61	27.02.2023
Kaupunginhallitus	§ 141	11.04.2023

pienemmäksi kuin oli arvioinnin aikaan, joten se osalta laskennassa käytetty arvo on suhteutettu suoraan rakennusoikeuden pienennyksen mukaan, ts. rakennusoikeus ei ole sama kuin arvioissa (1075 → 725 k-m²). Lisäksi LPA-1:n ja AP-2:n maapinta-alat ovat *vähäisest*i muuttuneet arvioiden ajankohdasta, joten niiden osalta on epäjatkuvuutta, tosin sopimuskorvauslaskennan kannalta häviävän pientä.

Näiden kahden arvion keskiarvo olevalle vanhan asemakaavan KLT-rakennusoikeudelle Norecom Oy:n omistamalla maa-alueilla on 197 581 €. Uuden asemakaavan mukaan keskiarvo on 1 209 208 €. Maan arvonnousu on täten 1 011 627 €. Tästä vähennetään ensin purettavien rakennusten, 3140 k-m², vähennys KLT-rakennusoikeuden keskimääräisellä arvolla, 44 €/k-m². eli yhteensä 138 160 €: Nyt arvonnousua jää 873 467 €. Tästä vähennetään edelleen purku- ja maaperäkustannukset 695 000 € ..... 960 000 €. Tämä välin toisessa päässä arvonnousu menee jo miinukselle, - 86 533 € ja toisessa päässä jää 178 467 €.

3) Sopimuskorvaus ja sen suorittaminen

Maantasopysäköinnillä korvausprosentti on em. jääneestä määrästä 50 % eli -43 267 ..... 89 234 €. Vaihteluvälistä matemaattinen keskiarvo on 22 984 € ja siitä pienellä pyöristyksellä sopimuskorvaus on 23 000 €.

Tuo 23 000 € on sopimuskorvauksen **vähimmäismäärä**. Todellinen sopimuskorvaus tulee laskettavaksi tulevaisuudessa **todellisten** toteutuneiden purku- ja maaperäkustannusten kautta em. tavalla.

Sopimuskorvaus tulee maksuun ensimmäisen uuden asemakaavan mukaisen rakennusluvan lainvoiman yhteydessä. Vuotuinen korko 1,5 % alkaa kaksi (2) vuotta uuden asemakaavan voimaantulosta. Koko sopimuskorvauksen on kuitenkin oltava suoritettuna viimeistään neljä (4) vuotta uuden asemakaavan voimaantulosta. Mikäli rakentaminen ei ole alkanut tuolloin, on sopimuskorvaus 23 000 € + korot.

Tekninen toimi on kommentoinut, että purkukustannukset ovat oikeassa suuruusluokassa. Maaperäkustannusten osalta arvio on todellakin arvio; parempaa tietoa ei kohtuudella ole saatavilla. Kustannustieto on loppuvuodelta 2021, joten se ei ole ainakaan vähempää tulevaisuudessa.

4) Yleistä

Sopimus on allekirjoitettu ehdollisena 8.2.2023 kaupungin päätöksen suhteen, ks. sopimuksen kohta 6. Toimivaltuus on hallintosäännön kohdassa 26 §, kaupunginhallitus, kohta 21 (sivu 14).

Sopimuksen varsinainen ydin on kohdassa 3. Muu, eli suurin osa sopimuksesta, on taustoitusta ja varautumista erilaisiin tilanteisiin. Ennen kaikkea tilanteisiin, joissa kukaan nyt sopimuksen kanssa tekemisissä olevista luonnollisista henkilöistä ei ole enää mukana. Uutena osiona sopimuksessa on mukana tuntuvat sopimussakko maanomistajan

Kaupunkikehityslautakunta	§ 23	16.02.2023
Kaupunginhallitus	§ 61	27.02.2023
Kaupunginhallitus	§ 141	11.04.2023

ilmoitusten laiminlyönnistä. Nämä ilmoitukset, käytännössä pari virkettä sähköpostia, maanomistajilta kaupungille ovat osoittautuneet kumman ylivoimaisiksi yksinkertaisuudestaan huolimatta.

Kiinteistöarvioiden julkisuutta koskee seuraava oikeustapaus. Korkeimman hallinto-oikeuden 23.1.2020 antaman vuosikirjaratkaisun mukaan arvioinnin perusteita koskevia tietoja on pidettävä salassa pidettävänä lain viranomaisen toiminnan julkisuudesta (621/1999) § 24 momentin 1 kohtien 17 ja 20 perusteella. Saman kohdan 20 perusteella purku- ja maaperäkustannusten **koko** raporttikoonti on salainen. Em. asiakirjat ovat toki nähtävissä päättäjien sisäisessä portaalissa.

Maanomistajilla jää keskenään katsottavaksi useiden tontinosien ja muiden maapalojen kauppoja ja vaihtoja. Erilliset sitovat tonttijaot tulevat tehtäviksi maanomistajien hakemuksista asemakaavanmuutoksen voimaantulon jälkeen. Tämä asemakaavanmuutos ei edellytä kaupungilta suoria kuntatekniikan investointeja: olevan Hontinrinne-kadun putkikapasiteetti riittää.

Lisätiedot	maankäyttöinsinööri Riku Korhonen, riku.korhonen (a) lohja.fi, p. 044 - 369 4400, 8.2.2023
Oheismateriaali	- kartat: maankäytösopimuksen kohde vanhassa ja uudessa asemakaavassa (2 sivua), - arvio 1 (25 sivua; ei nettiin), - arvio 2 (35 sivua; ei nettiin), - raporttikoonti 14.12.2022 purku- ja maaperäkustannuksista (3 sivua; ei nettiin), ja - ote raporttikoonnista 14.12.2022 purku- ja maaperäkustannuksista (1 sivu).
Liite 1	- maankäytösopimus (6 sivua; omakätiset allekirjoitukset peitettyinä; allekirjoituksellinen on nähtävissä kokouksessa), allekirjoitettu ehdollisesti 8.2.2023
Liite 2	- Erkki Huikarin vastaesitys perusteluineen
Esittelijä	Kaupunkirakennejohtaja Puistosalo Pekka
Päätösehdotus	Kaupunkikehityslautakuntaa päättää 1. esittää kaupunginhallitukselle, että Lohjan kaupunki tekee liitteen mukaisen maankäytösopimuksen Norecom Oy:n kanssa liittyen asemakaavanmuutokseen L72 Hiidenlinna, ja 2. tarkistaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta samantien kokouksessa.
Käsittely	
Vastaesitys	Erkki Huikari teki Kirsi Ferinin ja Karitta Laitisen kannattamana seuraavan vastaesityksen

Kaupunkikehityslautakunta	§ 23	16.02.2023
Kaupunginhallitus	§ 61	27.02.2023
Kaupunginhallitus	§ 141	11.04.2023

” Kaupunkikehityslautakunta päättää lähettää maankäyttösopimuksen asemakaavamuutokseen L72 Hiidenlinna/Norecom Oy uudelleen valmisteluun maankäyttösopimukseen ja esittelytekstiin kirjattujen lainvastaisuuksien vuoksi. Perustelut tarkemmin liitteessä.

Äänestys

Puheenjohtajan esityksestä suoritettiin sähköinen äänestys seuraavasti: ne, jotka kannattavat esittelijän esitystä äänestävät JAA; ne, jotka kannattavat Erkki Huikarin vastaesitystä äänestävät EI.

JAA (8) Marika Heinonen, Katja Husso, Päivi Kuitunen, Sanna Laaksonen, Tiina Liimatainen, Jari Malkamäki, Janne Moilanen, Erkki Sohl

EI (4) Kirsi Ferin, Erkki Huikari, Karitta Laitinen, Sarin Teuvo

TYHJÄ (1) Risto Murto

Päätös

Kaupunkikehityslautakunta päätti esityksen mukaan äänin 8-4-1.

Täytäntöönpano

kaupunginhallituksen esityslistalle ma 27.2.2023 kokoukseen

Kaupunginhallitus 27.02.2023 § 61

Lisätiedot

maankäyttöinsinööri Riku Korhonen, riku.korhonen@lohja.fi,
p. 044 - 369 4400, 8.2.2023

Lisäpäivitys 21.2.2023 / Riku Korhonen. Kaupunki ei millään tavoin ole käytännön toimija yksityisen maan puhdistamisessa tai rakennusten purkamisessa eikä täten kaupunki täten voi kilpailuttaa eikä hankkia puhdistamisen/purkamisen toimia. Maanomistaja Norecom Oy:lle tulevat arvioidut puhdistamis- ja purkukustannukset ovat maapoliittisen ohjelman mukaisia vähennystekijöitä maankäyttösopimuskorvausta laskettaessa em. tavalla. Kiinteistöarvioiden hankinnasta on ollut kilpailutus johtaen maankäyttöinsinöörin päätökseen 30.6.2020 § 3 hankinta (vetovoimalautakunta 12.8.2020 § 106) yhteensä 5640 € kahdesta (2) arvioista.

Kustannusvastaavuus, varsinkin 23 000 €:lle, on selvä ositeltunakin ja ilman vesihuollon kustannuksia. Maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) maankäyttösopimuksia koskevat pykälät, 91a ja 91b, eivät mitenkään määritä kustannusvastaavuuden ajallisuutta eikä sijaintia (pykälä 91c, ja siitä eteenpäin, myös 91d, koskevat sopimuksen vaihtoehtoista pakkokeinoa kehittämiskorvausta, vrt. raakamaan hankinta vs. raakamaan lunastus). Maanomistajan velvollisuudesta osallistua yhdyskuntarakentamisen kustannuksiin tulee ensisijaisesti *sopia*. Läheinen katu Hontinrinne tulee peruskorjattavaksi aikanaan. Maankäyttösopimusalueen tulevat asukkaat tulevat käyttämään muitakin katuja ja osa asukkaista käy varmasti koulua, uutta tai peruskorjattua

Kaupunkikehityslautakunta	§ 23	16.02.2023
Kaupunginhallitus	§ 61	27.02.2023
Kaupunginhallitus	§ 141	11.04.2023

sellaista. Jopa kaupungin oman pääväylän pohjavesisuojaus on laskettavissa yhdyskuntarakentamisen kustannuksiin.

Maankäytösopimuksia koskevat pykälät tulivat maankäyttö- ja rakennuslakiin 1.7.2003 alkaen (lakimuutos 222/2003). Sitä aiempia oikeustapauksia ei voi pitää vertailukelpoisina. Korkeimman hallinto-oikeuden tapaus 2004:87 koskee sopimusta vuodelta 2002. 2016:89 koskee taas yksinomaan *poikkeamisella* mahdollistettua lisärakennusoikeutta, ei asemakaavaa eikä asemakaavamuutosta. Tuoreempi lakimuutos (204/2015) ja sen mukainen maankäyttö- ja rakennuslain § 5a sisältää määritelmän kunnan maapolitiikalle. Pykälän 20 momentti 1 on samalla lakimuutoksella päivitettyä kattamaan kunnan tehtävinä myös maapolitiikan harjoittamisen.

Oheismateriaali	<ul style="list-style-type: none"> - kartat: maankäytösopimuksen kohde vanhassa ja uudessa asemakaavassa (2 sivua), - arvio 1 (25 sivua; ei nettiin), - arvio 2 (35 sivua; ei nettiin), - raporttikoonti 14.12.2022 purku- ja maaperäkustannuksista (3 sivua; ei nettiin), - ote raporttikoonnista 14.12.2022 purku- ja maaperäkustannuksista (1 sivu), - kaupunkikehityslautakunnan 16.2.2023 vastaesityksen perustelut, ja - kaupunkikehityslautakunnan 16.2.2023 äänestystiedot.
Liite	Maankäytösopimus (6 sivua; omakätiset allekirjoitukset peitettyinä; allekirjoituksellinen on nähtävissä kokouksessa), allekirjoitettu ehdollisesti 8.2.2023
Esittelijä	Kaupunginjohtaja Perämäki Pasi
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus päättää, että Lohjan kaupunki tekee liitteen mukaisen maankäytösopimuksen Norecom Oy:n kanssa liittyen asemakaavamuutokseen L72 Hiidenlinna.
Käsittely	
Vastaesitys	Keskustelu kuluessa kaupunginhallituksen jäsen Päivi Alanne teki kaupunginhallituksen 1. varapuheenjohtaja Hannele Maittilan kannattamana seuraavan vastaesityksen: "Esitän, että asia palautetaan valmisteluun." Kaupunginhallituksen puheenjohtaja totesi, että keskustelun kuluessa on tehty kannatettu vastaesitys asian palauttamisesta valmisteluun, joten seuraavien puheenvuorojen tulee kohdistua asian valmisteluun palauttamiseen.
Äänestys	Kaupunginhallituksen puheenjohtajan esityksestä suoritettiin sähköinen äänestys seuraavasti: ne, jotka kannattavat pohjaesitystä, äänestävät JAA;

Kaupunkikehityslautakunta	§ 23	16.02.2023
Kaupunginhallitus	§ 61	27.02.2023
Kaupunginhallitus	§ 141	11.04.2023

ne, jotka kannattavat asian palauttamista valmisteluun, äänestävät EI

JAA: 11 ääntä (Jukka Sassi, Heli Saukkola, Kaj Sundqvist, Laura Skaffari, Pirjo-Leena Forsström, Pekka Luoma, Urpo Uotila, Markku Saarinen, Matti Pajuoja, Leena Saari, Janne Turunen)

EI: 2 ääntä (Päivi Alanne ja Hannele Maittila)
Hannele Maittilan ääni otettiin suullisesti

Puheenjohtaja totesi, että näin ollen äänin 11-2 asian käsittelyä päätetään jatkaa.

Päätös Kaupunginhallitus päätti esityksen mukaan.

Täytäntöönpano ote / sähköposti: Norecom Oy:n edustaja ja kaavakonsultin edustaja

ote / sähköposti: kiinteistösihteeri Antti Weiland, kaupungingeodeetti Tapio Ruutiainen ja kaupunkirakennejohtaja Pekka Puustosalo

(kaikki yhteystiedot ovat kaupunkikehityslautakunnan kokousasian jakelussa)

Kaupunginhallitus 11.04.2023 § 141

1) Tiivistelmä

Kunnan jäsenet, henkilöt [REDACTED] ja [REDACTED] ovat molemmat erikseen 20.3.2023 tehneet oikaisuvaatimuksen em. Lohjan kaupunginhallituksen päätökseen 27.2.2023 § 61 maankäyttösopimus Norecom Oy:n kanssa. Ensiksi mainitun oikaisuvaatimuksessa on kaksi (2) sivua toisen sivun ollessa lisäys 21.3.2023. Toisena mainitun oikaisuvaatimuksessa on yksi (1) sivu. Vaatimuksena on mm., että ko. maankäyttösopimus tulee neuvotella uudestaan Lohjan kaupungilla aiheutuvien taloudellisen vahingon vuoksi ja että kyseessä on kielletty valtiontuki. Muita oikaisuvaatimuksia ei ole tullut määräaikaan ma 27.3.2023 klo 16:00 mennessä.

Kyseessä olevassa maankäyttösopimuksen sopimuskorvauksen laskennassa on käytetty Lohjan kaupunginvaltuuston 20.1.2016 § 3 hyväksymää ja voimassaolevan maapoliittisen ohjelman mukaista laskentaa, josta vähentävä tekijänä otetaan huomioon rakennusten purkamiseen ja maaperän puhdistamiseen liittyvät kustannukset. Siitä poikkeaminen ei olisi maanomistajien tasapuolista kohtelua. Nuo vähennykset ovat mahdollisia, koska maapoliittinen ohjelma viittaa siihen, että nämä vähennykset ovat käytettävissä myös keskusta-alueen ulkopuolella.

Maan eli kiinteistöjen omistus on luonnostaan erilaista. Eri henkilöt ja yhteisöt omistavat maata eri paikoissa eri määriä. Huomattava osa ei

Kaupunkikehityslautakunta	§ 23	16.02.2023
Kaupunginhallitus	§ 61	27.02.2023
Kaupunginhallitus	§ 141	11.04.2023

omista mitään maata. Joillakin omistajilla maaperä on pilaantunutta, suurimmalla osalla ei ole, onneksi. Lohjan kaupunki ei ole toteuttamassa minkään eikä kenenkään maan puhdistamista, ei hankkimassa eikä luovuttamassa mitään. Näin ollen väitteet kielletystä valtiontuesta sekä perustuslain ja hankintalain ynnä ympäristövahinkojen korvauslain vastaisuudesta ovat perusteettomia. Edelleen väite maankäyttö- ja rakennuslain 12a-luvun vastaisuudesta on perusteeton, kun Lohjan kaupungin ja maanomistaja ovat nimenomaan päässeet 12a-luvun mukaiseen sopimukseen eli maankäyttösopimukseen (§:t 91a ja 91b).

Näin ollen oikaisuvaatimukset tulee perusteettomina hylätä. Oikaisuvaatimusten hyväksyminen merkitsisi sitä, että Lohjan kaupunginhallitus ei noudata Lohjan kaupunginvaltuuston päätöstä. Toisena mainittu oikaisuvaatija ei ole tarkasti yksilöinyt kohtia mainitsemistaan laeista.

2) Yleistä oikaisuvaatimuksesta

Yleisesti mm. kaupunginhallituksen (kunnanhallituksen) päätöksen ensimmäinen muutoksenhakukeino on kuntalain (410/2015) § 134:n mukainen oikaisuvaatimus, joka tehdään siis päätöksen tehneelle taholle itselleen. Se ei ole vielä varsinaisesti valitus. Oikaisuvaatimuskelpoisia ovat kuntalain § 137:n mukaan asianosaiset ja kunnan jäsenet. Kunnan jäseniä ovat kaikki luonnolliset henkilöt, joiden kotipaikka on ao. kunta sekä lisäksi kaikki yhteisöt, eli oikeushenkilöt, joiden kotipaikka on samoin ao. kunta.

Oikaisuvaatimusaika (kuntalaki § 138) on 14 päivää tiedoksisaantiajan päättymisestä. Kunnan jäsenen tiedoksisaantiaika, 7 päivää (kuntalaki § 140 momentti 3), alkaa taas ko. päätöksen pöytäkirjan julkaisusta. Tiedoksisaantiaikaan ei kuitenkaan lasketa pöytäkirjan julkaisupäivää. Kun kaupunginhallituksen 27.2.2023 pöytäkirja on säännönmukaisesti julkaistu kokousta seuraava maanantaina 6.3.2023, niin kunnan jäsenen tiedoksisaantiaika on alkanut ti 7.3.2023 ja päättynyt ma 13.3.2023 (klo 24:00). Tiedoksisaantiajassa ei mitenkään erotella viikonpäiviä eikä arkipyhiä.

Varsinainen 14 päivän oikaisuvaatimusaika on täten päättynyt ma 27.3.2023 klo 16:00. Tuo kellonaika tulee taas laista säädettyjen määräaikain laskemisesta (150/1930) ja sen §:stä 6. Kellonaika on suhteellinen eli viraston aukioloaika eli Lohjan kaupungilla kaupungintalo Monkolan aukioloaika. Tässä määräajassa viikonpäivät ja arkipyhät on eroteltava: em. lain § 5:n mukaan määräajan viimeisen päivän on oltava tavallinen työ/virastopäivä. Tuohon kellonaikaan mennessä oikaisuvaatimuksen on nimenomaan oltava kokonaisuudessaan *perillä* vastaanottajalla.

Oikaisuvaatimus on kuntalain § 134 mom. 2:n mukaan käsiteltävänä kiireellisenä. Käytännössä käsittelyn tulee olla oikaisuvaatimusajan päättymistä seuraavassa mahdollisessa kokouksessa.

Kaupunkikehityslautakunta	§ 23	16.02.2023
Kaupungin­hallitus	§ 61	27.02.2023
Kaupungin­hallitus	§ 141	11.04.2023

Oikaisu­vaatimuksessa ei ole kuntalain § 135:n mukaista rajoitusta etteikö sitä voisi tehdä tarkoituksen­mukaisuus­perusteella. Hallintolain (434/2003) § 34:n mukaista asianosaisten, eli Norecom Oy:n, mukaista kuulemista ei tarvita, koska päätösehdotus ei ole muuttamassa sen tilannetta. Se on toki tietoinen, että kaksi oikaisu­vaatimusta on tullut, mutta ei ole etukäteen ennen tämän kaupungin­hallituksen esityslistan julkaisua ollut tietoinen niiden sisällöstä.

3) Muutoksen­haku oikaisu­vaatimuksesta tehtyyn päätökseen

Oikaisu­vaatimuksen perusteella tehdystä päätöksestä muutoksen­haku on valitus hallinto-oikeuteen. Tällöin kyse on varsinaisesta valituksesta ja se on *kunnallisvalitus* kuntalain § 135:n mukaisesti. Nyt pätevät valitus­perusteet ovat rajatut: 1) päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, 2) päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa, tai 3) päätös on muuten lainvastainen.

Tarkoituksen­mukaisuus, eli subjektiivinen mielipide päätöksen sisällöstä, ei voi olla valitus­perusteena. Lohjan kaupungin hallintosäännön, sivu 14 kohta 21, mukaan maankäytösopimuksista päättää kaupungin­hallitus. Näin ollen em. kohdat 1) ja 2) eivät voi olla valitus­perusteita, kun asiassa ei ole ilmennyt mitään jääviyttä tai epäselvyyttä pöytäkirjan suhteen tai muuta vastaavaa seikkaa. Ja ennen kaikkea päätös on kaupungin­valtuuston päättämän maapoliittisen ohjelman mukainen. Kohdan 3) seikoista on vastaukset *tämän* selostustekstin kohdissa 1), 4) ja 5).

Valitus­oikeus tässä tilanteessa riippuu oikaisu­vaatimuksen johdosta tehdyn päätöksen sisällöstä. Kuntalain § 137 momentti 3:n mukaan varsinaisen päätöksen muuttuessa valitus­oikeus palautuu yleiseksi asianosaisten ja kunnan jäsenten valitus­oikeudeksi. Mikäli varsinainen päätös ei muutu, on valitus­oikeus vain oikaisu­vaatimusten tekijöillä. Valitus­aika hallinto-oikeuteen on kuten edellä oikaisu­vaatimuksen kohdalla, paitsi varsinainen valitus­aika on 30 päivää ja *asianosaisten* (nyt myös oikaisu­vaatimusten tekijät) tiedoksisaantiaika on lyhyempi, mikäli se on sähköisenä.

***

Oikaisu­vaatimuksessa ei siis ole kuntalain § 135:n mukaista rajoitusta etteikö sitä voisi tehdä tarkoituksen­mukaisuus­perusteella. Hallinto-oikeuden puolella ei taas oteta kantaa tarkoituksen­mukaisuuteen, ts. olisiko voitu tai pitänyt tehdä toisenlainen päätös. Tämä ilmenee kaavoihin liittyvissä ratkaisuis­sa, joissa lohjalainen valitus on hylätty hallinto-oikeudessa. Tässä on esimerkkinä Amerikankadun L64 asemakaavan­muutokseen liittyvä hallinto-oikeuden päätös 11.4.2019:

”

Hallinto-oikeus voi tutkia valitusten johdosta vain sen, onko asemakaavan muutoksen hyväksymistä koskeva päätös kuntalain 135 §:ssä tarkoitettulla tavalla lainvastainen siltä osin kuin päätösestä on valitettu. Hallinto-oikeuden toimivaltaan ei kuulu tutkia kaavapäätöksen tarkoituksen­mukaisuutta koskevia valitus­perusteita, kuten sitä, olisiko jokin

Kaupunkikehityslautakunta	§ 23	16.02.2023
Kaupunginhallitus	§ 61	27.02.2023
Kaupunginhallitus	§ 141	11.04.2023

muu maankäytöllinen ratkaisu parempi kuin tehty kaavaratkaisu tai onko kaavan muuttaminen valittajien esittämin syin tarpeetonta.

”

Lohjansolmun asemanseudun ja Lehmijärvi-Pullin maaseutualueiden osayleiskaavan Y5a päätös 3.2.2023:

”

Koska kunnallisvalitusta ei voi tehdä tarkoituksenmukaisuusperusteella, hallinto-oikeuden toimivaltaan ei kuulu tutkia päätöksen tarkoituksenmukaisuutta eikä siis sitä, olisiko jokin muu maankäytöllinen ratkaisu parempi kuin tehty kaavaratkaisu.

”

4) Maapoliittinen ohjelma

Ko. maankäyttösopimuksen sopimuskorvauksen laskennassa on käytetty Lohjan kaupunginvaltuuston 20.1.2016 § 3 hyväksymää maapoliittista ohjelmaa, kahdestakin (2) syystä. Lohjan kaupunginvaltuuston uudemman maapoliittisen ohjelman hyväksymispäätöksestä on tehty valitus hallinto-oikeuteen, joten se ei ole voimassa. Lohjan kaupunginhallitus on antanut siitä lausuntonsa hallinto-oikeudelle 27.2.2023 § 59. Toisekseen päivitettyyn maapoliittiseen ohjelmaan liittyvässä Lohjan kaupunginvaltuuston päätöksessä 14.12.2022 § 158 on nimenomainen maininta:

Tätä päivitettyä maapoliittista ohjelmaa noudatetaan alkaen niissä asemakaavoissa ja asemakaavanmuutoksissa, jotka tulevat vireille tämän kaupunginvaltuuston hyväksymispäätöksen jälkeen.

Uusien asemakaavojen ja asemakaavanmuutosten maankäyttösopimusten sopimuskorvauksen laskennassa ei enää huomioida samalla tavalla rakennusten purkukustannuksia eikä maaperän puhdistuskustannuksia. Se toki edellyttää, että uuden maapoliittisen ohjelman hyväksymispäätös saa lainvoiman.

Vaikka tuo kaupunginvaltuuston päätös olisi lainvoimainen, niin vanhan maapoliittisen ohjelman mukainen laskenta tulisi noudatettavaksi joka tapauksessa, kun kyseessä oleva asemakaavanmuutos L72 on alkanut loppuvuodesta 2017. Laskenta on selitetty yksityiskohtaiseksi edellä kaupunkikehityslautakunnan 16.2.2023 selostustekstissä ynnä lisätietoa on kaupunginhallituksen 27.2.2023 selostustekstissä. Maankäyttö- ja rakennuslaki (132/1999) velvoittaa kunnan harjoittamaan maapoliitiikkaa. Sen tarkat keinot ovat kunnan omassa vallassa. Lohjan kaupungilla sitä ilmentää, edelleen nykytilanteessa, Lohjan kaupunginvaltuuston 20.1.2016 § 3 hyväksymä maapoliittinen ohjelma. Tuo kaupunginvaltuuston päätös tuli lainvoimaiseksi 3.3.2016 ja on sitä edelleen, kun siitä ei valitettu aikanaan hallinto-oikeuteen. Päätös liitteellään on ohessa oheismateriaalina. Liite on vuonna 2014 hyväksytty maapoliittinen ohjelma *ilman* vuoden 2016 päivitysmuutoksia. Kokonainen päivitysmuutettu maapoliittinen ohjelma 2016 on kaupungin verkkosivuilla. Muutokset

Kaupunkikehityslautakunta	§ 23	16.02.2023
Kaupunginhallitus	§ 61	27.02.2023
Kaupunginhallitus	§ 141	11.04.2023

näkyvät oheismateriaalina olevassa ko. kaupunginvaltuuston päätöksessä 20.1.2016 § 3.

Maapoliittisessa ohjelmassa em. vähennystekijät ovat kohdassa 2.4.2 alakohta 4. sivulla 4. Niiden käyttäminen keskusta-alueen ulkopuolella on mahdollista kohdan 2.4.1, 1. kappale, mukaan, sivulla 3. Näitä periaatteita on keskustan ulkopuolella käytetty Saajoksen maankäyttösopimuksessa, josta on kaupunginhallituksen päätös 5.9.2016 § 288 ja se tuli lainvoimaiseksi 4.10.2016. Siinä purkukustannusvähennys oli 60 000 €. Muualla, tähän mennessä, purku- ja maaperäkustannuksia ei ole tullut vastaan nykymuotoisen maapoliittisen ohjelman aikana *keskustan ulkopuolella*. (Tuohon Saajoksen sopimukseen tuli myöhemmin tekniluonteinen muutos kaupunginhallituksessa 3.9.2018 § 273, lainvoima 2.10.2018; itse sopimuskorvauslaskenta ei muuttunut.)

5) Rakennusten purkukustannukset maankäyttösopimuksissa

Nykymuotoisen maapoliittisen ohjelman aikana ei ole maaperän puhdistamisen kustannuksia tätä ennen tullut huomioitaviksi ollenkaan. Rakennusten purkukustannukset on tätä ennen huomioitu Amerikankadun asemakaavanmuutokseen L64 ja Kullervonkadun asemakaavanmuutoksen L48 liittyvissä maankäyttösopimuksissa. Amerikankadulla purkukustannuksia oli laskennassa 128 000 € ja Kullervonkadulla 75 000 €. Amerikankadun maankäyttösopimus päätös kaupunginhallituksesta 8.1.2018 § 12 (oheismateriaalina) tuli lainvoimaiseksi ilman oikaisuvaatimusta 6.2.2018. Nuo euromäärät olivat kokouksissa esittelijöiden tiedossa; ne eivät olleet ko. esittelyteksteissä.

Kullervonkadun maankäyttösopimus päätös 8.1.2018 § 10 kiersi korkeimman hallinto-oikeuden kautta saaden lainvoimansa 24.2.2021. Tuohon liittyvä päätös on korkeimman hallinto-oikeuden vuosikirjapäätös. Kyse ei tosin ollut maaperän puhdistuskustannuksista. Kaupungilla asian viimeisin käsittely oli lausuntona korkeimpaan hallinto-oikeuteen kaupunginhallituksen päätöksenä 27.1.2020 § 21, joka on oheismateriaalina. Oikaisuvaatijan/valittajan ja hallinto-oikeuden kanta oli sama; Lohjan kaupungin ja korkeimman hallinto-oikeuden voittanut kanta oli sama. Muussa tilanteessa Lohjan kaupunki olisi jäänyt kokonaan ilman 171 900 €:n maankäyttösopimuskorvausta.

Em. maankäyttösopimuksissakin lähtötilanteet ovat olleet erilaiset ja kiinteistöjen omistuksen yksilöllisyyden vuoksi sekä rakennusten purkukustannusten että maaperän puhdistuskustannusten huomiointi maankäyttösopimuskorvausta laskettaessa on täysin yksilöllistä. Nykytilanteen voimassaoleva maapoliittinen ohjelma on Lohjan kaupungin maapoliittikan harjoittamista ja se huomioi purku- ja puhdistuskustannuksia edellä olevalla tavalla. Sen noudattamatta jättäminen ei olisi tasapuolista maanomistajia kohtaan ja se olisi vastoin kaupunginvaltuuston 20.1.2016 § 3 päätöstä. Kiellettyä valtiontukea ei voi olla, koska Lohjan kaupunki ei ole ostamassa eikä myymässä, ei muutoinkaan hankimassa tai

Kaupunkikehityslautakunta	§ 23	16.02.2023
Kaupunginhallitus	§ 61	27.02.2023
Kaupunginhallitus	§ 141	11.04.2023

luovuttamassa, mitään kaupunginhallituksen maankäyttösopimuspäätöksellä 27.2.2023 § 61.

6) Oikaisuvaatimusten hylkäämisen perustelut koosteena

Maankäyttösopimuskorvauksen laskenta on tehty voimassaolevan Lohjan kaupunginvaltuuston 20.1.2016 § 3 hyväksymän maapoliittisen ohjelman mukaisesti. Sen mukaan vähentävänä tekijänä voidaan, keskusta-alueen ulkopuolellakin, ottaa huomioon rakennusten purkamiseen ja maaperän puhdistamiseen liittyvät kustannukset. Näin on menetelty aiemmin toisen maanomistajan kanssa asemakaavanmuutoksen yhteydessä vuonna 2016 keskusta-alueen ulkopuolella.

Näin ollen Lohjan kaupunginhallitus on voinut täysin harkita oikeaksi 27.2.2023 § 61 tekemänsä päätöksen. Poikkeaminen em. maapoliittisesta ohjelmasta ei olisi maanomistajien tasapuolista kohtelua eikä Lohjan kaupunginhallitus noudattaisi silloin Lohjan kaupunginvaltuuston tekemää päätöstä maapoliittisesta ohjelmasta. Oikaisuvaatimuksen tekijät eivät ole tuoneet esille mitään sellaista, miksi maanomistajien tasapuolisesta kohtelusta tulisi poiketa. Näin ollen myös toisen oikaisuvaatijan viittaus perustuslakiin on perusteeton.

Lohjan kaupunki ei ole toteuttamassa minkään eikä kenenkään maan puhdistamista. Lohjan kaupunki ei myöskään ole ostamassa eikä myymässä, ei muutoinkaan hankimassa tai luovuttamassa, mitään ko. päätöksellä. Näin ollen myös väitteet kielletystä valtiontuesta sekä viittaukset hankintalakiin, ympäristövahinkojen korvauslakiin ovat perusteettomia. Myös viittaus maankäyttö- ja rakennuslain 12a-lukuun on perusteeton, kun Lohjan kaupunki ja maanomistaja ovat nimenomaan päässeet 12a-luvun mukaiseen sopimukseen eli maankäyttösopimukseen.

Lisätiedot maankäyttöinsinööri Riku Korhonen, riku.korhonen@lohja.fi, p. 044 - 369 4400, 28.3.2023

Oheismateriaali

- maankäyttösopimus (6 sivua; omakätiset allekirjoitukset peitettyinä), allekirjoitettu ehdollisesti 8.2.2023,
- kartat: maankäyttösopimuksen kohde vanhassa ja uudessa asemakaavassa (2 sivua),
- arvio 1 (25 sivua; ei nettiin),
- arvio 2 (35 sivua; ei nettiin),
- raporttikoonti 14.12.2022 purku- ja maaperäkustannuksista (3 sivua; ei nettiin),
- ote raporttikoonnista 14.12.2022 purku- ja maaperäkustannuksista (1 sivu),
- kaupunkikehityslautakunnan 16.2.2023 vastaesityksen perustelut (1 sivu),
- oikaisuvaatimus I 20.3.2023 henkilötiedoilla (2 sivua; ei nettiin),
- oikaisuvaatimus I 20.3.2023 ilman henkilötietoja (2 sivua),
- oikaisuvaatimus II 20.3.2023 henkilötiedoilla (1 sivu; ei nettiin),
- oikaisuvaatimus II 20.3.2023 ilman henkilötietoja (1 sivu),
- Lohjan kaupunginvaltuuston päätös 20.1.2016 § 3 liitteellään (12 sivua),
- Lohjan kaupunginhallituksen päätös 8.1.2018 § 12 (Amerikank., 3 sivua),

Kaupunkikehityslautakunta	§ 23	16.02.2023
Kaupunginhallitus	§ 61	27.02.2023
Kaupunginhallitus	§ 141	11.04.2023

- Lohjan kaupunginhallituksen päätös 27.1.2020 § 21 (Kullervonkatu, 19 sivua),
- Lohjan kaupunginhallituksen päätös 5.9.2016 § 288 (Saajos, 2 sivua),
- voimassaoleva maapoliittinen ohjelma, kaupunginvaltuusto 20.1.2016 § 3 (9 sivua),
- kaupunkikehityslautakunnan 16.2.2023 äänestystiedot, ja
- kaupunginhallituksen 27.2.2023 äänestystiedot.

Liitteet - Lotta Paakkunaisen eriävä mielipide
- Hannele Maittilan eriävä mielipide

Esittelijä Kaupunginjohtaja vs. Lehmus Juha-Pekka

Päätösehdotus Kaupunginhallitus päättää, että Lohjan kaupunki hylkää kaupunginhallituksen päätöksestä 27.2.2023 § 61, maankäyttösopimus Norecom Oy:n kanssa, tehdyt kaksi (2) oikaisuvaatimusta perusteettomina.

Vastaesitys Keskustelun kuluessa kaupunginhallituksen varajäsen Lotta Paakkunainen teki kaupunginhallituksen 1. varapuheenjohtaja Hannele Maittilan kannattamana seuraavan vastaesityksen:

” Kaupunginhallitus hyväksyy oikaisuvaatimukset niissä esitetyin perustein.”

Äänestys Puheenjohtaja totesi, että koska asiassa ei olla yksimielisiä, siitä on äänestettävä.
Puheenjohtajan esityksestä suoritettiin sähköinen äänestys seuraavasti:
ne, jotka kannattavat pohjaesitystä, äänestävät JAA;
ne, jotka kannattavat Paakkunaisen vastaesitystä, äänestävät EI.

JAA: 11 ääntä (Urpo Uotila, Heli Saukkola, Taina Lackman, Matti Pajuoja, Markku Saarinen, Pekka Luoma, Janne Turunen, Laura Skaffari, Merja Nevalainen, Kaj Sundqvist, Pirjo-Leena Forsström)

EI: 2 ääntä (Lotta Paakkunainen, Hannele Maittila)

Puheenjohtaja totesi, että äänin 11-2 pohjaesitys on tullut kaupunginhallituksen päätökseksi.

Päätös Kaupunginhallitus päätti esityksen mukaan.

Eriävä mielipide 1 Kaupunginhallituksen varajäsen Lotta Paakkunainen jätti päätöksestä seuraavan eriävän mielipiteen:

” Oikaisuvaatimukset olisi pitänyt hyväksyä niissä ilmenevin perustein. Maanomistajien tasapuolisen kohtelun vuoksi lähes miljoonan hyvitys yksittäiselle yritykselle on kohtuuton. Tässä taloudellisessa tilanteessa kaupungin tulee tarkastella kaikkia hankkeita ja hyvityksiä sekä muita kustannuksia.

Kaupunkikehityslautakunta	§ 23	16.02.2023
Kaupunginhallitus	§ 61	27.02.2023
Kaupunginhallitus	§ 141	11.04.2023

Eriävä mielipide 2

Kaupunginhallituksen 1. varapuheenjohtaja Hannele Maittila jätti päätöksestä seuraavan eriävän mielipiteen:

” Eriävä mielipide Lohjan kaupunginhallituksen päätökseen Maankäyttösopimus asemakaavamuutokseen L72 Hiidenlinna, Norecom Oy/oikaisuvaatimukset

En hyväksy oikaisuvaatimusten johdosta tehtyjä päätöksiä, joiden hylkäämisen johdosta Lohjan kaupunki tukee kohtuuttomasti Norecom Oy:tä solmimassaan maankäyttösopimuksessa. Hiidenlinnan maaperä on pilaantunut ja Norecom Oy on muuttamassa omistamansa maan käyttötarkoitusta teollisuusalueesta asuinalueeksi ja sen vuoksi saastunut maaperä on puhdistettava ja vanhat rakennukset purettava.

Kaupunki on nyt päätöksellään hyvittänyt maankäyttösopimuksessa kaikki rakennusten purku- ja maaperän pudistamisesta aiheutuneet kulut hinnaltaan (695.000 -960.000) laskutavasta riippuen. Maan arvo on kaupungin kaavoituksen toimesta nousut 1.011 627 eurolla, eli hyöty on merkittävä.

Laskelmien perusteella Lohjan kaupunki itse saa sopimuskorvausta Norecom Oy:n kanssa solmimastaan maankäyttösopimuksesta vain 23.000 euroa.

Katson, että Norecom Oy:lle hyvitetty lähes miljoonan euron korvaus purku- ja maaperän puhdistamiskuluista ovat täysin kohtuuttomia lohjalaiselle veronmaksajalle. Kaupungin olisi tullut huomioida se tosiasia, että omistaja on itse vastuussa omasta tontistaan, eikä lähes miljoonan euron korvausta maaperän puhdistamisesta ja rakennusten purkamisesta voi säilyttää tässä muodossa veronmaksajalle.

Viranhaltijan esityksessä vedotaan Lohjan valtuuston hyväksymään maapoliittiseen ohjelmaan, jonka mukaan alennukset tulee antaa ja mikäli näin ei tehdä kaupunginhallitus ylittää toimivaltansa. Asia ei ole näin. Koska maapoliittinen ohjelma on nimensä mukaisesti vain ohjelma, se sallii kaupungille oikeuden tapauskohtaiseen harkintaan. Tämä on mainittu erikseen maapoliittisessa ohjelmassa (valtuusto 20.1.2016) kappaleen 2.4.2 kohdassa:

Maankäyttösopimusten periaatteet keskusta-alueen asemakaavamuutoksissa seuraavasti "Kaupunki varaa itselleen oikeuden tapauskohtaiseen harkintaan" Juuri tätä harkintavaltaa olisi tullut käyttää kun korvaus yksittäisen yrityksen tontin puhdistamiseen ja vanhojen rakennusten purkamiseen on suuruudeltaan lähes 1 miljoona euroa eli kohtuuton. Vähintäänkin hyvittämisen määrä olisi tullut kohtuullistaa neuvotteluissa ja ottaa huomioon myös se, että Norecom Oy:n omistama alue ei ole edes keskusta-alueella vaan sen on tulkittu olevan keskusta-alueella. Siis vastoin maapoliittista ohjelmaa.

Kuten olen edellä sanonut, en hyväksy kaupungin korvausta maaperän puhdistamisesta ja rakennusten purkamisesta Norecom Oy:lle noin miljoonalla eurolla. Kaupungin ei tule tukea ja suosia näin mittavalla

Kaupunkikehityslautakunta	§ 23	16.02.2023
Kaupunginhallitus	§ 61	27.02.2023
Kaupunginhallitus	§ 141	11.04.2023

rahamäärällä yksittäistä yritystä. Maan nykyisellä omistajalla eli Norecom Oy:llä on vastuu maaperänsä puhdistamisesta ja rakennustensa purkamisesta eikä sitä voi kohtuudella säilyttää minkään ohjelman varjolla lohjalaisten veronmaksajien piikkiin. Kaupunginhallituksen olisi tullut ymmärtää mikä on maanomistajan tasapuolista kohtelua eikä mennä yli sen rajan joka kohtuudella on hyväksyttävää julkisessa päätöksenteossa ja julkisten varojen käytössä. Vastustan päätöstä jyrkästi.”

Täytäntöönpano

kunnallisvalitus hallinto-oikeuteen; valitukseen oikeutetut riippuvat päätöksen sisällöstä (kuntalaki § 137, momentti 3)
otteet: oikaisuvaatimusten tekijät
ote: Norecom Oy:n edustaja
(yhteystiedot ovat kaupunginhallituksen kokousasian jakelukohdassa)
tiedoksi: kaupunkikehityslautakunta

Kaupungingeodeetti Tapio Ruutiainen liittyi kokoukseen asiantuntijaksi tämän asian käsittelyn alkaessa klo 18.10 ja poistui asian käsittelyn jälkeen klo 18.28.

Kaupunginhallitus 19.6.2023 § 251

Kaupunginhallituksen päätöksessä 11.4.2023 § 141 on virhe Hannele Maittilan eriävän mielipiteen kohdalla. Lopusta puuttuvat sanat ”päätöksenteossa ja julkisten varojen käytössä. Vastustan päätöstä jyrkästi.” Eriävä mielipide on ollut myös kokonaisuudessaan päätöksen liitteenä, mutta päätökseen se on kirjattu puutteellisesti. Hallintolain 51§ mukaan viranomaisen on korjattava päätöksessään olevan ilmeinen kirjoitus- tai laskuvirhe taikka muu niihin verrattava selvä virhe. Näin ollen kaupunginhallituksen tulee korjata kyseinen virhe.

Korjaus ei käynnistä päätöksen muutoksenhakua uudelleen.

Pöytäkirja tämän pykälän osalta julkaistaan uudelleen yleiseen tietoverkkoon 26.6.2023.

Kaupunkikehityslautakunta
Kaupunginhallitus

§ 48
§ 142

22.03.2023
11.04.2023

Muijalan uuden asemakaava-alueen tonttien hinnoittelu

11/10.00.02/2023
5/10.00.02/2023
4/10.00.02/2023
3/10.00.02/2023

Kaupunkikehityslautakunta 22.03.2023 § 48

Muijalan uuden asemakaava-alueen L68 asemakaava tuli voimaan 12.10.2022 kaupunginvaltuuston päätöksestä 17.8.2022 § 91. Asemakaavan alue on kokonaan Lohjan kaupungin omistuksessa ja siellä on 40 AO-tonttia sekä 2 AP-tonttia ja 1 P-tontti. Kaikki tontit ovat rakentamattomia ja puusto on hakattu tontinluovutusasentoon. Teknisen toimen katutyöt ovat *alustavan* tiedon mukaan valmistumassa marraskuussa 2023. Tonttien yleinen haku voi alkaa katutöiden valmistumisen ja tonttien lohkomisten jälkeen. AO on erillispientalojen korttelialue eli omakotitontteja ja AP on asuinpientalojen korttelialue eli rivitalotontteja. P on palvelurakennusten korttelialue, jolla sallitaan asuminen.

Muijalassa ei ole kaupungilla ollut tarjolla asuntotontteja vuosikymmeniin, joten tämän uuden alueen tonteista on kaksi (2) kansallisen tason riippumatonta AKA-ammattiarviota. Maankäyttöinsinööri kilpailutti viisi (5) kansallisen tason AKA-ammattiarvioijaa tarjouspyynnöllään ke 11.1.2023 tarjouspyyntöajan ollessa to 2.2.2023 klo 10:00 saakka. Neljä (4) tahoja jätti tarjouksen. Arvioiden tilauksesta on maankäyttöinsinöörin viranhaltija-päätös 2.2.2023 § 1 (kaupunkikehityslautakunta 16.2.2023 § 28. Kahden arvion yhteishinta oli 4780 € (alv 0 %; 2380 € ja 2400 €) määräajalla ti 7.3.2023 klo 10:00. Molemmat arviot saapuivat ajoissa.

Näiden kahden AKA-arvion keskiarvot ovat liitteenä olevan taulukon mukaiset hinnat ja tämän hinnoittelupäätöksen varsinainen kohde. 1. kalenterivuoden maanvuokra on 5 % hinnasta. Arviot ovat melko lähellä toisiaan Lohjan olosuhteissa. AO-tonttien neliöhinnat ovat 40 ja 45 €/m² (arvio1 antaa AO:kin rakennusoikeuden hintana, mutta kun rakennusoikeus on tehokkuusluvulla, niin maaneliöhinta vaihtelee vain rakennusoikeuden tasalukupyörityksen verran.) Rakentamisvelvollisuus on nauhataajaman tavanomainen 60 % rakennusoikeudesta kaikilla tonteilla. Kaikkien tonttien yhteenlaskettu hinta/pääoma-arvo on 2,02 miljoonaa euroa.

Lohjan olosuhteissa varsinkin AP-tonttien ongelma kortteleissa 608 ja 609 on se, että maaperä on joko kalliota (Ka) tai todennäköisesti paalutusta vaativaa hienoa hietaa (HHt). Ct on silttiä ja KHt on karkeaa hietaa. Muutoinkin koko alueen maaperä on varsin vaihtelevaa, jopa yksittäisen tontin sisällä (asemakaavoituksen rakennettavuusselvitys). Tämä tulee erityisesti tuoda esille tonttien haussa ja korostaa tontinhakijoille. Em. seikat ovat selkeä ero Gunnarlan alueeseen nähden. Korttelin 600 P-tontin käyttötarkoituksimerkintä on hyvin monikäyttöinen: se sallii suurin piirtein kaiken muun paitsi teollisen toiminnan ja *tavallisen* asumisen. Sen

Kaupunkikehityslautakunta
Kaupunginhallitus

§ 48
§ 142

22.03.2023
11.04.2023

todennäköinen tuleva käyttö on jonkinlaatuinen palveluasuminen. Hallintosäännön mukaisesti AO-tonttien myynnit ovat kaupungingeodeetin ja maanvuokraukset maankäyttöinsinöörin viranhaltijapäätöksiä. AP- ja P-tonttien myynnit ja maanvuokraukset ovat kaupunkikehityslautakunnan päätöksiä.

Kiinteistöarvioiden julkisuutta koskee seuraava oikeustapaus. Korkeimman hallinto-oikeuden 23.1.2020 antaman vuosikirjaratkaisun mukaan arvioinnin perusteita koskevia tietoja on pidettävä salassa pidettävänä lain viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999) § 24 momentin 1 kohtien 17 ja 20 perusteella. Arviot ovat toki nähtävissä päättäjien sisäisessä portaalissa.

Rivitalotonttien kerrosluku on jatkuva keskustelun aihe: Gunnarlassa kerrosluku on II (ei pakottava), mutta tämän vuosituhannen puolella rivitalotonttien toteutus on suurimmalta osin Lohjalla ollut vain kerrosluvulla I, **asuntokysynnän mukaisesti**. Näin ollen näidenkin Muijalan korttelien 608 ja 609 rakennusoikeudesta jää todennäköisesti käytännössä osa käyttämättä. Piha-alueiden toteutuksen vaatimustaso on noussut, joten siitäkin syystä kerrosluvulla II asemakaavoitetun tontin rakennusoikeutta jää käyttämättä kerrosluvun I toteutuksella: maa-ala ei yksinkertaisesti riitä. Gunnarlassa käytetty rakennusoikeus on luokkaa 60 %. Hinta/maanvuokra ja liittymismaksut tulevat koko asemakaavan mukaisesta rakennusoikeudesta, kuin myös *maapohjan* kiinteistövero (ostotonteilla).

Lisätiedot

maankäyttöinsinööri Riku Korhonen, riku.korhonen (a) lohja.fi,
p. 044 - 369 4400, 7.3.2023

Oheismateriaali

- 12.10.2022 voimaantullut Muijalan uuden alueen asemakaava L68,
- arvio1 Muijalan uuden alueen asemakaavan tontit (28 sivua; ei nettiin), ja
- arvio2 Muijalan uuden alueen asemakaavan tontit (38 sivua; ei nettiin).

Liite

- tonttien hintataulukko Muijalan uuden alueen asemakaavassa L68

Esittelijä

Kaupunkirakennejohtaja Puistosalo Pekka

Päätösehdotus

Kaupunkikehityslautakunta päättää

1. esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että Lohjan kaupunki hinnoittelee Muijalan kaupunginosan uuden asemakaava-alueen korttelien 600 - 609 tontit liitteenä olevan taulukon mukaisesti tonttien myyntiä ja maanvuokrausta varten 60 %:n rakentamisvelvollisuudella, ja

2. tarkistaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta samantien kokouksessa.

Päätös

Kaupunkikehityslautakunta päätti esityksen mukaan.

Täytäntöönpano

kaupunginhallituksen esityslistalle ma 3.4.2023 kokoukseen

-----
kaupunginvaltuuston päätöksestä:

Kaupunkikehityslautakunta	§ 48	22.03.2023
Kaupunginhallitus	§ 142	11.04.2023

ote / sähköposti: kiinteistösihteeri Antti Weiland, maanmittausinsinööri Anthony Bange, tonttipalveluinsinööri Antti Laitakari, kaupungingeodeetti Tapio Ruutiainen, yrityspalvelupäällikkö Mika Hämeenniemi ja kaupunkirakennejohtaja Pekka Puistosalo

(yhteystiedot ovat kaupunkikehityslautakunnan kokousasian jakelussa)

Kaupunginhallitus 11.04.2023 § 142

Lisätiedot maankäyttöinsinööri Riku Korhonen, riku.korhonen (a) lohja.fi, p. 044 - 369 4400, 7.3.2023.

Lisäys 28.3.2023: hinnat ovat myös maanvuokrausten omaksiostohinnat aikaisintaan rakentamisvelvollisuuden täyttämisen jälkeen.

Oheismateriaali - 12.10.2022 voimaantullut Muijalan uuden alueen asemakaava L68,
- arvio1 Muijalan uuden alueen asemakaavan tontit (28 sivua; ei nettiin), ja
- arvio2 Muijalan uuden alueen asemakaavan tontit (38 sivua; ei nettiin).

Liite - tonttien hintataulukko Muijalan uuden alueen asemakaavassa L68.

Esittelijä Kaupunginjohtaja vs. Lehmus Juha-Pekka

Päätösehdotus Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle, että Lohjan kaupunki hinnoittelee Muijalan kaupunginosan uuden asemakaava-alueen korttelien 600 - 609 tontit liitteenä olevan taulukon mukaisesti.

Esittelijän muutettu päätösehdotus

Keskustelun kuluessa esittelijä teki muutetun päätösehdotuksen:

Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle, että

1) Lohjan kaupunki hinnoittelee Muijalan kaupunginosan uuden asemakaava-alueen korttelien 600 - 609 tontit liitteenä olevan taulukon mukaisesti.

2) Tontin voi ostaa omaksi vasta rakentamisvelvollisuuden täyttämisen jälkeen.

Päätös Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että

1) Lohjan kaupunki hinnoittelee Muijalan kaupunginosan uuden asemakaava-alueen korttelien 600 - 609 tontit liitteenä olevan taulukon mukaisesti.

2) Tontin voi ostaa omaksi vasta rakentamisvelvollisuuden täyttämisen jälkeen.

Täytäntöönpano kaupunginvaltuuston esitykselle

Kaupunkikehityslautakunta
Kaupunginhallitus

§ 48
§ 142

22.03.2023
11.04.2023

-----
kaupunginvaltuuston päätöksestä:

ote / sähköposti: kiinteistösihteeri Antti Weiland, maanmittausinsinööri Anthony Bange, tonttipalveluinsinööri Antti Laitakari, kaupungingeodeetti Tapio Ruutiainen, yrityspalvelupäällikkö Mika Hämeenniemi ja kaupunkirakennejohtaja Pekka Puistosalo

(yhteystiedot ovat kaupunkikehityslautakunnan kokousasian jakelussa)

Kaupunginhallitus

§ 143

11.04.2023

Kaupunginhallituksen ja- valtuuston kokouspäivät 29.5.2023 - 30.6.2024

527/00.00.01/2022

526/00.00.01/2022

Kaupunginhallitus 11.04.2023 § 143

Hallintosäännön 125 §:n mukaan toimielin pitää kokouksensa päättämäänsä aikana ja paikassa. Kokous pidetään myös, milloin puheenjohtaja katsoo kokouksen pitämisen tarpeelliseksi tai enemmistö toimielimen jäsenistä tekee puheenjohtajalle esityksen kokouksen pitämisestä ilmoittamansa asian käsittelyä varten. Tällöin puheenjohtaja määrää kokousajan.

Kaupunginhallitus on kokoontunut pääsääntöisesti kaksi kertaa kuukaudessa maanantaisin. Valtuusto on kokoontunut kerran kuussa keskiviikkoisin ja valtuustoryhmät kokousta edeltävänä maanantai-iltana

Lisätiedot

hallintoasiantuntija, Hannele Turunen, hannele.turunen@lohja.fi

Esittelijä

Kaupunginjohtaja vs. Lehmus Juha-Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää

1. pitää kaupunginhallituksen kokoukset maanantaisin klo 15.00 alkaen ajalla 29.5.2023 – 30.6.2024 pääsääntöisesti kahden viikon välein seuraavasti:

29.5.2023

5.6.2023; 19.6.2023

7.8.2023; 21.8.2023

4.9.2023; 18.9.2023

2.10.2023; 9.10.2023; 23.10.2023

6.11.2023; 20.11.2023

4.12.2023; 18.12.2023

8.1.2024; 22.1.2024

5.2.2024; 26.2.2024

4.3.2024; 18.3.2024

2.4.2024 (tiistai); 15.4.2024; 29.4.2024

20.5.2024

3.6.2024; 17.6.2024

Mikäli kokouksen pitäminen asioiden vähyyden takia ei ole tarpeen, puheenjohtaja voi ilmoituksellaan peruuttaa kokouksen.

2. tehdä kaupunginvaltuustolle seuraavan päätösesityksen:

Valtuusto päättää

Kaupunginhallitus

§ 143

11.04.2023

1) kokoontua ajalla 1.6.2023 – 30.6.2024 seuraavina keskiviikkopäivinä klo 18.00 alkaen:

14.6.2023, 16.8.2023; 13.9.2023; 11.10.2023; 15.11.2023; 13.12.2023
17.1.2024; 14.2.2024; 13.3.2024; 10.4.2024; 15.5.2024; 12.6.2024

2) Valtuustoinfot pidetään seuraavina maanantaipäivinä klo 17.30 alkaen:

12.6.2023; 14.8.2023; 11.9.2023; 9.10.2023; 13.11.2023; 11.12.2023
15.1.2024; 12.2.2024; 11.3.2024; 8.4.224; 13.5.2024; 10.6.2024

3) hyväksyä syksyn Talousarvio 2024 -seminaarin ajankohdaksi 6.-7.10.2023: sekä

4) hyväksyä kevään talousarvio/tilinpäätös 2023 seminaarin ajankohdaksi 24.-25.5.2024

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esityksen mukaan.

Täytäntöönpano

hallituksen osalta kalenterikutsut jäsenille ja viranhaltijoille
hallituksen osalta merkitään hallintokalenteriin
valtuuston päivien osalta valtuuston esityslistalle

Liittyminen Hansel Oy:n yhteishankintaan "Koulu- ja askartelutarvikkeet 2024 - 2026 (2028)"

157/02.08.00/2022

Kaupunginhallitus 11.04.2023 § 144

Lohjan kaupunki on ollut mukana Hansel Oy:n puitesopimuksessa "Koulu- ja askartelutarvikkeet 2022 – 2024", joka päättyy 1.1.2024. Hansel Oy on käynnistämässä uutta yhteishankintaa "Koulu- ja askartelutarvikkeet 2024 – 2026 (2028)", johon on mahdollista liittyä 17.5.2023 mennessä.

Yhteishankinta sisältää yleisimmin päiväkodeissa ja kouluissa käytettävät koulu-, kuvataide-, käsityö- ja askartelutarvikkeet sekä niiden tilaamiseen ja toimittamiseen liittyvät palvelut. Hankinnan kohteeseen eivät sisälly muuan muassa kalusteet, lelut, pelit, urheiluvälineet, ohjelmointi- ja robotiikkatuotteet eivätkä luonnontieteiden opetustarvikkeet.

Yhteishankinta kilpailutetaan puitejärjestelynä, joka sisältää valmiiksi kilpailutetut hinnat asiakkaiden yleisimmin käyttämille tuotteille. Liittyneet asiakkaat voivat tehdä hankintoja suoraan valituilta toimittajilta puitejärjestelyn kautta. Asiakkaiden ei tarvitse tehdä puitejärjestelyn sisäistä kilpailutusta. Sopimuskausi on maksimissaan 2.1.2024 – 1.1.2028.

Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen arvioidut hankinnat neljän vuoden sopimuskaudella ovat n. 600.000 euroa ja perusopetuksen sekä lukion 1.400.000 euroa (alv 0 %).

Lisätiedot	Hankinta-asiantuntija Mikko Kuosmanen, mikko.kuosmanen(a)lohja.fi
Oheismateriaali	"Koulu- ja askartelutarvikkeet 2024 – 2026 (2028)" esittelymateriaali
Esittelijä	Kaupunginjohtaja vs. Lehmus Juha-Pekka
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus päättää, että Lohjan kaupunki liittyy Hansel Oy:n yhteishankintaan "Koulu- ja askartelutarvikkeet 2024 - 2026 (2028)". Sitoutumuksen arvoksi sopimuskaudella ilmoitetaan 2.000.000 euroa.
Päätös	Kaupunginhallitus päätti esityksen mukaan.
Täytäntöönpano	ote/email opetuspäällikkö Liisa Saarniniemi ote/email varhaiskasvatuspäällikkö Anu Koivumäki ote/email erityisasiantuntija Kimmo Malmi ote/email hallintopäällikkö Jarkko Lämsä ote/email hankinnat(a)lohja.fi Hankintapalvelut toimittaa liittymisilmoituksen Hansel Oy:lle

Kulttuuri- ja vapaa-ajan lautakunta	§ 17	02.03.2023
Kaupunginhallitus	§ 145	11.04.2023

Hiiden Opiston maksut ja taksat 1.8.2023 alkaen

1224/02.05.00/2022

Kulttuuri- ja vapaa-ajan lautakunta 02.03.2023 § 17

Lohjan kaupungin hallintosäännön 27.1 § mukaan toimielimen yleiseen ratkaisovaltaan kuuluu maksujen tarkastaminen kaupunginhallituksen ohjeistuksen mukaisesti. Lautakunnat on oikeutettu hallintosäännön 27 § 1 mom. 7-kohdan nojalla tarkistamaan vuonna 2023 perittäviä maksuja, myyntihintoja ja korvauksia 2 %:lla, jos hintoja on tarkistettu vuodelle 2022 ja enintään 5 %:lla, jos hintoja on tarkistettu viimeksi vuodelle 2021. Suuremmat korotukset tulee saattaa kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi.

Opetustoiminnan ja yleisten kustannusten nousun takia Hiiden Opiston maksuja esitetään tarkistettavaksi 1.8.2023 alkaen 5 %:lla. Hiiden Opiston maksuja ja taksoja on tarkistettu viimeksi vuonna 2021. Opiston maksut ovat tarkistuksen jälkeenkin valtakunnallisesti kohtuullisella tasolla verrattuna yleiseen maksutasoon kansalaisopistoissa.

Lisätiedot	Rehtori Anne Kotonen, anne.kotonen@lohja.fi
Oheismateriaali	- Hiiden Opisto maksut ja taksat 1.8.2023 alkaen
Esittelijä	Kulttuuri- ja vapaa-aikajohtaja Lonkainen Merja
Päätösehdotus	Kulttuuri- ja vapaa-ajan lautakunta päättää: 1. hyväksyä 1.8.2023 alkaen liitteessä esitetyt ne Hiiden Opiston maksujen ja taksojen muutokset, jotka ovat kulttuuri- ja vapaa-ajan lautakunnan päätettävissä; sekä 2. tehdä kaupunginhallitukselle seuraavan päätösesityksen: Kaupunginhallitus päättää hyväksyä liitteessä esitetyt Hiiden Opiston maksujen ja taksojen muutokset 1.8.2023 alkaen niiltä osin kuin kyseessä on uusi käyttöön otettava maksu (Spiraalistabilaatio ja Footbic).
Päätös	Kulttuuri- ja vapaa-ajan lautakunta päätti esityksen mukaan.
Täytäntöönpano	ote päätöksen kohdan 1 osalta rehtori Kotonen kaupunginhallituksen listalle

Kaupunginhallitus 11.04.2023 § 145

Lisätiedot Rehtori Anne Kotonen, anne.kotonen@lohja.fi

Kulttuuri- ja vapaa-ajan
lautakunta
Kaupunginhallitus

§ 17

02.03.2023

§ 145

11.04.2023

Liite

- Hiiden Opisto maksut ja taksat 1.8.2023 alkaen

Esittelijä

Kaupunginjohtaja vs. Lehmus Juha-Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää hyväksyä liitteessä esitetyt Hiiden Opiston maksujen ja taksojen muutokset 1.8.2023 alkaen niiltä osin kuin kyseessä on uusi käyttöön otettava maksu (Spiraalistabilaatio- ja Footbic- kurssit).

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esityksen mukaan.

Täytäntöönpano

ote rehtori Kotonen

Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta	§ 27	09.03.2023
Kaupunginhallitus	§ 146	11.04.2023

Valtuustoaloite psykiatrian sairaanhoitajien palkkaamiseksi osaksi kouluterveydenhuoltoa jokaiselle Lohjan koulualueelle

258/12.01.03.00/2022

373/12.01.03/2019

Kaupunginvaltuusto 11.12.2019 § 127

Valtuutettu Lotta Paakkunainen esitti Keskustan valtuustoryhmän puolesta seuraavan aloitteen, jonka olivat lisäksi allekirjoittaneet Vihreiden valtuutettu Laura Skaffari, Vasemmistoliiton varavaltuutetut Gunilla Wikberg ja Jouni Linden sekä Perussuomalaisten valtuutettu Janne Turunen.

”Keskustan valtuustoryhmä esittää aloitteessaan, että jokaiselle Lohjan koulualueelle palkataan psykiatrian sairaanhoitaja osaksi kouluterveydenhuoltoa.

Kuusi vuotta sitten uudistettu oppilashuoltolaki velvoittaa kouluja tarjoamaan psykologi- ja kuraattoripalveluja oppilaille.

Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta sai viime kokouksessaan tiedoksi raportin kouluterveyskyselystä, jossa tarjottiin tietoa siitä, miten oppilaat kokevat pääsevänsä kuraattorille ja terveydenhoitajalle. Lautakunnalle ei tarjottu tietoa siitä, miten he kokevat pääsevänsä koulupsykologille. Joko kyselyssä ei kysytty sitä ollenkaan, tai meille ei haluttu näyttää tilastoa siitä, sillä koulupsykologitilanne on niin huono ollut niin pitkään, että lapset ja nuoret kokevat, että eivät ole päässeet koulupsykologille. Lohjan kokonaispsykologitilanne on huolestuttava, kokonaiset koulualueet ovat ilman koulupsykologia ja tällä hetkellä näyttää siltä, että lastensuojelun toimisto on kokonaan ilman psykologia alkuvuodesta lähtien. Me ostamme kalliilla psykologipalveluja, eikä se kuitenkaan riitä. Koska kaupunkiin ei saada rekrytoitua psykologeja, esitämme ensiavuksi sairaanhoitajia ennaltaehkäisevään työhön kouluihin. Ja kunhan koulupsykologitilanne paranee, voivat he toimia työpareina.

Monessa kunnassa on jo palkattu psykiatrian sairaanhoitajia kouluihin ja esim Turussa lyhyessä ajassa on läheteet nuorisopsykiatrian poliklinikalle vähentynyt selvästi. Turussa heitä on jo kahdeksan ja vaikka aika on lyhyt, on tuloksia jo nähtävillä – läheteet nuorisopsykiatrian poliklinikalle on vähentyneet 30 %:lla. Turun nuorisopsykiatrian toimintamalli sai Vuoden 2019 Jakkara-palkinnon. Salossa kaksi psykiatrista sairaanhoitajaa on työskennellyt kouluissa syksystä 2017 lähtien. Työn on tarkoitus vahvistaa kunnan perusterveydenhuoltoa ja sen tarjoamaa hoitotyötä nuorille. Se, että osa nuorista voidaan hoitaa jo perustasolla, säästää erikoissairaanhoidon palveluja tiiviimmin kohdennettaviksi niitä tarvitseville nuorille.

Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta	§ 27	09.03.2023
Kaupunginhallitus	§ 146	11.04.2023

THL:n suosituksen mukaan kouluterveydenhuoltoa olisi pysyvästi vahvistettava psykiatrisilla sairaanhoitajilla. Kuntien tämänsuuntaiset kokeilut ovat olleet rohkaisevia. Kokonaisuuden kannalta on tärkeää, että psykiatriset sairaanhoitajat toimisivat osana kouluterveydenhuoltoa. Näin muodostuisi tehokas moniammatillinen tiimi, jolle tiedonkulkua ei olisi ongelma vaan yhteinen potilasrekisteri varmistaisi oppilaan tukemisen ja hoitamisen kokonaisvaltaisesti. Hoito olisi myös leimaamatonta ja helppoa vastaanottaa, kouluterveydenhuollossa kun käyvät kaikki.

Nuoret itse haluavat apua mielenterveysongelmiinsa nimenomaan kouluissa ja oppilaitoksissa. Paremmiin resurssioitu ja psykiatrisilla sairaanhoitajilla vahvistettu kouluterveydenhuolto voisi toimia koululaisten perustason mielenterveyspalveluna - kesälläkin.

Koulu on muuttunut paljon vuosien varrella. Nyt tukea tarvitaan myös muuhun kuin oppimiseen, ja kasvun tukeminen on yksi iso osa koulua.

Joka neljäs lapsi oireilee

THL:n tilastojen mukaan jopa joka neljäs lapsi ja nuori kärsii mielenterveysongelmista. Osalla oppilaista ongelmat ovat niin pahoja, ettei koulunkäynnistä tule mitään.

Keskustan valtuustoryhmä esittää aloitteessaan, että jokaiselle Lohjan koulualueelle palkataan psykiatrisen sairaanhoitajan osaksi kouluterveydenhuoltoa.”

Päätös	Valtuusto päätti lähettää aloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.
Liite 15/kv11.12.2019	- valtuustoaloite psykiatrisen sairaanhoitajien palkkaamiseksi osaksi kouluterveydenhuoltoa
Täytäntöönpano	hallintoryhmään 7.1.2020 merkintä aloiteluetteloon

Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta 19.05.2020 § 53

Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki [1287/2013](#) velvoittaa kunnat järjestämään alueensa perusopetusta ja toisen asteen koulutusta tuottavissa yksiköissä yhteisöllistä ja yksilöllistä opiskeluhoitoa pääpainon ollessa yhteisöllisessä opiskeluhollossa. Lain tavoitteena on edistää opiskelijoiden oppimista, terveyttä ja hyvinvointia sekä osallisuutta ja ehkäistä ongelmien syntymistä. Lisäksi lailla pyritään turvaamaan varhainen tuki sitä tarvitseville. Yhteisöllinen opiskeluhoito on osa koulun tai oppilaitoksen toimintakulttuuria ja kuuluu kaikille opiskeluympäristössä työskenteleville aikuisille. Jokaiselle koululle ja oppilaitokselle on nimetty terveydenhoitaja, kuraattori ja psykologi osaltaan vastaamaan opiskeluhollostaan yhteistyössä koulun muiden toimijoiden kanssa. Terveystuololaki [1326/2011](#) puolestaan velvoittaa kuntaa mm. edistämään toimillaan asukkaiden terveyttä ja hyvinvointia, työ- ja

Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta	§ 27	09.03.2023
Kaupunginhallitus	§ 146	11.04.2023

toimintakykyä sekä sosiaalista turvallisuutta. Kouluterveydenhuollon tehtävät ja vastuut on tarkemmin kuvattu terveydenhuoltolain § 16:ssa sekä tarkennettu Valtioneuvoston asetuksella [338/2011](#).

Keskustan valtuustoryhmä aloitteessaan viittaa Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) asiantuntijalääkäriin Marke Hietanen-Peltolan [blogikirjoitukseen 6/2019](#), mikä on herättänyt aktiivista keskustelua sen julkaisemisen jälkeen eri ammattiryhmien keskuudessa. Suomen Terveydenhoitajaliitto ry. (STHL) näkee tärkeänä kouluterveydenhoitajien, kuraattorien ja psykologien riittävän resursoinnin ja lainsäädännön velvoittamista kattavista opiskeluhoitopalveluista huolehtimisen sen sijaan, että kouluihin lisättäisiin uusia työntekijäryhmiä ja oppilas ohjautuisi monille eri ammattilaisille. Mikäli oppilas asioi monen eri ammattilaisen kanssa, kokonaiskuvan ja – vastuun muodostuminen vaarantuu. Lisäksi STHL ry. näkee, että opiskeluhoitohenkilöstön ajantasainen mielenterveyden tuen osaaminen tulee turvata ja vahvistaa täydennys- ja / tai erikoistumiskoulutuksella sekä tarkistaa opiskeluhoollon toimijoiden tehtäväsisällöt ja vastuut. Kaikilta kouluissa työskenteleiltä työntekijöiltä löytyy osaamista ja taitoa tunnistaa ja ottaa puheeksi oppilaan kohdatessaan hyvinvointiin liittyvät asiat, kun vain koulun toimintakulttuuri ja – tavat siihen ohjaavat ja puheeksi ottoa tukevat. Myös palveluohjausprosessien tulee olla selkeät ja helposti löydettävissä.

Kouluterveydenhoitajan tavoitettavuus on hyvä: kouluterveyskyselyn 2019 mukaan lohjalaisista 8.-9. luokkien oppilaista 94,2 % on päässyt tarvittaessa terveydenhoitajan vastaanotolle. Lohjalla laaja kouluverkko vaikeuttaa terveydenhoitajan vastaanotolle pääsyä, koska työntekijöillä on hoidettavanaan kahdesta neljään koulua eivätkä he näin ollen ole tavoitettavissa oppilaan tarpeen mukaan. Työntekijäkohtainen oppilasmäärä Lohjalla on THL:n suositusten mukainen, korkeintaan 600 oppilasta/terveydenhoitaja, mutta resursoinnissa ei ole voinut huomioida erityistukea tarvitsevien ja maahanmuuttajalasten tai yhden työntekijän vastuulla olevien koulujen määrää. Kansalliset asiakasmääräsuositukset eivät tällä hetkellä ota huomioon laajentunutta tehtäväkuvaa. Koululääkärit vaihtuvat lähes vuosittain, koska Lohjan terveyskeskus on opetusterveyskeskus ja yleislääketieteen erikoistuvat lääkärit hoitavat osana tehtäviään myös koululääkäriin tehtävät.

Kouluterveydenhoitajat (12) tapaavat kaikki oppilaat vuosittain vähintään kerran, laajojen tarkastusten yhteydessä kaksi kertaa. Terveydenhoitajien työajankäytön seurannassa on havaittavissa muun kuin asiakastyöhön käytetyn ajan kasvava osuus – valmisteleva työ, verkostot ja yhteydenpito eri tahoihin työllistää paljon. Lähes poikkeuksetta tämäkin työ on osa oppilastyötä tai opiskeluhoittoa työn kehittämiseen tarvittavaa aikaa unohtamatta. Lukuvuoden 2019-2020 käyntitilastojen mukaan jokaisella kouluterveydenhoitajalla on keskimäärin 120 asiakaskontaktia kuukaudessa. Vuoden 2019 käyntitilastojen mukaan terveydenhoitajan palveluita käytettiin Lohjan kouluilla 15906 kertaa ja koululääkärien palvelua 1765 kertaa.

Kuraattorin vastaanotolle kouluterveyskyselyn 2019 mukaan 8.-9.

Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta	§ 27	09.03.2023
Kaupunginhallitus	§ 146	11.04.2023

luokkalaiset pääsivät helposti 69,7 % mielestä ja koulupsykologin vastaanotolle 86,7 %. Kuraattoreilla (8) on viidestä yhdeksään esi-, perus- ja lukio- tai toisen asteen opetuksen yksikköä vastuullaan asiakasmäärän vaihdellessa 472-1004. Koulupsykologit (6 vakanssia ja ostopalvelu) vastaavat 6-13 esi-, perus- ja lukio- tai toisen asteen opetuksen yksiköstä asiakasmäärän vaihdellessa 472-1234. Vuonna 2019 kuraattorien palveluita käytettiin 721 kertaa ja psykologien palveluita 373 kertaa. Huomioitava on, että psykologiresursointi oli vajaa suuren osan tarkasteltavaa vuotta, mikä tilanne jatkuu myös vuonna 2020.

Psykologien ja kuraattorien oppilasmitoitussuositukset Lohjalla eivät toteudu Psykologiliiton ja THL:n suositusten mukaisina. Psykologien oppilasmääräsuositus on 600-800 oppilasta ja kolme toimipistettä yhtä työntekijää kohden; kuraattoreilla korkeintaan 600 oppilasta ja kolme toimipistettä yhtä työntekijää kohden.

THL ja opetushallitus ovat vuonna 2018 kartoittaneet niin koulukuraattori- kuin -psykologipalvelujenkin järjestämistä kunnissa. Tulokset on julkaistu Tutkimuksesta tiiviisti [4/2019](#) ja [5/2019](#) (tarkemmin lisätietoa linkeistä). Karkeasti verraten voidaan sanoa, että niin palvelujen resursoinnin ja siihen nähden saatavuuden kuin laadunkin suhteen nähdään valtakunnalliseen kyselyyn nähden samat haasteet ja myös kehittämistarpeet Lohjan koulujen kuraattori- ja psykologipalveluissa. Kuraattori- ja psykologityön toteuttamisen edellytykset vaihtelevat oppilaitoksittain ja yksilötyö painottuu yhteisöllisen työn osuuden jäädessä viidennekseen kokonaistyöajasta.

Lain mukaan koulupsykologin työn pääpaino tulee olla ennaltaehkäisevässä työssä, mikä pidemmällä tähtäimellä on myös kustannustehokasta. Tämä kustannustehokas ja pitkäjänteinen työskentely ei kattavasti Lohjalla tällä hetkellä ole mahdollista liian suurista oppilas- ja yksikkömääristä johtuen. Liian suuret oppilasalueet näkyvät myös nimenomaa psykologien rekrytointivaikeuksina.

Nuorisoperheneuvolan ja nuorten psykiatrisen sairaanhoitajan palvelut toimivat Lohjalla hyvin, vaikka resurssi on pieni. Työntekijävaihdosten takia nuorisoperheneuvolan palveluja ei voitu täysipainoisesti hyödyntää koko vuotta 2019. Palveluja käytti yhteensä 117 nuorta 304 kertaa vuoden 2019 tilaston mukaan.

Nuorten psykiatrisen sairaanhoitaja ottaa nuoria vastaan nuorisokeskuksessa ja myös jalkautuu eri kouluille tarvittaessa. Hänen luonaan asioi 175 eri nuorta 603 käyntikertaa vuoden 2019 aikana. Nuorilta kysyttäessä he kokevat terveydenhoitajan luona asiointin helppona ja terveystarkastuksiin osallistutaan lähes sataprosenttisesti, kuraattorin tai psykologin luo mennään harvemmin mielellään. Nuoret itse kertovat mieluiten asioivansa mielenterveyden tuen palveluissa koulun ulkopuolella.

Peruspalvelujen turvaamisen, sujuvien prosessien ja asiakasohjauksen lisäksi myös hoitopolku erikoissairaanhoidon tulee olla sujuva. Asiakasohjauksen lainmukaisuuteen ja sujuvuuteen sekä prosessien

Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta	§ 27	09.03.2023
Kaupunginhallitus	§ 146	11.04.2023

kehittämiseen Lohjalla on panostettu vuosien varrella. Lohjan maantieteellinen laajuus ja myös laaja kouluverkko haastaa tehostettua opiskeluhuoltopalvelua tai jatkotutkimuksia sekä -hoitoa tarvitsevien oppilaiden kanssa toimivat tahot.

Nuorista noin 20-25 % kokee mielenterveyshäiriöitä ([THL](#)). Palvelujärjestelmän pirstaleisuus heikentää järjestelmällisten mielenterveyspalvelujen tarjoamista ja sujuvuutta. Koulupäivän aikana koulun omien toimijoiden antama tuki on merkittävimmissä roolissa. Jos arjen ja elämän ongelmiin ei saa riittävästi ennaltaehkäisevää ja oikea-aikaista tukea, mielenterveys voi järkkyyä. Kun opiskelija jo oireilee, on oireilun juurisyyt löydettävä. Ennen yksittäisten terapia- ja tukimuotojen järjestämistä on kuitenkin tiedettävä, mihin apua keskeisimmin tarvitaan. Vain siten oppilas voi saada oikein räätälöityä apua omaan kokonaistilanteeseensa.

Koulujen arjessa pääpainon tulee olla ennaltaehkäisyssä ja yhteisöllisessä opiskeluhuollossa. Kouluterveydenhoitajasta tulee parhaimmillaan useiden tapaamisten myötä tuttu ja turvallinen luottoaikuinen, jonka luokse voi mennä ilman leimaa. Yhteistyörakenteet kouluilla ovat olemassa ja apu on lähellä. Kaikilla lakisääteisen opiskeluhuollon toimijoilla on jo tutkintokoulutuksessaan perusosaaminen mielenterveysongelmien ehkäisyyn sekä lievien ja keskivaikeidenkin mielenterveysongelmien hoitoon. Täydennyskoulutuksista huolehditaan. Psykiatristen sairaanhoitajien osaamisen tuomaa lisäarvoa ei voi kiistää, mutta huolena on kokonaisvastuun ja koordinoinnin hajoaminen. Psykiatrisia sairaanhoitajia ei ole enää 1990-luvun jälkeen koulutettu suoraan tähän erikoistumisalaan erikoistumiskoulutusten lakkautuksen myötä; nimikkeellä työskentelevät ovat joko kokeneita konkareita tai esimerkiksi mielenterveys ja päihteet YAMK-täydennyskoulutuksen suorittaneita sairaan- tai terveydenhoitajia. Tätä osaamista tarvitaan tulevaisuudessa lisää perustasollakin työskentelevien ammattilaisten keskuudessa.

Mielenterveysosaamista on Lohjalla lisätty mm. IPC-koulutuksella (interpersoonallinen lyhythoito, HUS). Jokaisella yläkoulualueella sekä Luksia Toivonkadun kampuksella on [IPC-lyhythoitoa](#) toteuttava työntekijä -kuraattori (5), terveydenhoitaja (3) tai psykologi (1). IPC-tapaamiset toteutetaan strukturoitua menetelmää hyödyntäen oppilaan tarpeita kuunnellen - pääpaino ohjauksessa on vuorovaikutussuhteiden tarkastelussa ja tuessa sekä ratkaisukeskeisessä ja motivoivassa työotteessa. Jo ennestään on käytettävissä näyttöön perustuvia yksilöllisen tai ryhmätyöskentelyyn pohjautuvia tuen muotoja.

Valtioneuvoston erikoissairaanhoidon järjestämistä ja keskitettäviä palveluja koskeva asetus [582/2017](#) edellyttää lasten, nuorten ja perheiden vaativimpien palvelujen järjestämistä varten perustettavaksi terveydenhuollon osaamiskeskuksia sekä näihin [OT-keskuksiin](#) koordinaatiotehtävää psykoterapeuttisten ja psykososiaalisten menetelmien arvioimiseksi ja osaamisen varmistamiseksi. OT-keskusten organisointi ja rahoitus on osa [Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus](#) -hankerahoitushakua, jossa yksi merkittävä pääpaino on

Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta	§ 27	09.03.2023
Kaupunginhallitus	§ 146	11.04.2023

mielenterveysstrategiassa ja sen mukaisten palvelujen kehittämisessä ja oikeanlaisen avun saatavuuden varmistamisessa. Erityisen ja vaativan tason palvelujen kehittämistä toteutettiin osana LAPE-kehittämistyötä, minkä tuloksena syntyi mm. nuorten geneerinen mielenterveysinstrumentti [GMI](#) jäsentämään mielenterveyden arviota ja yhdistämään palveluketjua tuen/hoidon eri vaiheissa. Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus – hankkeen ja – rahoituksen myötä Lohjan kaupungilla on mahdollisuus parantaa ja täydentää psykiatrasta osaamista eri ikäryhmiä koskien.

Opiskeluhuollon ammattilaisten joukkoon ehdotetun uuden ammattiryhmän myötä pohdittavaksi nousevat myös psykiatristen sairaanhoitajien palkkauskustannukset, jotka ovat yhtä henkilötyövuotta koskien keskimäärin 42000€ vuodessa. Terveystoimintajien ja kuraattorien osalta palkkauskustannukset ovat keskimäärin saman verran, 42000€ vuodessa henkilöä kohden, psykologien osalta summa on noin 46000€.

Aloite psykiatristen sairaanhoitajien ammattikunnan rekrytoimiseksi osaksi kouluterveydenhuoltoa on hyvä ja kiinnittää huomiota tärkeään asiaan, lasten ja nuorten mielenterveyden varhaiseen tukemiseen. Oppilaiden aikuisen näkökulma on pohjaton. Yksi merkittävä ammattikunta tähän tarpeeseen ovat jo nyt kouluille jalkautuvat nuorisotyöntekijät. Moni koulun työntekijäryhmä näkee hyvänä ajatuksena sen, että psykiatristen sairaanhoitajan tehtävä voisi tukea koulun arkea ja oppilaiden hyvinvointia matalalla kynnyksellä. Uusien työntekijäryhmien rekrytoiminen ei Lohjan kaupungin taloudellisessa tilanteessa kuitenkaan ole mahdollista.

Lisätiedot Osastonhoitaja Anita Lindevall, anita.lindevall@lohja.fi

Esitys Hyvinvointijohtaja Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta päättää

1. merkitä aloitteen tiedokseen;

2. todeta, että nykyisiä opiskeluhoiltopalveluja, yhteisöllisen opiskeluhoillon sisältöjen tarkastelua ja kehittämistä sekä palveluprosessien kehittämistä tulee tehdä monialaisena yhteistyönä nykyisten toimijoiden kesken; sekä

3. esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että aloite on loppuun käsitelty.

Vastaesitys Lotta Paakkunainen teki vastaesityksen Bror Appelsin kannattamana

Lasyten, niorten ja perheiden lautakunta päättää

1. merkitä aloitteen tiedokseen;

2. todeta, että nykyisiä opiskeluhoiltopalveluja, yhteisöllisen opiskeluhoillon sisältöjen tarkastelua ja kehittämistä sekä palveluprosessien kehittämistä tulee tehdä monialaisena yhteistyönä nykyisten toimijoiden kesken; sekä

3. esittää valtuustoaloitetta edelleen vireillä olevaksi.

Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta	§ 27	09.03.2023
Kaupunginhallitus	§ 146	11.04.2023

Puheenjohtajan tiedustellessa asiaa kukaan lautakunnan jäsenistä ei ilmoittanut vastustavansa.

Päätös Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta päätti

1. merkitä aloitteen tiedokseen;
2. todeta, että nykyisiä opiskeluhoitopalveluja, yhteisöllisen opiskeluhoillon sisältöjen tarkastelua ja kehittämistä sekä palveluprosessien kehittämistä tulee tehdä monialaisena yhteistyönä nykyisten toimijoiden kesken; sekä
3. esittää valtuustoaloitetta edelleen vireillä olevaksi.

Täytäntöönpano

Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta 09.12.2021 § 147

Lasten ja nuorten mielenterveyden ongelmien tunnistaminen, ennaltaehkäisy ja hoitaminen ovat koko oppilaitosyhteisön asia ja kaikkien oppilaiden kanssa työskentelevien henkilöiden vastuulla. Oppilaiden lievää oireilua voidaan selvittää ja hoitaa koulun oppilashuollon henkilöstön toimesta. Kouluterveydenhuollon terveydenhoitajan ja lääkärin perustehtäviin kuuluu mielenterveyden edistäminen sekä lasten ja nuorten psyykkisen hyvinvoinnin selvittäminen. Koulussa olevan ammattihenkilöstön toimintaa kehittämällä voidaan tukea entistä paremmin lasten ja nuorten hyvinvointia ja puuttua riittävän ajoissa mielenterveyden ongelmiin.

Hyvinvointia tulee tukea jo ennen ongelmien ilmaantumista, ja lapsuudessa ilmeneviin signaaleihin reagoida ennen vaikeiden oireiden ilmestymistä. Vahvistamalla olemassa olevia palveluita ja henkilöstön osaamista tuetaan lasten ja nuorten hyvinvointia.

Voimavarat on suunnattava perustasolla oikeisiin asioihin, kuten lakisääteisiin opiskeluhoillon palveluihin. Opiskeluhoiltoa pitää kehittää yhteistyössä muiden perustason toimijoiden kanssa. Tavoite ei ole, että perustasolla ryhdytään tarjoamaan enemmän mielenterveysongelmien hoitoa, vaan tämä rakennelman tärkein osa on perustason lakisääteiset opiskeluhoillon palvelut, jotta ongelmia voidaan ehkäistä.

Opiskeluhoiltoon tulossa sitovat mitoitukset - Lakisääteiset palvelut ensin kuntoon

Parhaillaan käsittelyssä olevan oppilas- ja opiskelijahuoltolain muutosehdotuksen mukaan oppilas- ja opiskeluhoitolaian soveltamisalan piiriin kuuluvassa perusopetuslain mukaisessa opetuksessa ja toisen asteen koulutuksessa tulee olla vähintään yksi kuraattori 670 opiskelijaa kohti ja yksi psykologi 780 opiskelijaa kohti. Valiokunta korostaa, että mitoituksella säädetään opiskelijoiden enimmäismäärästä. Kyseessä ei siis

Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta	§ 27	09.03.2023
Kaupunginhallitus	§ 146	11.04.2023

ole pelkkä suositus, vaan työnantajaa sitova mitoitus. Lohjalla lakimuutoksen voimaantulo tarkoittaa 3 uuden psykologivakanssin ja 3 uuden kuraattorivakanssin perustamista.

Nyt suunnitteilla oleva työnantajaa sitova lakimuutos on tulossa voimaan vuoden 2023 alusta. Ennen lakimuutosta oppilashuoltohenkilöstön määrää saadaan nostettua valtionavustuksen turvin yhdellä koulukuraattorilla ja yhdellä koulupsykologilla. Molemmat aloittavat vuoden 2022 alusta.

Jo nyt toteutuvalla resurssilisäyksellä ja lakimuutoksen mukanaan tuomalla lisällä saadaan peruspalvelut toimimaan paremmin ja sitä kautta voidaan lisätä myös ennaltaehkäisevää oppilashuollollista toimintaa. Mitoitusten oietessa myös Lohjan kiinnostavuus työnantajana nousee. Näin ollen psykiatristen sairaanhoitajien lisäämistä kouluihin ei koeta oikeanlaisena resurssinkäyttönä, vaan oppilashuollon peruspalveluiden vahvistamista.

Muita tukitoimia oppilashuollollisesta näkökulmasta

Elokuusta 2021 on rakennettu konsultoiva tiimi vahvistamaan opettajien osaamista. Tiimiin kuuluu kaksi erityisluokanopettajaa sekä konsultoiva koulupsykologi. He tekevät jalkautuvaa työtä.

Myös etu-luokan psykiatrisen sairaanhoitajan työhön on kuulunut tarpeen mukaan konsultatiivinen tuki. Sen käyttö on ollut hyvin vähäistä.

Lohjalla on lähdetty myös laajamittaisesti vahvistamaan henkilön nepsy-osaamista, niin pidemmän neuropsykiatrisen valmentajan koulutusten kuin lyhyiden nepsy-lasten tunnistamisen ja tukemisen koulutusten avulla. Nepsy eli neuropsykiatriset vaikeudet aiheuttavat ongelmia jokapäiväiseen elämään, kuten sosiaaliseen vuorovaikutukseen, kielelliseen ja ei-kielelliseen viestintään, tunteiden sääntelyyn ja oman toiminnan ohjaukseen.

Nepsy-neuvontapuhelin on käynnistynyt 2.11.2021. Puhelinneuvontaan voi soittaa neurokirjon kysymyksissä ja pulmatilanteissa. Palvelu on tarkoitettu kaikille alle 18-vuotiaille lohjalaisille lapsille, nuorille ja heidän perheilleen sekä työntekijöille. Puhelinajat ti klo 15-16.

Oheismateriaali	- Lohjan koulupsykologien näkemys aloitteeseen psykiatrisen sairaanhoitajan palkkaamiseksi kouluterveydenhuoltoon
Lisätiedot	Opetuspäällikkö Liisa Saarniniemi, liisa.saarniniemi@lohja.fi, Varhaiskasvatuspäällikkö Anu Koivumäki, anu.koivumaki@lohja.fi
Esitys Sivistysjohtaja	Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta päättää 1. merkitä aloitteen tiedoksi; 2. esittää, ettei psykiatrisia sairaanhoitajia palkata kouluihin ja

Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta	§ 27	09.03.2023
Kaupunginhallitus	§ 146	11.04.2023

3. esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että aloite on loppuun käsitelty.

Vastaesitys

Reeta Kinnunen teki Mika Eskolan, Jouni Lindenin ja Elli Syvähuokon kannattamana vastaesityksen:

1. aloite edelleen vireillä
2. Esitän, että tehdään pilotti psykiatristen sairaanhoitajien palkkaamisesta koulualueille. Pilotin myötä voidaan tehdä tarkastelu työn vaikuttavuudesta ja arvioida sen jälkeen toiminnan jatkumisen hyödyllisyys
3. esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että aloite pidetään vireillä.

Äänestys

Puheenjohtajan esityksestä äänestys suoritettiin sähköisenä äänestyksenä siten, että esittelijän päätösesitystä kannattavat äänestävät JAA ja Reeta Kinnusen vastaesitystä kannattavat EI.

JAA äänestivät Himmanen Heidi, Lehtonen Akseli, Méling Jani, Niemimaa Juha, Piekka Tuija, Ristaniemi Teija ja Ruohonen Mika

EI äänestivät Eskola Mika, Kinnunen Reeta, Linden Jouni, Syvähuoko Elli ja Vainio Anne-Mari

Puheenjohtaja totesi äänin 7-5 esittelijän pohjaesityksen voittaneen.

Päätös

Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta päätti

1. merkitä aloitteen tiedoksi;
2. esittää, ettei psykiatrisia sairaanhoitajia palkata kouluihin ja
3. esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että aloite on loppuun käsitelty.

Täytäntöönpano kaupunginhallitus

Kaupunginhallitus 20.12.2021 § 446

Lisätiedot Opetuspäällikkö Liisa Saarniniemi, liisa.saarniniemi@lohja.fi
Varhaiskasvatuspäällikkö Anu Koivumäki, anu.koivumaki@lohja.fi

Oheismateriaali - Lohjan koulupsykologien näkemys aloitteeseen psykiatrian sairaanhoitajan palkkaamiseksi kouluterveydenhuoltoon

Esitys
Kaupunginjohtaja vs. Kaupunginhallitus päättää:

1. merkitä tiedoksi saadun selvityksen; sekä

Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta	§ 27	09.03.2023
Kaupunginhallitus	§ 146	11.04.2023

2. tehdä kaupunginvaltuustolle seuraavan päätösesityksen:

Valtuusto päättää merkitä aloitteen loppuun käsitellyksi.

Vastaesitys Keskustelun kuluessa kaupunginhallituksen jäsen Päivi Alanne teki kaupunginhallituksen jäsenten Hannele Maittilan ja Laura Skaffarin kannattamana seuraavan vastaesityksen:

"Aloite pidetään edelleen voimassa."

Äänestys Puheenjohtaja esityksestä suoritettiin sähköinen äänestys seuraavasti; ne, jotka kannattavat pohjaesitystä, äänestävät JAA; ne, jotka kannattavat Alanteen vastaesitystä, äänestävät EI

JAA: (6 ääntä) Turunen Janne, Lackman Taina, Saukkola Heli, Sassi Jukka, Luoma Pekka, Sundqvist Kaj

EI: (7 ääntä) Uotila Urpo, Skaffari Laura, Maittila Hannele, Saarinen Markku, Pajuoja Matti, Alanne Päivi, Forsström Pirjo-Leena

Puheenjohtaja totesi, että näin ollen äänin 6-7 Alanteen vastaesitys on tullut kaupunginhallituksen päätökseksi.

Päätös Kaupunginhallitus päätti, että aloite pidetään edelleen voimassa.

Täytäntöönpano ote/email opetuspäällikkö Saarniniemi
ote/email varhaiskasvatuspäällikkö Koivumäki
ote/email sivistysjohtaja Lehmus
päivitetään aloiteluetteloon

Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta 09.03.2023§ 28

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue on 30.1.2023 saapuneella viestillä ohjeistanut niiden keskeneräisten valtuustoaloitteiden, joiden sisältöjen osalta toimivalta on osana pelastus-, sosiaali- ja terveystalouden järjestämisvastuun siirtoa siirtynyt hyvinvointialueelle 1.1.2023 alkaen, seuraavasti:

"Kunnanvaltuutettujen 31.12.2022 mennessä jättämät valtuustoaloitteet käsitellään siinä kunnassa, jossa ne ovat tulleet vireille. Valtuustoaloitteita ei ole syytä siirtää hyvinvointialueen käsiteltäväksi. Lohjan kaupungin tulee todeta, että aloite on loppuun käsitelty, koska toimivalta on siirtynyt hyvinvointialueelle."

Lisätiedot sivistysjohtaja Juha-Pekka Lehmus, juha-pekka.lehmus@lohja.fi

Oheismateriaali - Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen 30.1.2023 viesti
- kopio Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen hallintosäännöstä koskien valtuutettujen aloitteita ja talousarvioaloitteita

Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta	§ 27	09.03.2023
Kaupunginhallitus	§ 146	11.04.2023

Esittelijä	Sivistysjohtaja Lehmus Juha-Pekka
Päätösehdotus	Lasten, nuorten ja perheiden lautakuntaa päättää 1. merkitä selvityksen tiedoksi; sekä 2. esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuustolle aloitteen loppuun käsitellyksi.
Päätös	Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta päätti esityksen mukaan.
Täytäntöönpano	kaupunginhallituksen listalle

Kaupunginhallitus 11.04.2023 § 146

Lisätiedot	sivistysjohtaja Juha-Pekka Lehmus, juha-pekka.lehmus@lohja.fi
Oheismateriaali	- Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen 30.1.2023 viesti - kopio Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen hallintosäännöstä koskien valtuutettujen aloitteita ja talousarvioaloitteita
Esittelijä	Kaupunginjohtaja vs. Lehmus Juha-Pekka
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus päättää 1. merkitä selvityksen aloitteesta tiedoksi, 2. tehdä kaupunginvaltuustolle seuraavan päätösesityksen: Valtuusto päättää merkitä aloitteen loppuun käsitellyksi.
Päätös	Kaupunginhallitus päätti esityksen mukaan.
Täytäntöönpano	valtuuston esityslistalle

Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta	§ 28	09.03.2023
Kaupunginhallitus	§ 147	11.04.2023

Valtuustoaloite kouluterveydenhoitajan toimen säilyttämisestä

269/01.01.00/2022

158/01.01.00/2021

Kaupunginvaltuusto 21.04.2021 § 59

Valtuutettu Lotta Paakkunainen esitti Keskustan valtuustoryhmän puolesta seuraavan aloitteen, jonka olivat lisäksi allekirjoittaneet Sosialidemokraattisen valtuustoryhmän valtuutetut Maaret Laine, Leena Saari ja Jaana Silander sekä Vihreän valtuustoryhmän valtuutetut Katri Piiparinen, Laura Skaffari ja Anne-Mari Vainio.

”Keskustan valtuustoryhmä esittää, että talouden tasapainottamistoimena esitetty kouluterveydenhoitajien toimen lakkautus perutaan ja kouluterveydenhoitajien toimi säilytetään. Kouluterveydenhoitajan toimen säilyttäminen on ennaltaehkäisevää ja kustannustaloudellista. Kouluikäisten mielenterveysongelmien perustason hoitovastuun määrittäminen kouluterveydenhuoltoon selkiyttäisi tilannetta, resurssi suunnattaisi mielenterveyspalveluiden tarjoamiseen oppilaille.

Mielenterveyspalvelut sisältyvät jo opiskeluterveydenhuoltoon. Sinne tarvittaisiin vain lisää resursseja ja koulutusta. Kouluikäisillä toimisi samanlainen ratkaisu. Kouluterveydenhuollossa työskentelee lasten ja nuorten asioihin perehtyneitä, monialaisen työn taitavia terveydenhoitajia ja lääkäreitä. Pienellä resurssien lisäyksellä he voisivat ottaa vastuun mielenterveysongelmien perustason hoidosta ja kehittyä lasten ja nuorten mielenterveystyön erityisosaajiksi.

Talouden tasapainottamiseksi on eläköityvän terveydenhoitajan toimi päätetty lakkauttaa syksyllä 2021.

Aloitteessa viitataan Sosiaali- ja terveysministeriön lausuntoon 12.3.2021. Lapset ja nuoret saavat mielenterveysongelmiin erilaista apua riippuen alueesta, paikkakunnasta, koulusta, oppilaitoksesta tai jopa ammattihenkilöstä. Pahimmillaan apu jää kokonaan saamatta. Lainsäädännössä lasten ja nuorten mielenterveyspalveluiden kokonaisuus on maassamme tällä hetkellä epäselvä. Lainsäädäntö ei määrittele perustasolla selkeää vastuutahoa tutkimukselle, hoidolle tai kuntoutukselle. Mielenterveystyöstä säädetään mielenterveys-, sosiaalihuolto- ja terveydenhuoltolaeissa. Perusterveydenhuollolle kuuluu mielenterveysttä edistävä ohjaus, neuvonta, tarpeen mukainen psykososiaalinen tuki ja lievien häiriöiden hoito.

Sosiaalihuolto vastaa mielenterveyden edistämisestä ja tuesta, mutta mielenterveyshäiriöiden tutkimus ja hoito eivät kuulu sen tehtäviin.

Erikoissairaanhoidon tehtäviä ovat kiireellinen hoito ja lähetteellä kiireetön vaativa hoito. On huomioitava myös lainsäädännöllinen ero koulu- ja

Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta	§ 28	09.03.2023
Kaupunginhallitus	§ 147	11.04.2023

opiskeluterveydenhuollon tehtävissä. Terveyden ja hyvinvoinnin edistämistyö kuuluu molemmille, mutta vain opiskeluterveydenhuoltoon sisältyvät sairaanhoitopalvelut myös mielenterveyshäiriöiden osalta.

Ratkaiseva kysymys kuuluukin: kuka lopulta vastaa lasten ja nuorten mielenterveyshäiriöiden tutkimuksesta ja hoidosta perustasolla?

Sekä koulu- että opiskeluterveydenhuollon kumppaneina opiskeluhollossa työskentelevät kuraattorit ja psykologit. Myös opettajien kanssa tehtävälle monialaiselle työlle on pitkät perinteet. Ratkaisu olisi myös lapsi- ja nuorilähtöinen, sillä se tarjoaa perustason mielenterveyspalvelut helposti saavutettavina lähipalveluina. Hoitovastuu koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa ei kuitenkaan saa vaarantaa ehkäisevää työtä. Terveydenhoitaja perustyöhön kuuluvat terveystarkastukset ovat tarpeen ongelmien ehkäisemisessä ja niiden varhaisessa tunnistamisessa. Niiden myötä syntyvä tutuus madaltaa avun hakemisen kynnyksiä ja edistää luottamussuhteen rakentumista. Yhteisöllinen opiskeluhoitotyö, kuten kiusaamisen ehkäisy taas vähentää suoraan palvelujen tarvetta. Korona-aika on kasvattanut lasten, nuorten ja perheiden tuen ja myös mielenterveyspalvelujen tarvetta. Palvelut ovat kaikilla tasoilla ruuhkautuneet ja hoitovelka kasvaa."

Päätös Valtuusto päätti lähettää aloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Täytäntöönpano ote/email johdon assistentti Alatalo
lisätään aloiterekisteriin

Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta 09.12.2021 § 148

Talouden tasapainoittamiseksi on eläköityneen terveydenhoitajan toimi päätetty lakkauttaa syksyllä 2021

Terveydenhoitaja on hoitotyön asiantuntija, jonka työssä korostuu vahva terveyden edistämisen näkökulma, aktiivinen työote ja rohkeus itsenäiseen päätöksentekoon.

Lohjan kaupungin koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa terveydenhoitaja tekee työtä terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi sekä itsenäisesti että terveydenhuollon asiantuntijana monialaisissa ja -ammattillisissa työ- ja oppilashuoltoryhmissä. Terveydenhoitajat toteuttavat päivittäisessä työssään itsenäistä vastaanotto toimintaa ja tyypillisesti koulu- ja opiskeluterveydenhoitajien työnkuvaan kuuluu useita eri työpisteitä sekä vaihtelua eri työnkuvien välillä. Yhdellä terveydenhoitajalla voi olla eri ikäisiä oppilaita, jolloin työssä korostuu laaja kasvun ja kehityksen eri vaiheiden hallitseminen ja yksilöllinen eri ikäisten lasten- ja nuorten tarpeiden huomiointi. Itsenäisen ammattikuvan ja työssä pärjäämisen vuoksi työssä korostuu jatkuva ammattitaidon ylläpitäminen / tieto- taidon päivittäminen, hyvät yhteistyötaidot sekä kyky toimia itsenäisesti nopeastikin muuttuvissa tilanteissa (osa Lohjan kaupungin terveydenhoitajien työpisteistä sijoittuu maantieteellisesti kauas kollegoista,

Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta	§ 28	09.03.2023
Kaupunginhallitus	§ 147	11.04.2023

esim. pienet kouluterveydenhuollon yksiköt). Erityisesti ennakoimattomissa toimintaympäristöissä / akuuttitilanteissa kyky nopeaan päätöksentekoon ja toimintaan korostuu. Päivittäistä työtä ohjaa koulu- ja opiskeluterveydenhuollolle laadittu toimintaohjelma. Työhön kuuluu lakisääteisten määräaikaistarkastusten toteuttamisen lisäksi laaja- alaista rokottamista, yksilöllistä oppilashuoltoa terveydenhoitoa koskevissa asioissa sekä yleisesti laajojen asia- ja toimintakokonaisuuksien hallintaa. Tiivis yhteistyö koulupsykologien, kuraattorien, lääkäreiden sekä koulun opetuspuolen kanssa kuuluvat tärkeänä osana päivittäiseen työhön.

Joka toinen vuosi THL:n kautta toteutettava, ja viimeksi kuluvana vuonna 2021 tehdyn kouluterveyskyselyn tulosten pohjalta on nostettu esiin, että vallitsevan koronapandemian aikana lasten- ja nuorten ahdistus- ja masennusoireilu on selkeästi lisääntynyt ja mielen hyvinvointi heikentynyt. Erityisesti tyttöjen sosiaalinen ahdistuneisuus on lisääntynyt. Yksinäisyys sekä koulu- uupumus ovat myös lisääntyneet. Kouluterveydenhuollossa tämä näkyy lisääntyneinä sekä pidentyneinä vastaanottokäynteinä sekä voimakkaasti ruuhkautuneena hoitonohjauksena eri yhteistyötahojen suuntaan (koulupsykologit, kuraattorit, muu mielenterveyden tuki). Terveydenhoitajan tehtäväkenttä on laajentunut entisestään. Koronapandemia on kasvattanut hoitovelkaa koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa ja terveydenhoitajan ennaltaehkäisevän perustyön ohelle on noussut aiempaa suurempaan rooliin lasten, nuorten ja koko perheiden tuki myös mielenterveydellisissä haasteissa. Koko kouluympäristön terveellisuuden ja turvallisuuden sekä yleisen kouluyhteisön hyvinvoinnin edistäminen ja seuranta on noussut myös aiempaa suurempaan rooliin.

Terveydenhoitajien tehtäväkenttä on laaja ja yksittäisen terveydenhoitajan vastuukenttä voi muodostua useasta erilaisesta työpisteestä. Työpisteiden välillä joudutaan tekemään viikoittaista jakoa, joka näkyy luonnollisesti terveydenhoitajan tavoitettavuudessa eri työpisteiden välillä. Tämä pirtaleisuus lisää työn haasteellisuutta oppilasmäärän vaihdellessa Lohjalla jopa n. 550- 900 oppilaan välillä / terveydenhoitaja.

THL:n henkilöstömitoituksen mukaan kouluterveydenhoitotyön onnistumisen edellytyksenä on määrällisesti riittävä ja ammattitaitoinen henkilöstö. THL:n mitoitussuosituksen mukaan kouluterveydenhuollossa tulee tällä hetkellä olla yksi kokopäiväinen ja ympärivuotinen terveydenhoitaja 600 oppilasta kohti. Oppilasmäärä on laskennallinen eli tarkoittaa oppilasmäärä yhtä terveydenhoitajahenkilötyövuotta kohti.

Terveydenhoitajan laskennallisen oppilasmäärän tulee kuitenkin olla pienempi, jos

- terveydenhoitaja työskentelee useassa koulussa
- käytössä ei ole riittävästi muita opiskeluhoillon palveluja
- paikallisissa lasten ja nuorten mielenterveyspalveluissa on puutteita
- terveydenhoitajan työparina ei ole kouluterveydenhuoltoon perehtynyttä lääkäriä
- oppilaissa on paljon erityistä tukea tarvitsevia (esim. erityisopetusta saavat/erityiskoulujen oppilaat, maahanmuuttajat, syrjäytymisuhan alla

Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta	§ 28	09.03.2023
Kaupunginhallitus	§ 147	11.04.2023

olevat moniongelmaiset nuoret)

- terveydenhoitaja toimii myös muissa palveluissa ja joutuu ylläpitämään laajaa ajantasaista osaamista erilaisissa työtehtävissä.
(Henkilöstömitoitukset - THL)

Luottamuksellinen, tuttu ja koululta säännöllisesti tavoitettava terveydenhoitaja madaltaa lasten- ja nuorten kynnystä hakeutua terveydenhoitajan vastaanotolle terveyttä ja mieltä askarruttavissa ajankohtaisissa asioissa. Lohjan alueen opiskeluterveydenhoitajat osallistuvat vuosittain myös lohjalaisten kutsuntaikäisten kutsuntatarkastusten toteutukseen.

Koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa toteutettava terveyttä edistävä työ on erittäin arvokasta koulumaailmassa esiin tulevien ongelmien ehkäisemisessä ja niiden varhaisessa tunnistamisessa.

Lapset ja nuoret tarvitsevat tuoreimpien kouluterveyskyselyjen pohjalta aiempaa enemmän tukea ja moniammatillista apua mm. mielenterveysongelmien hoitoon kouluilla ja tähän tarvitaan luonnollisesti työntekijäresurssia. SOTE- ammattilaisten liikehdintä on työmarkkinoilla kuluvan vuoden aikana selkeästi lisääntynyt ja osaavan hoitohenkilöstön osalta rekrytointihaaste kasvanut. Valtakunnallisesti hoitajapula alkaa monessa organisaatiossa olla yleinen ongelma, osassa toimipisteissä on jopa krooninen pula osaavasta hoitohenkilökunnasta.

Laajan tehtäväkentän hoitaminen vaatii riittävää resurssia, hyvinvoiva henkilöstö lisää vetovoimaisuutta sekä työyhteisön pitovoimaa ja sitä kautta sitouttaa henkilöstöä työyksiköissä. Lohjalla on tällä hetkellä koulu- ja opiskeluterveydenhoitajien suhteen erittäin ammattitaitoinen ja osaava henkilökunta. Tästä ammattitaitoisesta henkilöstöresurssista tulisi nyt ehdottomasti pitää kiinni ja resurssien vähentämisen sijaan painoarvoa tulisi päinvastoin kohdentaa resurssien ja ammattitaitoisen henkilöstön riittävyyden varmistamiseen myös tulevaisuudessa. Vain tätä kautta olemme turvaamassa lohjalaisten lasten ja nuorten ajantasaiset, kattavat ja yksilölliset koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palvelut Lohjan alueen kouluilla ja oppilaitoksissa nyt ja tulevaisuudessa.

Talouden tasapainottamistoimenpideesitys on pohjautunut syntyvyyden laskuun. Lohjan kaupungissa lasten syntyvyys on ollut pitkään noin 600 lasta / vuosi, mutta vuoden 2011 jälkeen syntyvyys on koko ajan tasaisesti laskenut. Vuonna 2016 syntyneet ovat olleet ensimmäinen ikäluokka Lohjalla, joka on jäänyt alle 400 lapsen. Vuonna 2020 syntyneitä on ollut 316. Vaikka Lohjalle on muuttanut viime vuosina lapsiperheitä ja ikäluokat ovat kasvaneet jonkin verran, ovat ikäluokat selkeästi pienempiä kuin ennen vuotta 2010 syntyneet. Nämä alle 400 oppilaan ikäluokat ovat vasta siirtymässä perusopetukseen ja vaikutuksen alkavat vasta tulevina vuosina, kun suuret ikäluokat väistyvät ja pienemmät ikäluokat aloittavat alakoulun.

Aloitteeseen ei ole tehty lapsivaikutusten arviointia aikaresurssin puutteen vuoksi. Yleisesti voidaan todeta, että lisäresurssointi

Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta	§ 28	09.03.2023
Kaupunginhallitus	§ 147	11.04.2023

kouluterveydenhuoltoon hyödyttäisi laajasti kaikkia koulu- ja opiskeluterveydenhuollon piirissä olevia oppilaita, koska asiakasmäärä yhtä terveydenhoitajaa kohden pienentyisi.

Lisätiedot osastonhoitaja Paula Malinen, paula.malinen@lohja.fi
varhaiskasvatuspäällikkö Anu Koivumäki, anu.koivumaki@lohja.fi

Esitys
Sivistysjohtaja Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta päättää

1. merkitä aloitteen tiedoksi;
2. todeta, että kouluterveydenhoitajan toimea ei säilytetä taloudellisista syistä;
3. esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että aloite on loppuun käsitelty.

Vastaesitys Anne-Mari Vainio teki Mika Eskolan, Reeta Kinnusen, Jouni Lindenin, Jani Mélingin, Mika Ruohosen ja Elli Syvähuokon kannattamana vastaesityksen:

Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta päättää

1. merkitä aloitteen tiedoksi;
2. esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että aloite pidetään vireillä.

Äänestys Puheenjohtajan esityksestä äänestys suoritettiin sähköisenä äänestyksenä siten, että esittelijän päätösesitystä kannattavat äänestävät JAA Anne-Mari Vainion vastaesitystä kannattavat EI.

JAA äänestivät Lehtonen Akseli, Niemimaa Juha, Piekka Tuija ja Ristaniemi Teija

EI äänestivät Eskola Mika, Himmanen Heidi, Kinnunen Reeta, Linden Jouni, Méling Jani, Ruohonen Mika, Syvähuoko Elli ja Vainio Anne-Mari

Puheenjohtaja totesi äänin 8-4 Anne-Mari Vainion vastaesityksen voittaneen.

Päätös Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta päätti

1. merkitä aloitteen tiedoksi;
2. esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että aloite pidetään vireillä.

Täytäntöönpano kaupunginhallitus

Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta	§ 28	09.03.2023
Kaupunginhallitus	§ 147	11.04.2023

Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta 09.03.2023 § 29

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue on 30.1.2023 saapuneella viestillä ohjeistanut niiden keskeneräisten valtuustoaloitteiden, joiden sisältöjen osalta toimivalta on osana pelastus-, sosiaali- ja terveystalouden järjestämisvastuun siirtoa siirtynyt hyvinvointialueelle 1.1.2023 alkaen, seuraavasti:

”Kunnanvaltuutettujen 31.12.2022 mennessä jättämät valtuustoaloitteet käsitellään siinä kunnassa, jossa ne ovat tulleet vireille. Valtuustoaloitteita ei ole syytä siirtää hyvinvointialueen käsiteltäväksi. Lohjan kaupungin tulee todeta, että aloite on loppuun käsitelty, koska toimivalta on siirtynyt hyvinvointialueelle.”

Lisätiedot	sivistysjohtaja Juha-Pekka Lehmus, juha-pekka.lehmus@lohja.fi
Oheismateriaali	- Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen 30.1.2023 viesti - kopio Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen hallintosäännöstä koskien valtuutettujen aloitteita ja talousarvioaloitteita
Esittelijä	Sivistysjohtaja Lehmus Juha-Pekka
Päätösehdotus	Lasten, nuorten ja perheiden lautakuntaa päättää 1. merkitä selvityksen tiedoksi; sekä 2. esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuustolle aloitteen loppuun käsitellyksi.
Päätös	Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta päätti esityksen mukaan.
Täytäntöönpano	kaupunginhallituksen listalle -----

Kaupunginhallitus 11.04.2023 § 147

Lisätiedot	sivistysjohtaja Juha-Pekka Lehmus, juha-pekka.lehmus@lohja.fi
Oheismateriaali	- Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen 30.1.2023 viesti - kopio Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen hallintosäännöstä koskien valtuutettujen aloitteita ja talousarvioaloitteita
Esittelijä	Kaupunginjohtaja vs. Lehmus Juha-Pekka
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus päättää 1. merkitä tiedoksi saadun selvityksen, 2. tehdä kaupunginvaltuustolle seuraavan päätösesityksen:

Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta	§ 28	09.03.2023
Kaupunginhallitus	§ 147	11.04.2023

Valtuusto päättää merkitä aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös Kaupunginhallitus päätti esityksen mukaan.

Täytäntöönpano valtuuston esitylistalle

Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta	§ 28	03.03.2022
Kaupunginhallitus	§ 86	14.03.2022
Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta	§ 29	09.03.2023
Kaupunginhallitus	§ 148	11.04.2023

Valtuustoaloite erityislasten palveluiden parantamisesta

156/05.00/2022

Kaupunginvaltuusto 19.05.2021 § 82

Valtuutettu Lotta Paakkunainen esitti Keskustan valtuustoryhmän puolesta seuraavan aloitteen, jonka olivat lisäksi allekirjoittaneet valtuutettu Merja Eräpolku Kristillisdemokraattien valtuustoryhmän puolesta, Vasemmistoliiton valtuutetut Birgit Aittakumpu ja Tiina Liimatainen, Vihreiden valtuutetut Jani Méling ja Laura Skaffari, Sosialidemokraattien valtuutetut Markku Saarinen ja Jaana Silander sekä Perussuomalaisten valtuutetut Piritta Poikonen, Janne Turunen ja Kari Turunen ja Perussuomalaisten varavaltuutetut Sirje Mänd ja Merja Nevalainen.

”Valtuustoaloite, että selvitetään nepsy-tukityömuodon ottamista osaksi kokonaisvaltaista perhe- ja vammaistyötä neuropsykiatrisesti oireileville lapsille, nuorille ja heidän perheilleen erityislasten palveluiden parantamiseksi.

Erityislapsien ja heidän perheittensä tukimuodot pirstoutuvat mm. kasvatuksen ja koulutuksen, sosiaali- ja terveydenhuollon alaisen vammaispalvelun ja erikoissairaanhoidon alueille. Tämän vuoksi perheet usein putoavat väliin, jossa kaikki osapuolet sanovat "ei kuulu meille, vaan noille" ja liian usein lapsi päätyy lastensuojelun asiakkaaksi. Ongelmien ratkaisemiseksi tulisi luoda malli, jossa ongelmat tunnistetaan ja hoitoon- ja tutkimuksiin ohjaus toimii. Toimimaton hoitopolku kuormittaa lapsia ja heidän vanhempiaan ja ruuhkauttaa jo ennestään kiireistä lastensuojelua.

Neuropsykiatrisista ongelmista kärsivien lasten ja nuorten on päästävä tarvitsemansa tuen piiriin jo ongelmien varhaisvaiheessa. Tällöin säästetään paljon resursseja ja inhimillistä hätää. Myös perheiden tuki ja osallisuus lapsensa hoitoon ja tuen suunnitteluun pitää toteutua nykyistä paremmin. Palvelun tulee toimia matalan kynnyksen palveluna ilman lähetteitä. Selvityksen myötä tulee luoda myöskin selkeät ohjeet perheille ja työntekijöille siitä, ketkä saavat näitä palveluita, mistä ja millä perusteilla.

Lapsi- ja perhepalvelujen muutosohjelmassa (Lape) edistetään koordinoitua sektorirajat ylittävää palveluyhteistyötä. Kaupungissamme tulisi ottaa ohjenuoraksi Käypä hoito -suositukseen perustuen keskittymishäiriöisen ja levottoman lapsen ja nuoren (ADHD) hoitopolun ohjeistus. Hoitopolun tarkoituksena on koota lapsen tai nuoren kehitystä tukevia neuvolan, varhaiskasvatuksen, esiopetuksen, peruskoulun, kouluterveydenhuollon, toisen asteen oppilaitosten, opiskeluterveydenhuollon, terveysaseman, perheneuvolan sekä lapsiperheiden sosiaaliohjauksen, sosiaalityön ja lastensuojelun palveluja.

Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta	§ 28	03.03.2022
Kaupunginhallitus	§ 86	14.03.2022
Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta	§ 29	09.03.2023
Kaupunginhallitus	§ 148	11.04.2023

Elämä erityisnuoren tai -lapsen kanssa ei ole helppoa. Kun nuoren tilannetta ei olla arvioitu lääketieteellisesti ja ongelmaa ei olla diagnosoitu voi olla vaarana syrjäytyminen monien kauempi kantoisten ongelmien syntymisen myötä, joista suurimpana koulunkäynnin vaikeudet. Erityislusten ja -nuorten määrän lisääntyessä opetusryhmissä yksilöllinen opastus ja ohjaus on liian kuormittavaa opettajalle. Erityisnuorella luki- ja oppimisvaikeuksien myötä ei ole tarpeeksi tukea ja henkilökohtaisempaa opetusta saatavilla ja rankka opiskelu jää nuorelle itsellensä tai lähimmäisten murehdittavaksi. Useimmiten koulunkäynti ongelmat saatetaan sysätä jo stressaantuneen nuoren niskaan motivaatio-ongelmina, jolloin todellinen sairaus tai taudinkuva jää tutkimatta. Nuori voi kokea kovaa painostusta ja sitä kautta toivottomuutta muuttaa tilannetta tai hankkia apua. Epämotivoitunut nuori voi todellisuuudessa kärsiä keskittymishäiriöstä tai lukihäiriöstä läheisten ja koulun asiasta tietämättä.

Selkeä tavoitteellinen maali voidaan tavoittaa käsi kädessä ohjausta käyttäen, joka jättää nuoren kuitenkin itse vastuulliseksi, jolloin tavoitteen täytyessä voit nuori myös kokea onnistumista itsessään. Itsevarmuus ja ilo kasvaa ja samankaltaisen kokemuksen hankkiminen voi ollakin jo itsenäisempää ja oma-aloitteellisempää. Tuen puuttuessa tai sen vääränlaisessa antamisessa on vaarana sama riittämättömyyden tunne ja sitä kautta rauhattomuuden ja levottomuuden lisääntyminen kuin koulumenestyksen kohdallakin. Oli tavoite, harrastus tai arkinen asia kyseessä, on jokaiselle nuorelle tärkeää onnistua ja kasvaa sitä kautta kohti itsenäistä aikuiselämää. Erityisnuori ei välttämättä osaa oikealla tavalla kysyä tarvittaessakaan apua, koska heikko itsetunto ja aiemmat syytökset voivat varjostaa syvään ja pitkään. Avunpyyntö voi tulla kiukun ja negatiivisuuden kautta ulos tai huomiota herätetään käyttäytymällä typerästi, tekemällä pahuuksia tai pahimmassa tapauksessa satuttamalla itseään tai muita. Tällöin on jo ammattilaisavun mukaan pyytäminen tärkeää, jotta elämä saadaan raiteilleen ja perimmäinen syy pahaan oloon selvitettyä. Murrosikä, koulumaailma, paine ja odotukset nuorelle ovat musertavan suuret ja emme voi olettaa nuoren toimivan vastuullisen aikuisen tavoin. Nuoret oppivat nopeasti oikeanlaiset sopivat toimintatavat, mutta aikuiset lähimmäiset sekä koulu ovat niitä, joiden tehtävänä on kärsivällisesti opettaa ja antaa esimerkkinsä niihin.

Lähde: Käypä hoito ADHD (aktiivisuuden ja tarkkaavuuden häiriö)
<https://www.kaypahoito.fi/hoi50061>

Päätös	Valtuusto päätti lähettää aloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.
Täytäntöönpano	ote/email johdon assistentti Alatalo lisätään aloiterekisteriin

---

Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta	§ 28	03.03.2022
Kaupunginhallitus	§ 86	14.03.2022
Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta	§ 29	09.03.2023
Kaupunginhallitus	§ 148	11.04.2023

Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta 03.03.2022 § 28

Lohjan perhekeskuksilla on merkittävä rooli erityislasten palvelujen kehittämisessä ja tuottamisessa. Perhekeskuspalvelut yhdistävät lasten, nuorten ja perheiden palvelut varhaisen puuttumisen kokonaisuudeksi, jonka tarkoituksena on helpottaa ja madaltaa palveluun pääsyä. Periaatteena on edistää perhelähtöistä palvelua yhdistämällä sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisten osaaminen saman katon alle sekä kohdata perheet ja heidän tarpeensa ennakoivasti ja kokonaisvaltaisesti. Perhekeskus Purjeessa toimii neuvola, ehkäisevä perhetyö ja kotipalvelu, kasvatus- ja perheneuvonta sekä lasten ja nuorten tutkimus- ja kuntoutusryhmä. Perhekeskus Aurlahdessa toimii neuvola, ehkäisevä perhetyö ja kotipalvelu sekä puhe- ja fysioterapia. Palveluja tarjotaan perhekeskusten tiloissa, etävastaanotoilla, perheiden kotona, nuorisokeskuksessa, varhaiskasvatuksessa ja kouluilla.

Erityislasten hoitopolku alkaa varhain lasten kehitysviiveiden havaitsemisesta neuvolassa. Tarvittavat jatkotoimenpiteet käynnistyvät tapauskohtaisesti toiminta-, fysio- ja/tai puheterapeutilla ja/tai kasvatus- ja perheneuvolassa. Tarpeen mukaisesti yhdessä perheen kanssa laaditaan perhekeskuksen palvelusuunnitelma, jossa arvioidaan nykytilanne ja tarvittavat muut tukimuodot. Vanhempien jaksamisen tueksi on mahdollisuus järjestää ehkäisevää perhetyötä ja kotipalvelua. Yhteistyötä tehdään varhaiskasvatukseen, koulujen, seurakunnan ja järjestöjen kanssa.

Yksilötapaamisten lisäksi lasten kehitystä tukevat erilaiset ryhmämuotoiset tapaamiset, kuten motorikka-, toiminta-, malliti- ja tunnetaitoryhmät. Erityislasten vanhemmille tarjotaan Strategia –valmennusryhmiä sekä käytännön ohjausta ja arjen jaksamista tukevia Ihmeelliset vuodet –ryhmiä.

Useimmissa kunnissa erityislapsille suunnattujen terapia- ja psykologisten tutkimusten jälkeiset neurologiset arviot ja Kela –lausunnot tehdään erikoissairaanhoidossa. Lohja on ainoa kaupunki Vantaan ja Tampereen lisäksi, jossa perusterveydenhuolto hoitaa arviot ja laatii Kelalle lasten kuntoutusta vaativat lausunnot. Lohjalla niistä huolehtii perhekeskus Purjeessa toimiva lasten ja nuorten tutkimus- ja kuntoutusryhmä (LATUKU). Käytännössä yhtään erityislasta ei tarvitse Lohjalla lähettää erikoissairaanhoidon tutkimuksiin.

Tutkimus- ja kuntoutusryhmässä työskentelee lastenneurologi, puheterapeutti, fysioterapeutti, neuropsykologi, toimintaterapeutti sekä perheneuvolan psykologi tai perheneuvoja. LATUKU:n tehtävänä on keskitetysti tutkia lasten ja nuorten kehitykseen liittyviä haasteita ja ongelmia. Tavallisimpia erityislasten käsiteltäviä asioita ovat erilaiset puheen ja liikunnallisen kehityksen viiveet, tarkkaavaisuuteen ja keskittymiseen liittyvät ongelmat sekä muut oppimisen ja sosiaalisen vuorovaikutuksen ongelmat. Lääketieteellisten ja terapeuttisten arviointien

Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta	§ 28	03.03.2022
Kaupunginhallitus	§ 86	14.03.2022
Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta	§ 29	09.03.2023
Kaupunginhallitus	§ 148	11.04.2023

ja tutkimusten valmistumisen jälkeen ryhmä antaa suosituksen mahdollisista lapsen tai nuoren tarvitsemista tukitoimista. Joskus tällaiseksi riittää neuvonta ja ohjaus tutkimuskäyntien yhteydessä, mutta toisinaan tarvitaan säännöllistä kuntoutusta muiden tukitoimien lisäksi. Tavallisimpia tällaisia kuntoutusmuotoja ovat fysio-, puhe- ja toimintaterapia.

Lohjalla on aktiivisesti koulutettu Nepsy –valmentajia neuropsykiatrisesti oireilevien lasten kuntoutuksen tukemiseksi. Tällä hetkellä koulutettuja valmentajia on laajasti eri työyksiköissä 15 ja Tulevaisuuden Sote –keskus ja Koulu kunnossa –hankkeiden kautta valmentajia tullaan kouluttamaan lisää. Koko Länsi-Uudenmaan tulevalle hyvinvointialueella tulee työskentelemään 50 nepsy-valmentajaa.

Lohjalla ehkäisevien palvelujen rinnalla on vuonna 2019 käynnistetty Lapset SIB –ohjelma (Social Impact Bond). Ohjelmassa haetaan ja arvioidaan vaikuttavia yhteistyön muotoja 4 – 8-vuotiaille lapsille ja perheille silloin, kun vanhemmuus haastaa ja lapsi tarvitsee tukea sosiaalisissa taidoissa, itsesäätelyssä tai tunne-elämän ongelmissa. Ohjelman kautta perheiden on mahdollista saada perhekumppani, joka kulkee perheen rinnalla, auttaa haasteissa ja palvelujen yhteensovittamisessa. Mukana hankkeessa on Lohjan kaupungin lisäksi Lastensuojelun keskusliitto, FIM ja SOS-Lapsikylä.

Syksyllä Perhekeskus Purjeessa avattiin Nepsy –neuvontapuhelin alle 18 –vuotiaille lapsille ja heidän vanhemmilleen sekä muille ammattilaisille. Puhelimessa päivystää kaupungin sosiaali- ja terveydenhuollon sekä sivistystoimen ammattilaisia oman työnsä ohessa.

Perhekeskusten ja sen osana erityislasten palvelujen kehittämistyö jatkuu Tulevaisuuden sote-keskus –hankkeen tavoitteiden mukaisesti kymmenen Länsi-Uudenmaan kunnan hyvinvointialueen yhteistyönä. Lohja osallistuu aktiivisesti myös perhekeskusten valtakunnalliseen Sosiaali- ja terveysministeriön sekä Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen linjaamaan kehittämistyöhön.

Lisätiedot nuoriso- ja erityispalveluiden päällikkö Merja Hukkanen,
merja.hukkanen@lohja.fi

Esittelijä Sivistysjohtaja Lehmus Juha-Pekka

Päätösehdotus Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta päättää

1. merkitä aloitteen tiedoksi;

2. esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että aloite on loppuun käsitelty.

Päätös Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta päätti esityksen mukaan.

Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta	§ 28	03.03.2022
Kaupunginhallitus	§ 86	14.03.2022
Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta	§ 29	09.03.2023
Kaupunginhallitus	§ 148	11.04.2023

Täytäntöönpano Kaupunginhallitus

Kaupunginhallitus 14.03.2022 § 86

Lisätiedot	nuoriso- ja erityispalveluiden päällikkö Merja Hukkanen, merja.hukkanen@lohja.fi
Esittelijä	Kaupunginjohtajan viran väliaikainen hoitaja Perämäki Pasi
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus päättää <ol style="list-style-type: none"> merkitä tiedoksi saadun selvityksen; sekä tehdä kaupunginvaltuustolle seuraavan päätösesityksen: Valtuusto päättää hyväksyä aloitteen loppuun käsitellyksi. tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta kokouksessa.
Vastaesitys	Keskustelun kuluessa kaupunginhallituksen varajäsen Lotta Paakkunainen teki kaupunginhallituksen jäsenten Laura Skaffarin, Hannele Maittilan ja Markku Saarisen sekä kaupunginhallituksen 2. varapuheenjohtajan Taina Lackmanin kannattamana seuraavan vastaesityksen: "Vastaesitys aloitteen uudelleen valmitelusta. Perustelut: Kaupunki on tehnyt hyviä muutoksia ja parannuksia palveluihin, mutta ne ovat edelleen riittämättömiä. Erityisperheiden palveluohjaus on riittämätöntä, neuropsykiatristen haasteiden tunnistaminen esimerkiksi varhaiskasvatuksessa ja koulussa on liian epätasalaatuista eri koulualueiden välillä. Kaikki perheet eivät ole tasa-arvoisia palvelujen saatavuudessa. Lastensuojeluun ohjataan edelleen lapsia ja nuoria, joiden palvelutarve on neuropsykiatrisessa kuntoutuksessa. Nuorisopsykiatrian (HUS) ja kaupungin neuropsykiatrin jonot ovat kestävämmät erityisperheet (neurovähemmistö) jäävät vielä liian moni ilman oikea-aikaista apua. Valmistelussa tulee huomioida: Käypä hoito -suositus, vahvempi panostus neuropsykiatristen haasteiden tunnistamiseen koulutukseen ja palvelunohjaukseen. Valmistelussa tulee myös huomioida kuinka neurovähemmistöperheet saavat tietoa palveluista ja palvelujen saavutettavuus." Kaupunginhallituksen puheenjohtaja tiedusteli voidaanko asiassa olla yksimielisiä. Koska kukaan ei vastustanut tehtyä vastaesitystä, totesi

Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta	§ 28	03.03.2022
Kaupunginhallitus	§ 86	14.03.2022
Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta	§ 29	09.03.2023
Kaupunginhallitus	§ 148	11.04.2023

kaupunginhallituksen puheenjohtaja sen tulleen yksimielisesti kaupunginhallituksen päätökseksi.

Päätös Kaupunginhallitus päätti palauttaa aloitteen uudelleen valmisteluun.

Täytäntöönpano ote/email nuoriso- ja erityispalveluiden päällikkö, Hukkanen merkitään aloiteluettelon

-----
Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta 09.03.2023 § 30

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue on 30.1.2023 saapuneella viestillä ohjeistanut niiden keskeneräisten valtuustoaloitteiden, joiden sisältöjen osalta toimivalta on osana pelastus-, sosiaali- ja terveystalouden järjestämismääräysten siirtoa siirtynyt hyvinvointialueelle 1.1.2023 alkaen, seuraavasti:

”Kunnanvaltuutettujen 31.12.2022 mennessä jättämät valtuustoaloitteet käsitellään siinä kunnassa, jossa ne ovat tulleet vireille. Valtuustoaloitteita ei ole syytä siirtää hyvinvointialueen käsiteltäväksi. Lohjan kaupungin tulee todeta, että aloite on loppuun käsitelty, koska toimivalta on siirtynyt hyvinvointialueelle.”

Lisätiedot sivistysjohtaja Juha-Pekka Lehmus, juha-pekka.lehmus@lohja.fi

Oheismateriaali - Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen 30.1.2023 viesti
- kopio Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen hallintosäännöstä koskien valtuutettujen aloitteita ja talousarvioaloitteita

Esittelijä Sivistysjohtaja Lehmus Juha-Pekka

Päätösehdotus Lasten, nuorten ja perheiden lautakuntaa päättää

1. merkitä selvityksen tiedoksi; sekä
2. esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuustolle aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta päätti esityksen mukaan.

Täytäntöönpano kaupunginhallituksen listalle

Kaupunginhallitus 11.04.2023 § 148

Lisätiedot sivistysjohtaja Juha-Pekka Lehmus, juha-pekka.lehmus@lohja.fi

Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta	§ 28	03.03.2022
Kaupunginhallitus	§ 86	14.03.2022
Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta	§ 29	09.03.2023
Kaupunginhallitus	§ 148	11.04.2023

Oheismateriaali - Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen 30.1.2023 viesti
- kopio Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen hallintosäännöstä koskien
valtuutettujen aloitteita ja talousarvioaloitteita

Esittelijä Kaupunginjohtaja vs. Lehmus Juha-Pekka

Päätösehdotus Kaupunginhallitus päättää

1. merkitä tiedoksi saadun selvityksen,

2. tehdä kaupunginvaltuustolle seuraavan päätösesityksen:

Valtuusto päättää merkitä aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös Kaupunginhallitus päätti esityksen mukaan.

Täytäntöönpano valtuuston esityslistalle

Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 29	16.03.2023
Kaupunginhallitus	§ 149	11.04.2023

Kuntalaisaloite: haja-asutuksen jätevesiasetus 157/2017 otetaan käyttöön Lohjalla

187/11.03.02/2022

Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto 16.03.2023 § 29

██████████ (ei suostumusta nimen julkaisemiseen) esittää 19.3.2021 saapuneessa aloitteessa seuraavaa:

”Esitän kuntalaisaloitteena, että Suomessa vuonna 2017 voimaan astunut jätevesiasetus 2017/157 otetaan käyttöön myös Lohjalla.

Jätevesiasetuksen periaatteet tulee jalkauttaa Lohjalla osaksi määräyksiä ja virkamiestoimintaa koskien haja-asutusalueen vakituisia asuntoja ja vapaa-ajan asuntoja.

Osana kuntalaisaloitetta esitän, että Lohjan nettisivut päivitetään ko. asian osalta. Lohjan nettisivuilta jokainen tulisi voida oman kiinteistönsä osalta, tai esimerkiksi kiinteistökauppaa harkitsevana, tutkia voimassa olevia ohjeita ja käytäntöjä liittyen Lohjan jätevesimääräyksiin haja-asutusalueella.

Uudessa laissa on uusia määräyksiä ja ainakin nämä tulisi ohjeistaa liittyen mm.:

- poikkeamislupaa haettaessa tarvittavan jätevesisuunnitelman 157/2017 § 6 laatimisohteet
- Tontilla, esim. vesikaivon, harmaavesisuodattimen, kompostihuussin ja umpisäiliön välillä noudatettavista suojaetäisyyksistä
- Perusteet, joilla esim. umpisäiliön saa tai ei saa rakentaa kiinteistölle

Nykyisiä Lohjan ympäristönsuojelumääräyksiä noudattamalla rikkoo voimassa olevaa lainsäädäntöä. Esimerkiksi jätevesijärjestelmien sallitut suurimmat ravinnepäästöt ovat ympäristönsuojelumääräyksissä aivan liian löyhät. Lisäksi vuoden 2011 käytöstä poistetussa lainsäädännössä sekä Lohjan ohjeistuksessa tunnetaan myös sakokaivojärjestelmät, jotka nykylaki kieltää täysin.

Lisäksi periaatteet huussijätteen käsittelystä ja sijoittamisesta herkillä alueilla, kuten ranta-alueilla, puuttuvat nykymääräyksistä.

Hyviä ohjeita haja-asutusalueiden jätevesiä koskevan lainsäädännön noudattamiseen ja ohjeistuksen päivittämiseen ovat laatineet Ympäristöministeriö ja Kuntaliitto. Ympäristöministerin ohje Haja-asutuksen jätevedet – Lainsäädäntö ja käytännöt (2017) sekä kuntaliiton ohje 2019 ympäristönsuojelumääräysten päivittämiseksi Ympäristönsuojelumääräysten laatiminen (2019).”

Lohjan kaupunkikehityksen selvitys:

Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 29	16.03.2023
Kaupunginhallitus	§ 149	11.04.2023

Haja-asutuksen jätevesien käsittelystä ja johtamisesta säädetään ympäristönsuojelulain (527/2014, YSL) 16 luvussa, asetuksessa talousjätevesien käsittelystä viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla (157/2017, hajajätevesiasetus), vesilaissa (587/2011, VL) ja vesihuoltolaissa (119/2001, VHL). Käsittelyyn liittyviä säännöksiä on maankäyttö- ja rakennuslaissa (132/1999, MRL) ja sen nojalla annetuissa asetuksissa, jätelaissa (646/2011, JL), jätteistä annetussa asetuksessa (179/2012, JA) ja terveydensuojelulainsäädännössä kuten terveydensuojelulaissa (763/1994, TSL) ja terveydensuojeluasetuksessa (1280/1994, TSA).

Haja-asutuksen jätevesiasetus (157/2017) on Lohjan kaupungissa voimassa. Asetuksen tai muun lakia alemman asteisen säädöksen säännöstä ei perustuslain 107 §:n mukaan saa soveltaa tuomioistuimessa tai muussa viranomaisessa, jos säännös on ristiriidassa perustuslain tai muun lain esim. ympäristönsuojelulain tai MRL:n kanssa. Kuten Lohjan ympäristönsuojelumääräysten yksityiskohtaisissa perusteluissa todetaan (3.2): ”Ympäristönsuojelumääräys syrjäytyy, jos myöhemmin annetaan ylemmänasteinen normi samasta asiasta. Esimerkiksi valtioneuvoston asetusta talousjätevesien puhdistamisesta tulee noudattaa ylemmän asteisena normina, jos ympäristönsuojelumääräykset eivät johtaisi yhtä hyvään puhdistustasoon.”

Kuntalaisaloitteessa on esitetty, että Lohjan ympäristönsuojelumääräyksissä mainitut sakokaivojärjestelmät olisivat nykyisessä jätevesilainsäädännössä kiellettyjä. Saostuskaivot kelpaavat nykyisenkin lainsäädännön mukaan jätevesijärjestelmän esikäsittelyjärjestelmäksi ennen varsinaista jätevesienkäsittelymenetelmää, jos ne toimivat saostussäiliön tavoin (vesitiiviys). Ainoana jätevedenkäsittelyjärjestelmänä tiiviitkään saostuskaivot (saostussäiliöt) eivät täytä jätevesilainsäädännön vaatimaa perustason puhdistusvaatimusta, vaan niiden puhdistustehoa tulee täydentää esimerkiksi rakennettavalla maahanimeyttämöllä tai maasuodattamalla sekä tarvittaessa tehostaa järjestelmää fosforin lisäpoistolla (kaikkien jätevesien käsittelyn kohdalla).

Haja-asutuksen jätevesien käsittelyä koskevat määräykset ja ohjeet perustuvat lähtökohtaisesti YSL 156 § ja 202 §:iin. Ympäristönsuojelulaissa tai haja-asutuksen jätevesiasetuksessa (157/2017) ei ole määrätty jätevesijärjestelmien suojaetäisyyksistä. Kuntien työtä helpottaakseen, ympäristöministeriö on koonnut esimerkkejä yleisesti käytetyistä ohjeellisista suojaetäisyyksistä. Ympäristöministeriön ohjeessa (2017) ”Haja-asutuksen jätevedet – Lainsäädäntö ja käytännöt” on taulukoitu esimerkkejä yleisesti käytetyistä ohjeellisista suojaetäisyyksistä. Tilanne voi kuitenkin vaihdella kuntakohtaisesti. Kunta määrittelee suojaetäisyydet ympäristölähtöisesti ja sillä on oikeus käyttää määrittelyssä harkintaa. Lohjan kaupunki on määritellyt omat jätevesien käsittelylaitteistojen suojaetäisyysvaatimukset Lohjan ympäristönsuojelumääräyksissä (Lohjan kaupunginvaltuusto 14.1.2015 § 5, voimaantulo 29.6.2017 (KHO 29.6.2017)). Nämä suojaetäisyysvaatimukset koskevat myös umpisäiliöitä. Tontin olosuhteista johtuen voidaan vesitiiviille säiliörakennelmalle

Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 29	16.03.2023
Kaupunginhallitus	§ 149	11.04.2023

kuitenkin hyväksyä pienemmät suojaetäisyydet.

YSL:n 202 §:n mukaisissa kuntien ympäristönsuojelumääräyksissä voidaan antaa myös esimerkiksi pohjaveden pilaantumista ehkäiseviä rajoituksia. Kunnat voivat ympäristönsuojelumääräyksillä määritellä pilaantumiselle herkille alueille ja vesistöille perustason vaatimusta ankarampia vaatimuksia. Kaiken kaikkiaan YSL (527/2014) muutos (19/2017), hajavesiasetuksen (157/2017) sekä kuntien ympäristönsuojelumääräysten säännökset ovat vähimmäisvaatimuksia. Ankarampia määräyksiä voidaan antaa kunnan rakennusjärjestyksessä, kaavoissa ja rakentamisen poikkeamispäätökseen sisältyvissä lupamääräyksissä, mikäli ne ovat välttämättömiä paikallisten ympäristöolosuhteiden vuoksi.

Kuntalaisaloitteessa on nostettu esiin puutteita ja parannusehdotuksia Lohjan ympäristönsuojelumääräyksiin. Lohjan kaupunkisuunnittelulautakunnan lupajaosto on 02.12.2021 § 49 käynnistänyt ympäristönsuojelumääräysten päivityksen. Asianosaisilla on myöhemmin mahdollisuus lausua ja antaa huomionsa päivitettyjen ympäristönsuojelumääräysten luonnokseen. Hyväksyessään päivitetty ympäristönsuojelumääräykset kunta voi niin harkitessaan tarkentaa tai lisätä niihin aloitteessa esitetyjä suojaetäisyysvaatimuksia. Samalla voidaan tarkentaa tai poistaa maininnat saostuskaivoista. Kuivakäymäläjätteeseen hyödyntämisestä on jo määrätty Uudenmaan jätelautakunnan jätehuoltomääräyksissä. Ratkaistavaksi tulee, onko käsittelystä jatkossa määrättävä tarkemmin joko ympäristönsuojelumääräyksissä tai mahdollisesti jätehuoltomääräyksissä. Jätehuoltomääräyksistä vastaa kuitenkin Uudenmaan jätelautakunta.

Lohjan ympäristönsuojelumääräykset löytyvät kaupungin verkkosivuilta. Samoin sieltä löytyy Lohjan rakennusjärjestys. Jätehuoltomääräykset löytyvät Uudenmaan jätelautakunnan sivuilta (www.ujlk.fi). Lisäksi Lohjan karttapalvelusta löytyvät mm. ajantasaiset asemakaavat, ranta-asemakaavat ja oikeusvaikutteiset osayleiskaavat kaavamääräyksineen. Niiltä osin, kun rakentaminen vaatii poikkeamislupaa tai suunnittelutarveratkaisun, tehdään asiassa aina kohteen ominaispiirteet huomioiva lupaharkinta. Lupa-asioissa kaupungin viranhaltijat neuvovat tarjolla olevien kanavien ja resurssien puitteissa.

Kuntalaisaloitteessa viitataan poikkeamislupavaiheessa tarvittavan jätevesisuunnitelman sisältövaatimukseen. Asuinrakennuksen tai loma-asunnon lupaprosessi ranta-alueella ilman ranta-asemakaavaa tai oikeusvaikutteista yleiskaavaa on kaksivaiheinen sisältäen ensin maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 72 §:n mukaisen poikkeamisluvan ja sen jälkeen voidaan hakea maankäyttö- ja rakennuslain 125 §:n mukainen rakennuslupa tai 126 §:n mukainen toimenpidelupa.

1. Vaihe, poikkeamisen hakeminen:

Asuinrakennuksen rakentaminen ranta-alueelle ilman ranta-asemakaavaa tai oikeusvaikutteista yleiskaavaa, jossa on erityisesti määrätty yleiskaavan käyttämisestä rakennusluvan perusteena, edellyttää aina maankäyttö- ja

Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 29	16.03.2023
Kaupunginhallitus	§ 149	11.04.2023

rakennuslain 72 § 1. momentin mukaisen poikkeamisluvan.

Poikkeamispäätöksessä annetaan lupa rakentaa tietyn suuruinen asuinrakennus ohjeellisesti hyväksytyyn paikkaan ja lisäksi voidaan asettaa maankäyttö- ja rakennuslaki 174 § 1. momentin mukaisia tarpeellisia määräyksiä ja ehtoja.

Poikkeamispäätöksissä on käsiteltävä MRL 73 §:n 1. momentin kohdan 2 mukaisesti vesihuolto. Sitä ei voi jättää pois, koska kyse on MRL:n mukaisesta menettelystä, joka korvaa kaavoituksen. MRL:n perusteella tutkitaan nimenomaisesti yhdyskuntarakenteeseen sijoittumisen edellytykset ja maankäyttöisten haitallisten vaikutusten minimointi.

Poikkeamismenettelyssä arvioidaan MRL:n perusteella, onko luvan myöntämiselle ylipäättään olemassa edellytyksiä. Poikkeamismenettely on siis lupaharkintaa, joka perustuu kaavoitukselliseen näkökulmaan.

Poikkeamismenettely vesihuollon käsittelyn osalta on samanlaista kaavoituksellista tarkastelua kuin itse asuinrakennuksen osalta, eikä siinä käsitellä itse jätevesijärjestelmää haja-asutuksen jätevesiasetuksessa (157/2017) mainitun jätevesijärjestelmän suunnitelman tasolla. Poikkeamislupahakemuksissa ei edellytetä jätevesijärjestelmän suunnitelmaa, koska kyse on kaavoituksellisesta ja laajemmalle ulottuvasta kokonaisharkinnasta, eikä pelkästään yksittäisen hankkeen detaljeista, kuten suojaetäisyysvaatimuksista.

Poikkeamismenettely ei siis perustu ympäristönsuojelumääräyksiin tai asetukseen 157/2017, vaan lupaharkinta perustuu maankäyttö- ja rakennuslakiin ja sen nojalla annettuihin säännöksiin.

2. Vaihe, rakennusluvan tai toimenpideluvan hakeminen:
Poikkeamispäätöksen saavutettua lainvoiman, voidaan myöntää rakennuslupa tai toimenpidelupa poikkeamispäätöksessä olleiden mahdollisten lupaehtojen mukaisesti.

Rakennuslupahakemuksessa edellytetään mm. yksityiskohtaiset rakennuspiirustukset ja pätevän suunnittelijan laatima jätevesijärjestelmän suunnitelma. Jätevesijärjestelmän suunnitelman tulee tässä vaiheessa perustua asetukseen 157/2017 ja ympäristönsuojelumääräyksiin.

Ympäristönsuojelulain valvonnasta vastaa haja-asutuksen jätevesien osalta kunnan ympäristönsuojeluviranomainen, joka Lohjalla on kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto. Valvontatehtäviä on edelleen delegoitu viranhaltijoille. Valvontaa toteutetaan ympäristönsuojelulain mukaisen valvontasuunnitelman (Kaupunkisuunnittelulautakunnan lupajaosto, 17.02.2022 § 25) ja valvontaohjelman (kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto, 16.02.2023, § 19), mukaisesti.

Lisätiedot ympäristöpäällikkö Jarkko Koskela, jarkko.koskela@lohja.fi

Esittelijä Kaupunkikehitysjohtaja Puistosalo Pekka

Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 36	16.03.2023
Kaupunginhallitus	§ 150	11.04.2023

Kuntalaisaloite: Suojellaan villieläimiä

228/11.00.04/2022

Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto 16.03.2023 § 36

Nina Furstenborg-Sandelin (suostumus nimen julkaisemiseen) esittää 1.11.2021 saapuneessa aloitteessa seuraavaa:

”Haluamme, että Lohjan kaupunki huomioi kaikessa toiminnassaan villieläinten ja niiden elinympäristöjen hyvinvoinnin esimerkiksi seuraavin tavoin:

- säilytetään villieläinten elinympäristöt mahdollisimman luonnontilaisina, esim. metsät, suot, kosteiko ja niityt
- perustetaan Lohjalle lisää luonnonsuojelualueita
- annetaan metsien ikääntyä
- suositaan metsien jatkuvaa kasvatusta eli metsänhoitoa ilman avohakkuita
- tehdään Lohjan keskusta-alueiden viherympäristöistä mahdollisimman pölyttäjätystävällisiä istuttamalla niihin paljon kukkivia kasveja
- kannustetaan asukkaita hoitamaan puutarhojaan ilman torjunta-aineita esim. kateviljelyn keinoin
- kannustetaan maanviljelijöitä perustamaan minimivaatimuksia leveämpiä peltojen suojavyöhykkeitä, jonne istutetaan monipuolisesti pölyttäjätystävällisiä kasveja
- mahdollistetaan villieläinten liikkuminen teiden yhteyteen rakennettavin yli- tai alikulkureitein, esim. siltojen alle sijoitettavin kuivapoluin.”

Lisätiedot:

Kuntalaisaloite on ideoitu Sammatin vapaan kyläkoulun 6.-7. luokan yhteiskuntaopin jaksolla ja se on äänestetty kuntalaisaloitekilpailun yhdeksi voittajaksi koulun 2.-9. luokkien äänestyksessä.

Lohjan ympäristönsuojelun selvitys:

Lohjan kaupunki kiittää Sammatin vapaan kyläkoulun oppilaita kiinnostuksesta luonnon monimuotoisuuden ja villieläinten suojelemiseksi. Kuntalaisaloitteeseen vastaaminen on ollut hyvä paikka tarkastella kaupungin nykyisiä käytäntöjä luontotyön edistämiseksi ja pohtia, mitä asioita voisimme tehdä voimassaolevien lakien ja muiden säännösten puitteissa vielä paremmin.

Lohja on tunnettu luonnostaan. Luontomme on monimuotoista ja tarjoaa elinympäristöjä lukuisille luonnonvaraisille lajeille, ja on tärkeä monella tapaa myös meille ihmisille. Lohjan eteläosissa Lohjanjärven ympäristössä esiintyy muun muassa reheviä lehtoja, soita ja kosteikkoja, kalkkivaikutteisia ja karuja kallioita, monilajisia niittyjä ja ketoja. Vanhoja runsaslahopuisia metsiä esimerkiksi Karnaistenkorvesta. Eteläosia halkoo harjut, joiden kangasmetsät ja paahderinteet ovat erityislaatuista

Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 36	16.03.2023
Kaupunginhallitus	§ 150	11.04.2023

elinympäristöjä. Lohjalla sijaitsee lukuisia arvokkaita vesistöjä, Lohjanjärvestä pohjoisen karuihin järviin ja lampiin ja edelleen eri puolilla Lohjaa laskeviin rehevävirtisiin jokiin ja puroihin sekä pienialaisiin lähteiköihin. Mitä monimuotoisempia luontotyyppisiä (metsiä, soita, niittyjä ja vesiä) pystytään säilyttämään, sitä suuremmalle joukolle eläin- ja kasvilajeja on tarjolla elinympäristöjä.

”Tunnettu luonnostaan” on kirjattu osaksi Lohjan kaupungin strategiaa. Lisäksi strategian mukaan ilmastonmuutoksen hidastamiseksi tehdään päämäärätietoisesti työtä.

Tavoitteiden lisäksi kaupungin työtä luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi ohjaa lainsäädäntö. Luonnonsuojelulaki on keskeisin lajeja ja niiden elinympäristöjen suojelua koskeva laki. Se täytäntöön panee Euroopan Unionin luonto- ja lintudirektiivejä, jotka vahvistavat lajien ja luontotyyppien suojelua. Myös metsälaki ja vesilaki ohjaavat arvokkaiden luontotyyppien suojelua.

Lohjalla on tällä hetkellä yli 200 luonnonsuojelualuetta, 26 luonnonsuojelulain mukaista suojeltua luontotyyppikohdetta sekä 19 erityisesti suojeltavien lajien kasvupaikkaa. Lohjalla esiintyy lukuisia lainsäädännössä erikseen mainituista uhanalaisista ja suojeltavista lajeista ja luontotyypeistä, jotka on otettava huomioon maankäytössä. Esimerkiksi EU:n luontodirektiivin liitteen IVa mukaisista tiukemmin suojeltavista lajeista Lohjalla esiintyy mm. liito-orava, ilves, viitasammakko, sauikko, useita lepakkolajeja sekä vesistöissämme elävä vuollejokisimpukka. Näiden lisääntymis- ja levähdyspaikkoja ei saa hävittää tai heikentää. EU:n Lintudirektiivin liitteen I mukaisista uhanalaisista lintulajeista esiintyy Lohjalla useita, esim. valkoselkätikka, mustakurkku-uikku ja pyy.

Uhanalaisen ja suojeltavan luonnon lisäksi lajistoomme kuuluu monia tavanomaisia lajeja, kuten hirvi, metsäkauris, metsäjänis ja kettu, jotka tarvitsevat yhtäläillä elinympäristöjä itselleen. Näiden lajien elinympäristövaatimukset otetaan huomioon kaupungin maankäytössä osana viher- ja virkistysalueiden suunnittelua. Vuonna 2022 laadittiin selvitys Lohjan ekologisesta verkostosta, mikä auttaa arvokkaiden luontokohteiden ja lajistolle tärkeiden elinympäristöjen turvaamista. On tärkeää, että arvokkaat elinympäristöt eivät eristäydy muista, vaan ovat kytkeytyneet ekologisilla yhteyksillä, joita pitkin lajit pystyvät liikkumaan eri alueiden välillä.

Luonnonsuojelulla tavoitellaan luonnon monimuotoisuuden ylläpitämisen lisäksi myös luonnontuntemuksen ja yleisen luonnonharrastuksen lisäämistä, luonnonkauneuden ja maisema-arvojen vaalimista, luonnonvarojen ja luonnonympäristön kestävä käytön lisäämistä sekä luonnontutkimuksen edistämistä. Keinovalikoima näiden tavoitteiden saavuttamiseksi myös Lohjalla on monipuolinen ja työtä tehdään kaupungin eri sektoreilla:

- Kaupunki kerää tietoa luonnosta ja ylläpitää luontotietojärjestelmää, josta löytyy mahdollisimman ajantasainen tieto luontoarvoista. Lisäksi

Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 36	16.03.2023
Kaupunginhallitus	§ 150	11.04.2023

kaupunki hyödyntää muita valtakunnallisia luontotietojärjestelmiä, kuten laji.fi -palvelua.

- Kaavojen ja rakentamishankkeiden yhteydessä huolehditaan, että tieto alueen luontoarvoista on ajan tasalla ja tarvittaessa laaditaan luontoselvityksiä lisätietoa tuomaan. Luontoselvityksissä tunnistetut luontoarvot otetaan hankkeissa huomioon.
- Kaupunki kartoittaa itse uhanalaisten kasvilajien elinympäristöjä ja tekee tarvittaessa niille hoitotoimia, kuten kasvillisuuden niittämistä.
- Kaupunki pyrkii perustamaan uusia luonnonsuojelualueita arvokkaimmille omistamilleen luontokohteille. Viimeisimpänä perustettiin Kruotinojan luonnonsuojelualue vuonna 2021.
- Kaupungin omistamilla arvokkailla luontokohteilla ei tehdä metsänhakkuita, ellei kyse ole tarpeellisista hoitotoimenpiteistä tai turvallisuudesta. Taajamametsissä ja tärkeillä virkistysalueilla tavoitellaan eri-ikäisrakenteista puustoa eikä tehdä avohakkuita.
- Arvokkaita perinnebiotooppeja, kuten ketoja, hoidetaan ja niiden lajistoa kartoitetaan.
- Muita avoimia ympäristöjä, kuten maisemapeltoja tai niittyjä pyritään niittämään oikea-aikaisesti siten, että niiden lajisto monipuolistuu. Nurmikkoja korvataan mahdollisuuksien mukaan niittymäisillä elinympäristöillä ja niiden lajistoa monipuolistetaan istutuksin ja siemenseoksilla.
- Kaupunki torjuu haitallisia vieraskasvilajeja omilla maillaan ja neuvoo kuntalaisia vieraslajien torjunnassa.
- Kaupunki ei käytä myrkyllisiä torjunta-aineita (kuten glyfosaattia) toiminnassaan, muutoin kun jättiputken (haitallinen vieraslaji) torjunnassa. Muutoin tarvittaessa käytetään ympäristöystävällisempiä vaihtoehtoja.
- Lohjan kaupunki osallistuu erilaisiin hankkeisiin, joilla edistetään luonnon monimuotoisuutta. Nyt käynnissä ovat muun muassa Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaanpiirin kanssa Ketosirkka-HELMI -hanke, jossa kunnostetaan perinnebiotooppeja.
- Kaupunki tarjoaa ohjeistusta yksityisille maanomistajille, maanviljelijöille ja muille toimijoille, miten ympäristöasiat tulee huomioida toiminnan yhteydessä.
- Tietoa luontoarvoista kerrotaan erilaisilla luontopoluilla sekä kaupungin verkkosivuilla.
- Kaupunki tekee yhteistyötä monien eri toimijoiden kanssa luontoarvojen turvaamiseksi (muun muassa ELY-keskus, metsänhoitoyhdistys, LUVY, Suomen luonnonsuojeluliitto).

Villieläinten eli luonnonvaraisten eläinten ja niiden elinympäristöjen suojelemiseksi tehdään jo paljon työtä. Työtä ohjaa lainsäädäntö, jonka muutoksia seurataan tiiviisti. Lisäksi kaupunki pyrkii hyvien toimintatapojen kautta turvaamaan luontoarvot osana jokapäiväistä työtään. Toimintatapoja pyritään kehittämään aina tilaisuuden tullen ja luontoarvoja nostamaan keskiöön kaupungin toiminnassa jatkossakin.

Lisätiedot	Ympäristösuunnittelija Laura Ahopelto, laura.ahopelto@lohja.fi
Esittelijä	Ympäristöpäällikkö Koskela Jarkko

Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 36	16.03.2023
Kaupunginhallitus	§ 150	11.04.2023

Päätösehdotus	Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto 1. merkitsee tiedoksi asiasta saadun selvityksen, 2. esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että kuntalaisaloite on loppuun käsitelty.
Päätös	Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto päätti esityksen mukaan. Teknisenä korjauksena tehtiin esittelytekstiin seuraavat muutokset: Lohjan Ympäristönsuojelun selvityksen toiseen lauseeseen lisättiin: 1. mitä asioita voisimme tehdä voimassaolevien lakien ja muiden säännösten puitteissa vielä paremmin. 2. Viidenteen rankalaiseen viivan tekstin alkuun lisättiin ” Kaupungin omistamilla” Pekka Luoma poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana klo 17.12.

Täytäntöönpano Kaupunginhallitus

Kaupunginhallitus 11.04.2023 § 150

Lisätiedot	Ympäristösuunnittelija Laura Ahopelto, laura.ahopelto@lohja.fi
Esittelijä	Kaupunginjohtaja vs. Lehmus Juha-Pekka
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus päättää 1. merkitä tiedoksi saadun selvityksen, 2. tehdä kaupunginvaltuustolle seuraavan päätösesityksen: Valtuusto päättää merkitä aloitteen loppuun käsitellyksi.
Päätös	Kaupunginhallitus päätti esityksen mukaan.
Täytäntöönpano	valtuuston esityslistalle

Otto-oikeuden käyttäminen viranhaltijapäätöksiin

773/00.01.02/2022

Kaupunginhallitus 11.04.2023 § 151

Kuntalain 92 §:n mukaan kunnanhallitus, kunnanhallituksen puheenjohtaja, kunnanjohtaja ja hallintosäännössä määrätty kunnan viranhaltija voivat ottaa kunnanhallituksen käsiteltäväksi asian, joka on tämän lain nojalla siirretty kunnanhallituksen alaisen viranomaisen tai kunnanhallituksen jaoston toimivaltaan ja jossa asianomainen viranomainen on tehnyt päätöksen.

Hallintosäännön 33 §:n mukaan kaupunginhallituksella tai kaupunginjohtajalla ei ole otto-oikeutta kuntien yhteisen ympäristöterveyslautakunnan tekemiin päätöksiin. Otto-oikeutta ei ole myöskään niihin päätöksiin, jotka on kuntalain 92 §:ssä rajattu otto-oikeuden ulkopuolelle.

Hallintosäännön 35 §:n 1 momentin mukaan kaupunginhallituksen jaoston ja kaupunginhallituksen alaisen viranhaltijan on ilmoitettava kaupunginhallitukselle tekemistään ottokelpoisista päätöksistä lukuun ottamatta sellaisia asioita tai asiaryhmiä, joista kaupunginhallitus on päättänyt, ettei se käytä otto-oikeuttaan.

Ilmoitus on tehtävä neljän päivän kuluessa pöytäkirjan tarkastamisesta. Jos pöytäkirjaa ei tarkasteta, määräaika lasketaan pöytäkirjan allekirjoittamisesta. Ilmoitus tehdään sähköisesti luottamushenkilöportaaliin, josta se on kaupunginhallituksen luettavissa.

Lautakuntien alaisten viranhaltijoiden päätökset ilmoitetaan ao. lautakunnalle.

5.4.2023 mennessä on valmistuneet seuraavat lautakuntien, jaostojen ja toimikuntien pöytäkirjat sekä viranhaltijapäätökset:

- Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto 16.3.2023
- Kaupunginhallituksen henkilöstöjaosto 28.3.2023
- Kulttuuri- ja vapaa-ajan lautakunta 30.3.2023

Lautakuntien ja jaostojen pöytäkirjat ovat luettavissa luottamushenkilöportaalissa.

Viranhaltijapäätöksissä otto-oikeusaika on 21 vrk. Viranhaltijapäätökset ovat luettavissa luottamushenkilöportaalissa sekä Lohjan kaupungin nettisivuilla www.lohja.fi.

Lisätiedot

hallintoasiantuntija, Hannele Turunen, hannele.turunen@lohja.fi

Oheismateriaali

- asialistat toimielinten kokouksista
- kaupunginhallituksen alaisten viranhaltijoiden päätökset ajalta 29.3.2023-4.4.2023.

Kaupunginhallitus

§ 151

11.04.2023

Esittelijä

Kaupunginjohtaja vs. Lehmus Juha-Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää merkitä edellä esitetyt lautakuntien, jaostojen ja muiden toimielinten pöytäkirjat, sekä viranhaltijoiden päätökset tiedoksi ja todeta ettei kaupunginhallitus käytä tehtyjen päätösten osalta otto-oikeuttaan.

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esityksen mukaan.

Kaupunginhallitus

§ 152

11.04.2023

Tiedotusluontoiset asiat

457/08.01.00/2022

Kaupunginhallitus 11.04.2023 § 152

Kaupunginhallitukselle tuodaan tiedoksi seuraavat asiat:

1. Hallituksen edustajien raportit toimielinten kokouksista
2. Turun Tunnin Juna Oy, kutsu Espoo-Salo -oikoradan suunnitelun yleisötilaisuuksiin, tilaisuus Lohjalla ma 8.5.2023 klo 17.00-19.00, Toimintakeskus Harjula

Lisätiedot hallintoasiantuntija, Hannele Turunen, hannele.turunen@lohja.fi

Oheismateriaali Turun Tunnin Juna Oy:n kutsu yleisötilaisuuksiin

Esittelijä Kaupunginjohtaja vs. Lehmus Juha-Pekka

Päätösehdotus Kaupunginhallitus päättää merkitä asiat tiedoksi.

Päätös Kaupunginhallitus päätti esityksen mukaan.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 134, § 135, § 136, § 137, § 138, § 139, § 140, § 142, § 143, § 146, § 147, § 148, § 149, § 150, § 151, § 152

Muutoksenhakukielto

Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain (410/2015) 136 §:n mukaan hakea muutosta.

MUUTOKSENHAUKUOHJE KOSKEE PYKÄLIÄ: § 141

VALITUSOSOITUS

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

VALITUSOIKEUS

Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksella vain se, joka on tehnyt alkuperäistä päätöstä koskevan oikaisuvaatimuksen.

Mikäli alkuperäinen päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa tähän päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksella myös:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (*asianosainen*), sekä
- kunnan jäsen.

VALITUSAIKA

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa *asianosaisen* katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

VALITUSPERUSTEET

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä,
- päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Valittajan tulee esittää valituksen perusteet ennen valitusajan päättymistä.

VALITUSVIRANOMAINEN

Kunnallisvalitus toimitetaan Helsingin hallinto-oikeudelle:
Helsingin hallinto-oikeus, kirjaamo helsinki.hao@oikeus.fi

Postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki
Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Faksinumero: 029 56 42079
Puhelinnumero: 029 56 42000

Virastoaika 8.00 – 16.15

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten
asiointipalvelussa osoitteessa
<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

VALITUKSEN MUOTO JA SISÄLTÖ

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää
vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta (*valituksen kohteena oleva päätös*);
- 2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen
vaaditaan tehtäväksi (*vaatimukset*);
- 3) vaatimusten perustelut;
- 4) mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös
ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos
puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän
yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen
vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu
osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää
(*prosessiosoite*). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden
prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista
osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:

- 1) valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- 2) selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu
selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
- 3) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole
jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

OIKEUDENKÄYNTIMAKSU

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään.

PÖYTÄKIRJA

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Lohjan kaupungin kirjaamosta.

Postiosoite: PL 71, 08101 LOHJA
Käyntiosoite: Karstuntie 4, 08100 LOHJA
Sähköpostiosoite: kirjaamo@lohja.fi
Puhelinnumero: 044 369 4336

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista torstaihin klo 8.00 – 16.00 ja perjantaisin ja aattoina klo 8.00 – 15.00.

Pöytäkirja on nähtävillä yleisessä tietoverkossa osoitteessa lohja.fi
17.04.2023

Asianosaiselle lähetettävään valitusosoitukseen merkitään lähettämistapa ja -päivä:

Muutoksenhakuohje koskee pykälä: § 144, § 145

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (*asianosainen*), sekä
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimus on toimitettava Lohjan kaupungin kirjaamoon määrääjän viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa *asianosaisen* katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään:
Lohjan Kaupunginhallitus, kirjaamo

Postiosoite: PL 71, 08101 LOHJA
Käyntiosoite: Karstuntie 4, 08100 LOHJA
Sähköpostiosoite: kirjaamo@lohja.fi
Puhelinnumero: 044 369 4336

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista torstaihin klo 8.00 – 16.00 ja perjantaisin ja aattopäivinä klo 8.00 – 15.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan oikaisua
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero.

Jos oikaisuvaatimuspäätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Lohjan kaupungin kirjaamosta osoitteesta kirjaamo@lohja.fi tai puhelinnumerosta 040 188 6100.

Pöytäkirja on viety nähtäväksi yleisessä tietoverkossa osoitteessa lohja.fi 17.04.2023

Pöytäkirja on viety nähtäväksi uudestaan yleisessä tietoverkossa osoitteessa lohja.fi 26.6.2023 §:n 141 osalta kirjoitusvirheen korjaamisesta johtuen, korjaus ei käynnistä muutoksenhakuaikaa uudelleen.